

COPYRIGHT RESTRICTIONS

© 1997 - 2011: Dr. Tibor Tuzson;

✉ Without written permission all right reserved. Any use for teaching material is especially restricted. The content of this hand-out is believed to contain only texts and figures free of any copyright limitations of any third parties. If anybody finds any copyright protected part, please inform immediately the author in order to remove it, or you are kindly requested to send to the author your written permission. In this form it is NOT YET PUBLICLY AVAILABLE. It may not be copied, or stored in any paper or electronic form, in parts or as a whole, without written permission of the author! It may not be modified. Any unlawful usage will be prosecuted.

✉ Alle Rechte vorbehalten. In diese Form ES IST NOCH NICHT VERÖFFENTLICHBAR!

✉ Minden jog fenntartva. Ebben a formában egyelőre NEM NYILVÁNOSSÁGRA HOZOTT ILLETVE HOZHATÓ MŰ! Különösen oktatási anyagként NEM használható fel! Kérem a hallgatókat, hogy amennyiben bárhol ennek ellenkezőjét tapasztalják értesítsék a szerzőt. A Szerzői jog bármely megsértése törvényes következményekkel jár.

EXCEPTIONS from the COPYRIGHT RESTRICTIONS

Exclusively the students registered for the course of Dr. Tibor Tuzson have the right to make a 50% sized, or smaller copy for their personal study.

Nur die eingeschriebene Studenten/innen für die Vorlesung von Dr. Tibor Tuzson sind berechtigt für eigene Studium eine 50%, oder kleiner verkleinerte Kopie zu machen.

Kizárólag a Dr. Tuzson Tibor tanfolyamára beiratkozott hallgatók jogosultak saját tanulmányaikhoz egy darab, 50 %-ban, vagy még jobban kicsinyített másolatot készítésére.

DISCLAIMER

 It was thoroughly checked, but it may contain yet errors. No liability is accepted.

Neither the author nor the teaching organization or institute provide any warranty, express or implied, for this teaching material.

 Annak ellenére, hogy a szerző ismételt tüzetes szakmai vizsgálat tárgyává teszi a teljes oktatási anyagot, az még tartalmazhat hibákat vagy elírásokat. Ezekért a szerző, vagy az oktatási intézmény nem vállalhat semmiféle felelőséget vagy garanciát. Lényegében minden forrás megbízhatósága hasonló megkötésekkel korlátozott.

BÁTHORY BRASSAI KONFERENCIA

ADABIZTONSÁG ÉS KRIPTOGRÁFIA

Dr. Tuzson Tibor
tuzsont@hdsnet.hu

after NASA

Templom és iskola

Reményik Sándor

Kolozsvár 1925

Ti nem akartok semmi rosszat,
Isten a tanútok reá.

De nincsen, aki köztetek
E szent harcot ne állaná.

Ehhez Isten mindannyitoknak
Vitathatatlan jogot ád:

Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!

ADATBIZTONSÁG és KRIPTOGRÁFIA

BÁTGORY-BRASSAI
KONFERENCIA, BBK

Balatonlelle 2011. Július 2.

Dr Tuzson Tibor

tuzson@mbit.hu

“Ha hajót akarsz építeni, ne azzal kezd, hogy fát gyűjtesz, deszkákat vágsz és megszervezed a munkát, hanem keltsd fel az embereidben a vágyat a nagy, végtelen tenger iránt.”

„Quand tu veux construire un bateau, ne commence pas par rassembler du bois, couper des planches et distribuer du travail, mais reveille au sein des hommes le desir de la mer grande et large.”

Wenn du ein Schiff bauen willst, so trommle nicht Leute zusammen, um Holz zu beschaffen, Werkzeuge vorzubereiten, sondern wecke in ihnen die Sehnsucht nach dem endlosen, weiten Meer.

(Antoine de Saint-Exupéry)

After: Dr. Ronald Schnetzer:
Business Process Reengineering

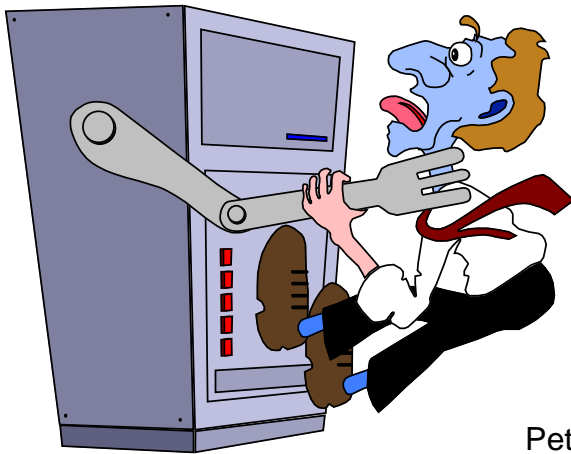

LEGAL ISSUES

In God we trust.

All others we monitor.

NSA USA motto

Peter Gutmann: Cryptography and Data Security,
University of Auckland, New Zealand, Course Handout

Orosz népmese végződése (KGB módra)

Itt a vége,
Fuss el véle,
S ha nem hiszed,
Majd utánad járunk.

KRIPTOLÓGIA BEVEZETŐ

**CRYPTOLOGY
INTRODUCTION**

**KRYPTOLOGIE
EINLEITUNG**

**„Ha azt hiszed, hogy
a kriptográfia megoldja a
problémádat,
akkor vagy nem ismered a
problémádat,
vagy nem ismered a
kriptográfiát.”**

Bruce Schneider

ADATREJTÉS MINT TUDOMÁNYÁG

KRIPTOLÓGIA:

Titkos ill. védett kommunikáció és adattárolás tudománya.

Csak az üzenet információ tartalmát rejt el, az üzenet létét nem. Két ága van:

◆ KRIPTOGRÁFIA: Azon algoritmikus módszerekkel és adatátviteli protokollokkal foglalkozik, amelyek biztosítják az üzenetek ill. tárolt információk titkosságát, sértetlenségét vagy hitelességét.

→ kriptográfiai algoritmusok: a rejtjelzést és visszafejtést lehetővé tevő matematikai ismeretek és (számítási) algoritmusok tudománya.

→ kriptográfiai protokollok: azon adatátviteli eljárások összessége amelyek biztosítják a rejtjelző kulcsok, valamint az átvitt, rejtjelzett adatok titkosságát, integritását, hitelességét és a rejtjelző rendszerek támadásokkal szembeni ellenállását.

◆ KRIPTOANALIZIS: a titok (üzenet, kulcs), általában illetéktelen megfejtésének, feltörésének tudománya.

STEGANOGRAFIA

A rejtett kommunikáció és adattárolás tudománya. Az üzenet létét is elrejt.

VÍZJELZÉS

A rejtett információ csak azok számára hozzáférhető, akik tudnak a létezéséről. Szerzői jog bizonyítása, követés, újlennyomatolás.

KRIPTOGRÁFIA - ÁTTEKINTÉS 1

TÖRTÉNELEM:

- 📁 Csak **katonai, diplomáciai**, politikai alkalmazások;
- 📁 **Civil** alkalmazások is, 1977 után
(számítástechnika elterjedése).

TECHNIKA:

- 📁 **Szimmetrikus vagy titkos kulcsú rejtjelezés**
kulcscsere biztonságos csatornán;
- 📁 **Aszimmetrikus vagy nyilvános kulcsú rejtjelezés**
nincs szükség biztonságos csatornára;
1976 óta, (adatátvitel elterjedése, nyilvános csatornák)

KRIPTOGRÁFIA - ÁTTEKINTÉS 2

MATEMATIKA

Egyirányú függvények:

könnyű kiszámítani, de nehéz invertálni.

- ◆ Prímtényező felbontás
- ◆ Diszkrét logaritmus
- ◆ Diszkrét gyökvonás

Egyirányú csapóajtó függvények:

könnyű kiszámítani, de egy (titkos) kulcs hiányában nehéz invertálni, viszont annak birtokában ez is könnyű feladat.

Algoritmusok:

- ◆ Behelyettesítés
- ◆ Keverés

Véges, diszkrét halmazok algebrai:

- ◆ Prím méretű mezők: $GF(p)$:
  - modulo egész aritmetika
- ◆ Prímhatvány méretű mezők: $GF(p^m)$:
  - modulo polinom algebra
  - elliptikus görbe algebra
- ◆ Telezsák algebra.

THE SCIENCE of CRYPTOGRAPHY

Cryptography is nothing more than a mathematical framework for discussing the implications of various paranoid delusions.

Don Alvarez

Peter Gutmann: Cryptography and Data Security, University of Auckland, New Zealand, Course Handout

TÖRTÉNELEM

**Az ADATVÉDELEM, az
ADATBIZTONSÁG és a KRIPTOLÓGIA
TÖRTÉNELME**

**The HISTORY of DATA SECURITY,
DATA PROTECTION and
CRYPTOLOGY**

**Die GESCHICHTE von DATENSCHUTZ,
DATEN SICHERHEIT und von**

KRYPTOLOGIE

REJTJELZÉS AZ ÓKORBAN SZTEGÁNOGRÁFIA

ASSZUR BANIPAL (i.e.669-i.e.627):

- ◆ rabszolga kopaszra nyírt fejbőrére írt, és
- ◆ a kinőtt hajjal tikosította.

DÉMERATUSZ (i.e.519-i.e.465)

- ◆ értesítette **Spártát Xerxes** görögök elleni inváziójáról.
- ◆ fából készült írotáblára kapcolta fel a támadási tervet, majd ezt lefedte viasszal, hogy üresnek látszódjon.
- ◆ forrás: POLÜBIOSZ (POLYBE, Megalopolis: i.e. 200-i.e.120):

REJTJELZÉS AZ ÓKORBAN KEVERŐ REJTJELEZÉS

 LÜZANDROSZ spártai hadvezér (kb. i.e. 400)

- ◆ a perzsa határ mentén várta a parancsot kormányától, amelyet egy rabszolga hozott meg puha övére írt összekevert betűk formájában (**keverés, transzpozíció**).
- ◆ Lüzandrosz parancsnoki pálcája végén levő üregbe helyezte, majd csavarvonalban feltekerte arra.
- ◆ A henger alkotói mentén olvasható lett a szöveg.
- ◆ Ennek megfelelően hazatért Spártába, ami lehetővé tette a görögöknek, hogy **Nagy Sándor** (i.e.356, 336 - i.e. 323) alatt hatalomra jussanak Keleten
- ◆ forrás: PLUTÁRKHOSZ (i.e.50-125) görög történetíró.

A PHAISTOS- i KORONG

16 cm átmérőjű
krétai-minoita
rejtjelzett korong

Kre. 17. század.

Nach: F. L. Bauer: Entzifferte Geheimnisse

S	P	Á	R
T	A	I	
S	K	Y	T
A	L	A	
P	Á	R	
A	I		
K	Y	T	
L	A		
Á			
I			
Y			
A			
R			
T			

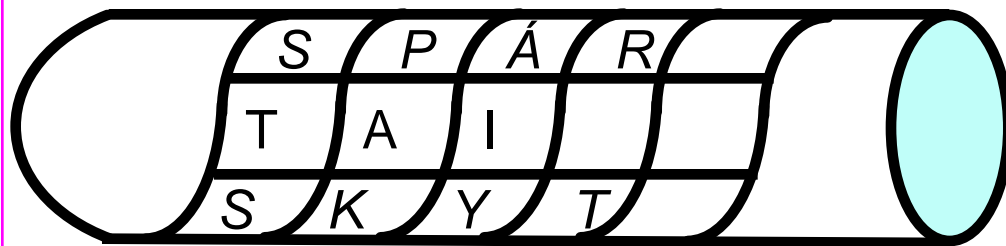
**A SPÁRTAI
SKYTALA:
KEVERŐ
(TRANSZPO
ZÍCIÓS)
REJTJELEZ
ÉS**

Nyit szöveg:

SPÁRTAI SKYTALA

Rejtett szöveg:

STSAPAKLÁIYAR T

Adott átmérőjű henger alakú rúdra feltekert pergament szalag.

Ovid (Publius Ovidius Naso) 43 v. Chr. bis 18 n. Chr ARS AMATORIA)

Conscia cum possit scriptas portare
tabellas,

Quas tegat in tepido fascia lata sinu?

Cum possit sura chartas celare ligatas,

Et vincto blandas sub pede ferre
notas?

Caverit haec custos, pro Charta
conscia tergum

Praebeat inque suo corpore verba
ferat.

Tuta quoque est fallitque oculos e lacte
recenti

Litera: carbonis pulvere tange; leges.

Fallet et humiduli quae fiet acumine lini

Et feret occultas pura tabella notas.

Affuit Acrisio servandae cura puellae;

Hunc tamen illa suo crimine fecit avum.

(Verses 621-632)

OVID: THE ART OF LOVE (staganography)

Book III Part XV: Play Cloak and Dagger

English by A. S. Kline 2001;

**When a knowing maid can carry letters you've penned,
concealed in the deep curves of her warm breasts?**

**When she can hide papers fastened to her calf,
or bear charming notes tied beneath her feet?**

**The guard's on the look-out for that, your go-between
offers her back as paper, and takes your words on her
flesh.**

**Also a letter's safe, and deceives the eye, written with fresh
milk;**

you read it by scattering it with crushed ashes.

**And those traced out with a point wetted with linseed oil,
so that the empty tablet carries secret messages.**

OVID: LIEBENSKUNST

PUBLII OVIDII NASONIS
ARTIS AMATORIAE
LIBRI TRES.

Ovids Liebeskunst

Berichtigt, überfetzt und erklärt

von

Heinrich Lindemann.

Leipzig.

Verlag von Wilhelm Engelmann.

1861.

Die an der warmen Brust unter der
Binde ihn birgt?
Da sie doch kann das Papier, an der
Wade befestigt, verbergen,
Unter gebundenem Fuß tragen die
Worte der Gunst?
Sähe der Hüter das vor, so reich' als
Papier die Vertraute
Dar den Rücken; die Schrift trage ihr
eigener Leib.
Sicher auch sind und entgehen dem
Blick Buchstaben mit frischer
Milch; thu Kohlenstaub drüber, so
liest du sie leicht.
Auch ein Briefchen, gemacht mit der
Spitze des saftigen Leines,
Täuschet und bringt, ganz rein, eine
verborgene Schrift.

Al-Kindi

Arab pharmacologist,
musician, writer,
philosopher, astronomer
and calligrapher

First page of Al-Kindi's
9th century
*Manuscript on
Deciphering
Cryptographic Messages*

تأليفه في الطب والصيداء والدرهم ونصفه في الكلام ما تضمنت أحده من ذلك القابل للدرهم والآخر من العرب
 من بين ما تعلم أنه بعد ما ترجمت إلى لغتنا من كتبهم في الطب والصيداء والصيداء والصيداء والصيداء
 في فناء بعض أسلافهم في الطب والصيداء والصيداء والصيداء والصيداء والصيداء والصيداء
 بل حتى تصيبه باسمه وعلمنا أن هذا الرجل يصعد في الطب والصيداء والصيداء والصيداء والصيداء
 من الأبحاث التي بناه في التواء الأبراج وكروا والكروا والكروا والكروا والكروا والكروا والكروا
 من علمه من الآداب من يلاحظ أهلها من الكروا والكروا والكروا والكروا والكروا والكروا والكروا
 من علمه من الآداب من يلاحظ أهلها من الكروا والكروا والكروا والكروا والكروا والكروا والكروا

بسم الله - والتوجه لله في العالمين صلوات الله عليه وعلى آله

بسم الله الرحمن الرحيم
 رسالة في كشف أسرار العرب في أسرارهم والرسائل
 التي هي من أسرارهم في أسرارهم والرسائل التي هي من أسرارهم في أسرارهم
 والرسائل التي هي من أسرارهم في أسرارهم والرسائل التي هي من أسرارهم في أسرارهم
 والرسائل التي هي من أسرارهم في أسرارهم والرسائل التي هي من أسرارهم في أسرارهم
 والرسائل التي هي من أسرارهم في أسرارهم والرسائل التي هي من أسرارهم في أسرارهم

Kama Sutra : Mlecchita-Vikalpa

Mlecchita-Vikalpa

- ◆ it is an ancient form of encryption prescribed by the Kama Sutra
- ◆ Number 45 on the list of „arts a woman should learn”.
- ☞ There are two types of this art,
- ☞ The first is kautiliam,
  - ◆ letter substitutions are determined by phonetic relationships (consonants become vowels, etc.).
- ☞ The second is muladeviya
  - ◆ a reciprocal alphabet with a=b arbitrary exchanges of one letter for another (Cesar encryption with one step).

☞ Signs

☞ ँ ॊ ो

☞ Independent vowels

☞ ओ अ आ इ ई उ ऊ ऋ एँ ऐ * ए ऐ ओँ ओ * ओ ओ

☞ Consonants

☞ क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ ट ठ ड ढ ण त थ द ध न ण प फ ब भ म य र ल ळ व श ष ह

☞ Various signs

☞ ः

☞ Dependent vowel signs

☞ ा ि िी ु ू ृ ॄ ॅ ै ॆ ॊ ो ी

☞ Various signs

☞ ् ॐ ॑ ॒ ॒ ॒ ॒

☞ Additional consonants

☞ क ख ग ज इ ढ फ य

☞ Generic additions

☞ ऋ लृ ऌ ड । ॥

☞ Digits

☞ ० १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९

☞ Devanagari-specific additions

☞ •

ROVÁSÍRÁS

Hun-Magyar-Székely Rovásírás

Í † Œ ≠ Λ ⊗ ∫ ∫ † † † † X † †
í i h gy g f é e d cs c b á a

Λ H † † † † † † † † † † † † † †
s r p ö ö ó o ny n m ly l ek ak j

Υ † M Q † † † † † † † † † †
zs z v ü ü ú u ty t sz as

✱ ✱ † † † † † †
1000 100 50 10 5 1

REJTJELZÉS A KÖZÉPKORBAN

 a Római Birodalom hanyatlása után a rejtjelezés is közel **1000 évig stagnált.**

 a matematika fellegvára az **arab világ** volt:

◆ ALGORITMUS:

Mukhammed ibn Musa Al Khwarizmi (Khoresmi) (IX.sz.)
nevű arab matematikustól származik.

 XII-XIII. században indult fejlődésnek:

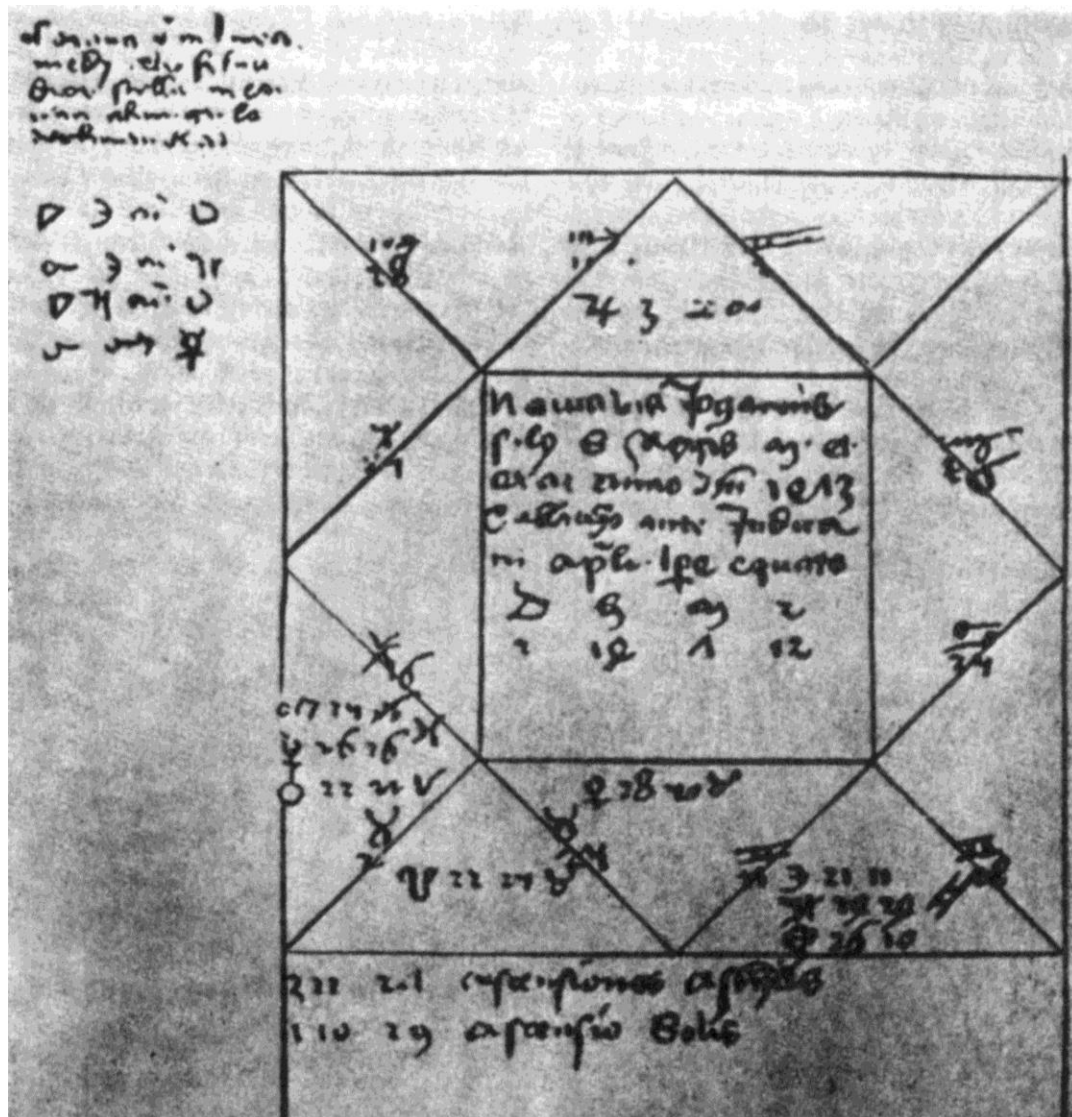
◆ kódbehelyettesítések:

→ rövidítések,

→ rejtet v. ismeretlen jelek, szóképek;

◆ **többábécés** (polialfabetikus) **behelyettesítések;**

CORVIN JÁNOS HOROSZKÓPJA 1473

AZ ELSŐ
MAGYARORSZÁGI
TITKOSÍRÁSÚ
DOKUMENTUM

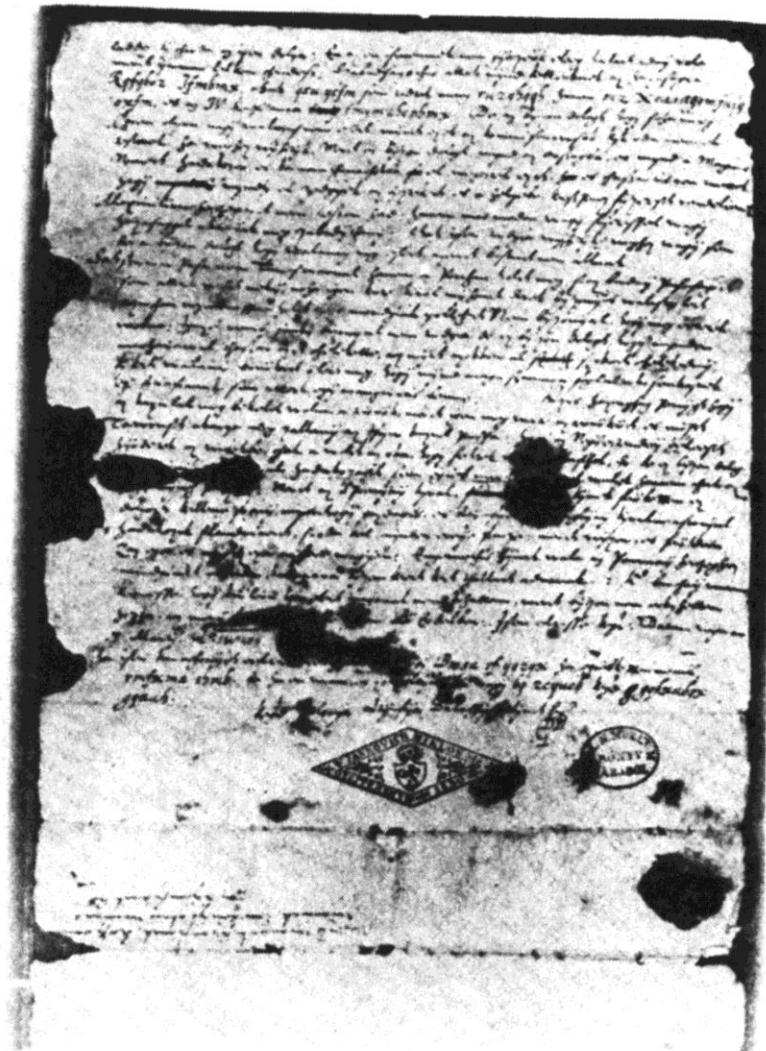
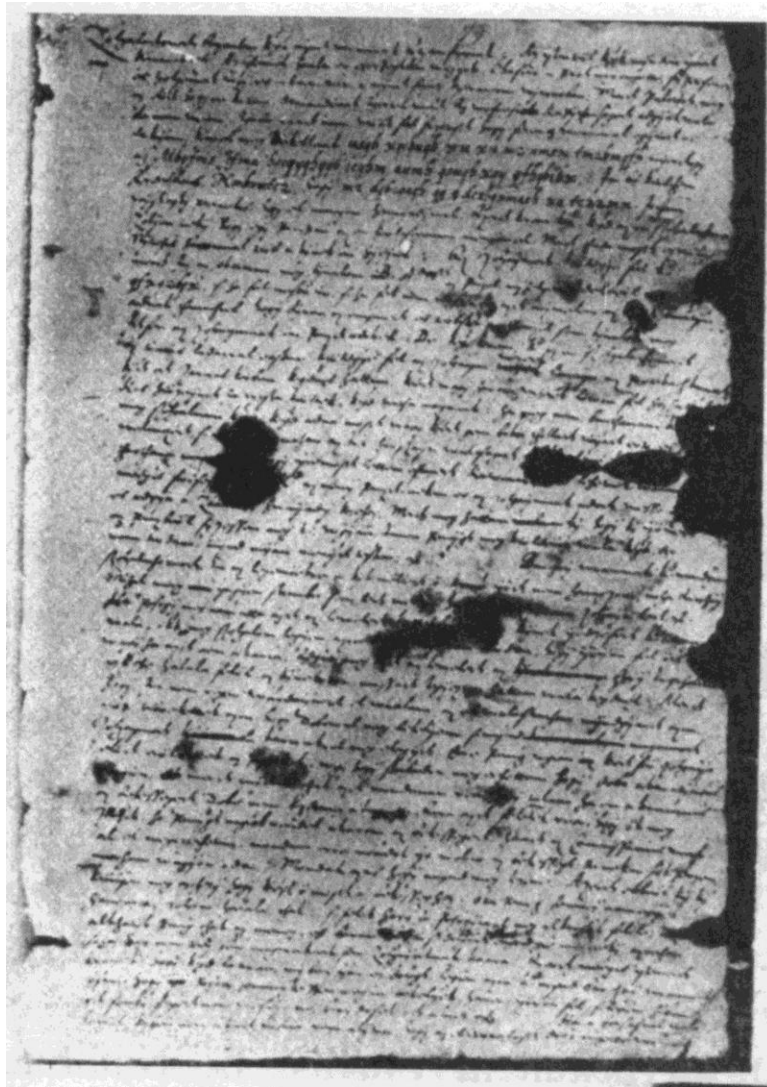
Révay Zoltán: Titkosírások; p.70.

REJTJELEZŐ KERÉK - CIPHER WHEEL: XVIII század

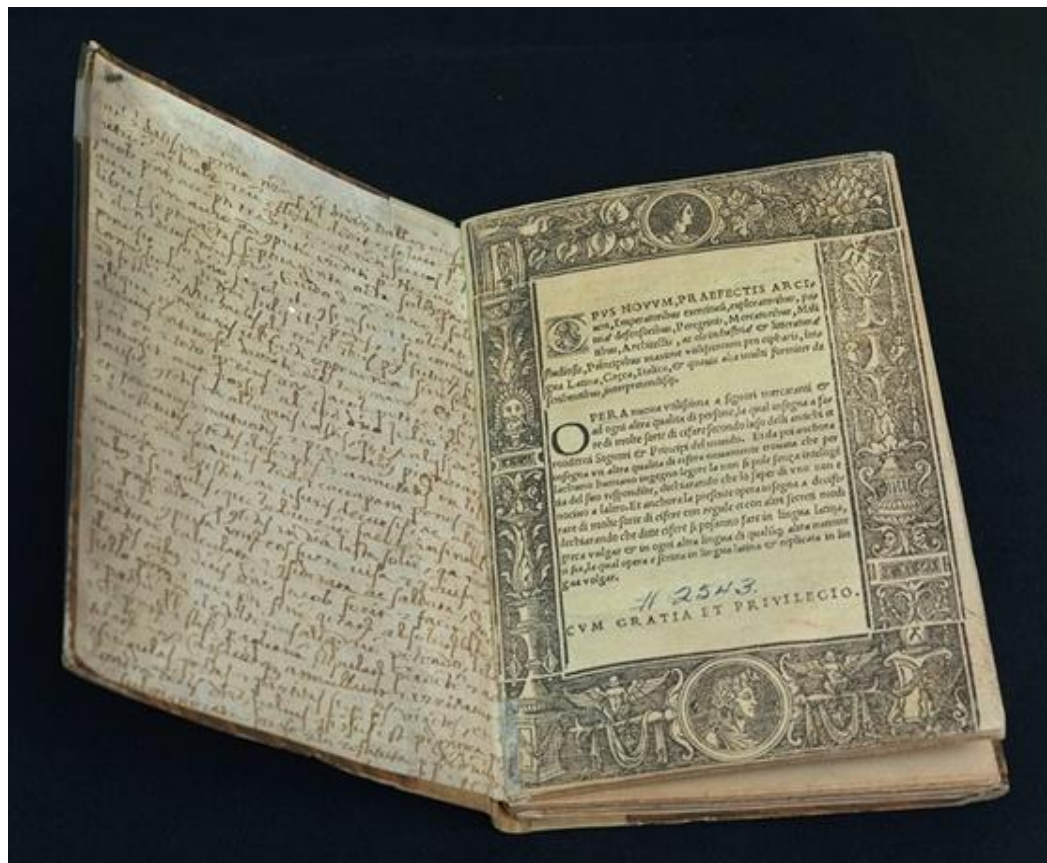
- Feltételezhető, hogy a fennmaradt legrégebbi ilyen rejtjelező szerkezet.
- Francia nyelvre készült.
- West Virginiából vásárolta az NSA.
- Hasonló szerkezetet irt le: Jefferson (1743-1826) és François Bacon, 1605.

BALASSI BÁLINT RÉSZLEGES REJTJELZÉSŰ LEVELE - 1588. március 7.

Révay Zoltán: Titkosírások; p.81.

RITKA KRIPTOLÓGIAI KÖNYVEK 1.

AZ ELSŐ VALAHA PUBLIKÁLT KRIPTOLÓGIAI KÖNYV MÁSODIK KIADÁSA

The National Cryptologic Museum, NSA, USA

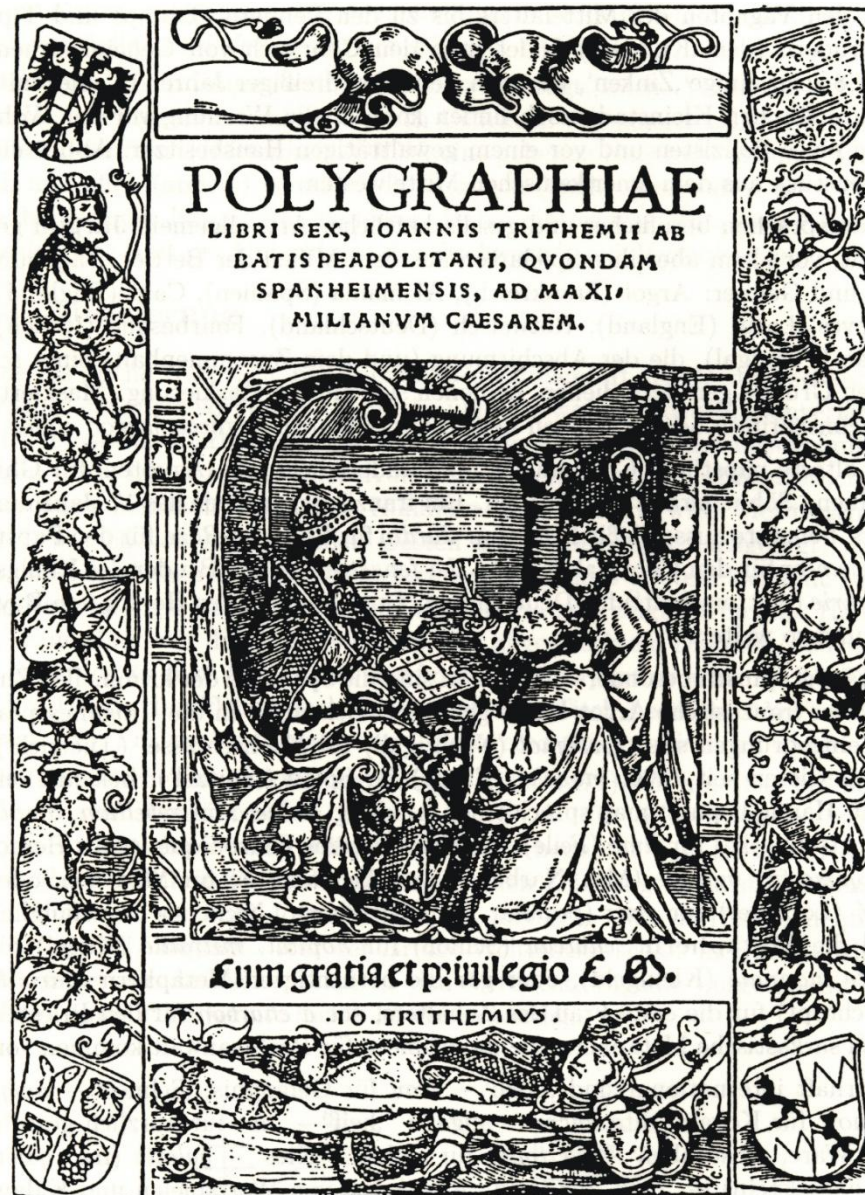

TRITHEMIUS: POLIGRAPHIAE

Titelseite (Holzschnitt)
des ersten gedruckten
Werkes über
Kryptographie.

geschrieben: 1508

gedruckt: 1518

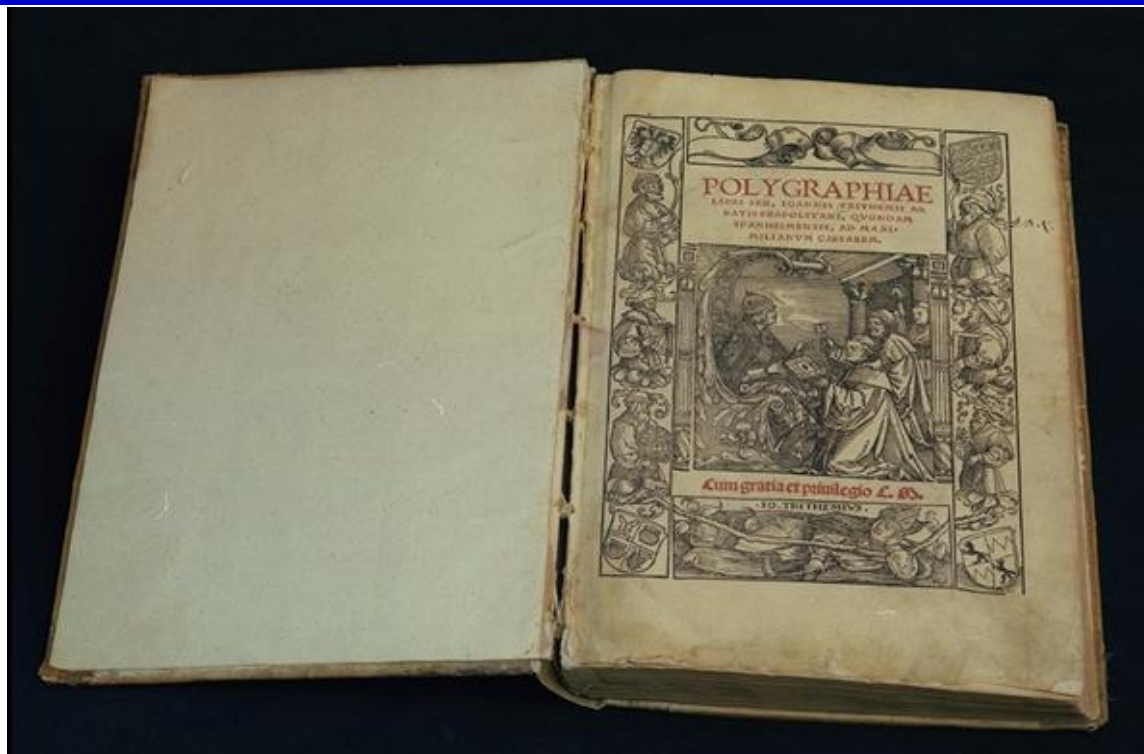

Nach: F. L. Bauer: Entzifferte Geheimnisse

RITKA KRIPTOLÓGIAI KÖNYVEK 2.

Johannes
Trithemius
1462-1516

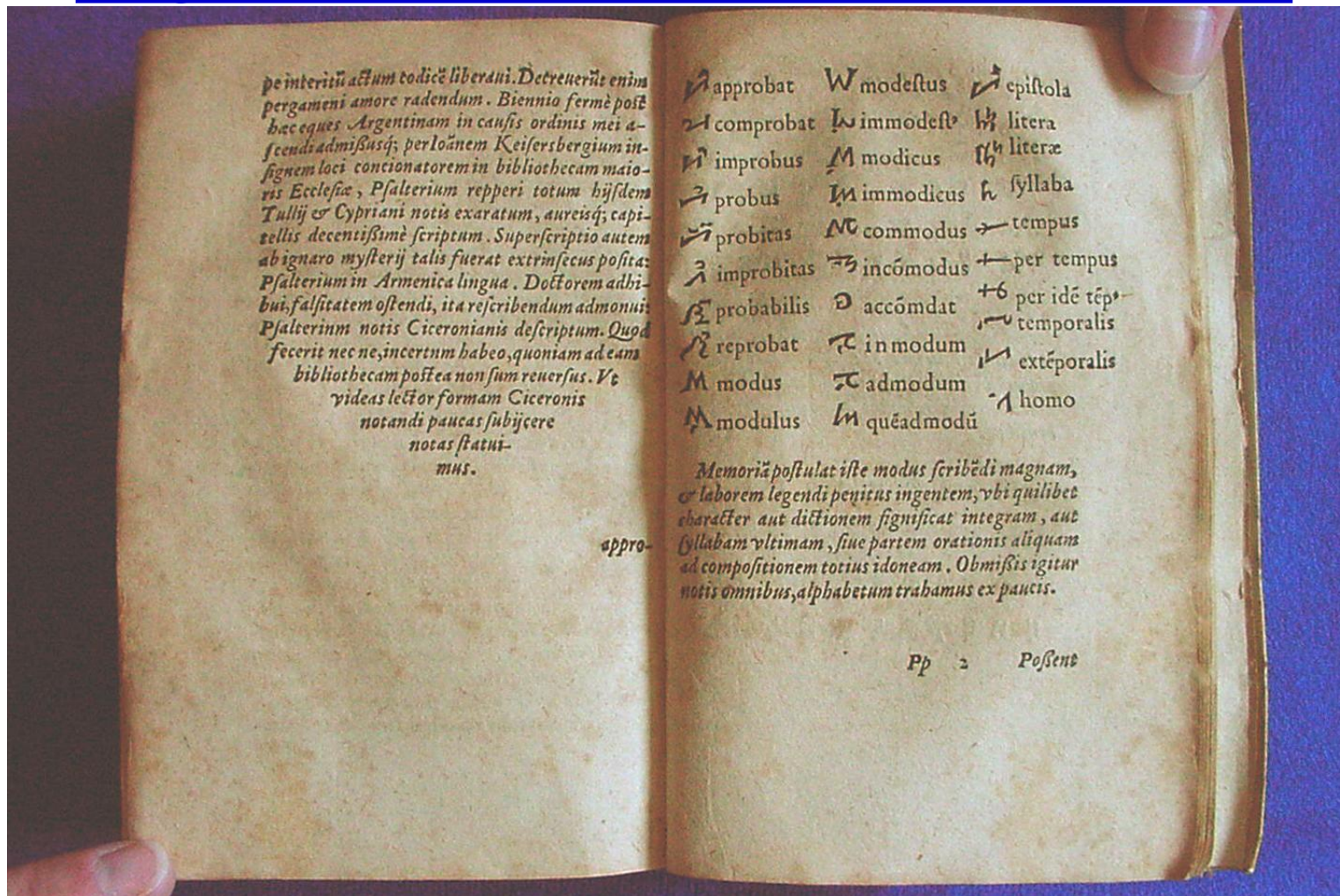
A NYUGATI VILÁG MÁSODIK KRIPTOLÓGIAI KÖNYVE ELSŐ KIADÁS „POLYGRAPHIAE”

The National Cryptologic Museum, NSA, USA

JOHANNES TRITHEMIUS.

Polygraphiae libri sex...Accessit clavis polygraphiae liber unus, eodem authore

Cologne: Ioannes Birckmannus & Theodorus Baumius, 1571

1462-1516
Johannes
Trithemius

STEGANOGRAPHIA:

Hoc est: ARS PER OCCVLTAM
SCRIPTVRAM ANIMI SVI
VOLVNTATEM ABSENTIBVS

aperiendi certa;

AVTHORE

REVERENDISSIMO ET CLARISSIMO
VIRO,

IOANNE TRITHEMIO,

STEGANOGRAPHIA
Hoc est:
ARS PER OC.
CVLTAM SCRIPTV
RAM ANIMI SVI VO-
LVNTATEM ABSENTIBVS

aperiendi certa;

AVTHORE

REVERENDISSIMO ET CLARISSIMO VIRO,
IOANNE TRITHEMIO, Abbate Spanheimensi, &
Magia Naturalis A Magistro per-
fectissimo.

PRÆFIXA EST HVIC OPERI SVA CLAVIS, SEV
vera introductio ab ipso Authore concinnata;
HACTENVS QVÆDAM A MVLTIS MVLTVM DE-
siderata, sed à paucissimis visa:

Nunc vero in gratiam secretioris Philosophiæ Studioforum
publici iuris facta.

Cum Privilegio & consensu Superiorum.

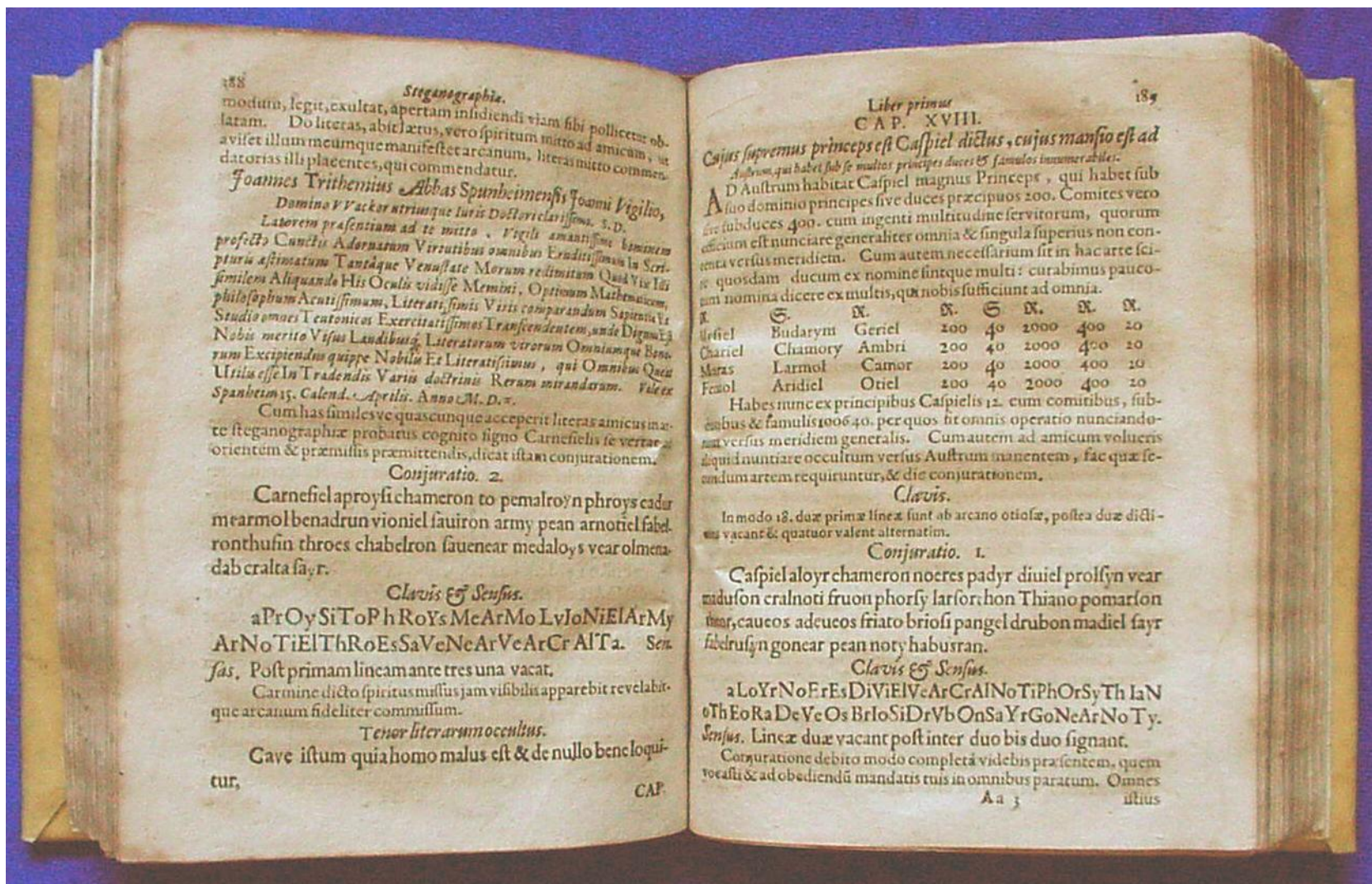
DARMESTADII,

Ex Officina Typographica Balthazaris Aulzandii, Sumptibus vero
IOANNIS BERNERI, Bibliop. Francof.

ANNO M. D. C. XXI.

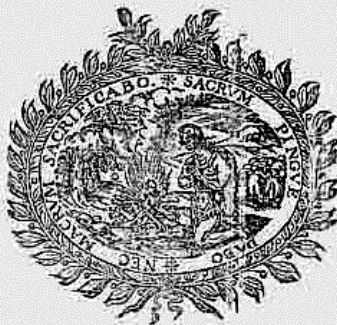

Johannes Trithemius: *Steganographia*: Mainz: Christophorus Kuchlerus, 1676.

The BOOK of BLAISE DE VIGENERE

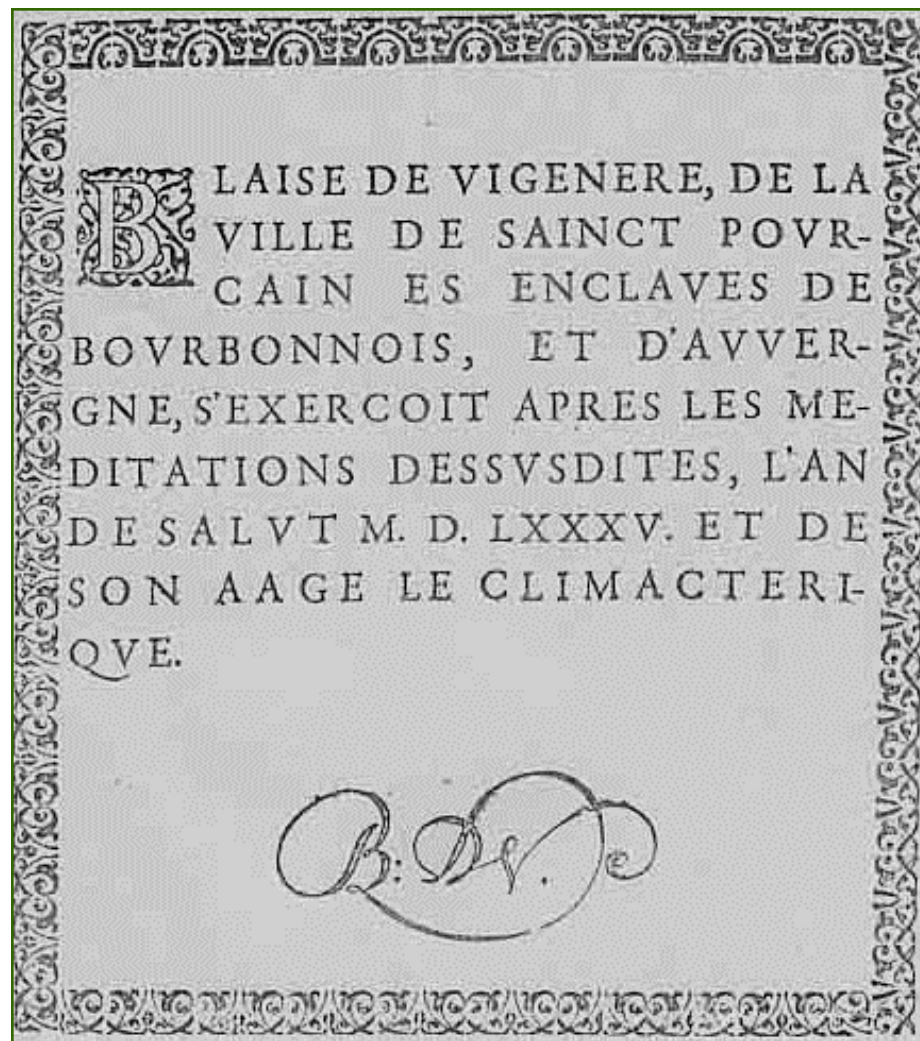
TRAICTE
DES CHIFFRES
OV SECRETES
MANIERES
D'ESCRIRE:
PAR
BLAISE DE VIGENERE
BOVRBONNOIS.

A PARIS,

Chez ABEL L'ANCELIER, au premier pillier
de la grand' Salle du Palais.

M. D. LXXXV.

CASANOVA and the CRYPTOGRAPHY

Liebesschwüre

Five or six weeks later, she [madam d'Urfé] asked me if I had deciphered the manuscript which had the transmutation procedure. I told her that I had.

„Without the key, sir, excuse me if I believe the thing impossible.”

„Do you wish me to name your key, madam?”

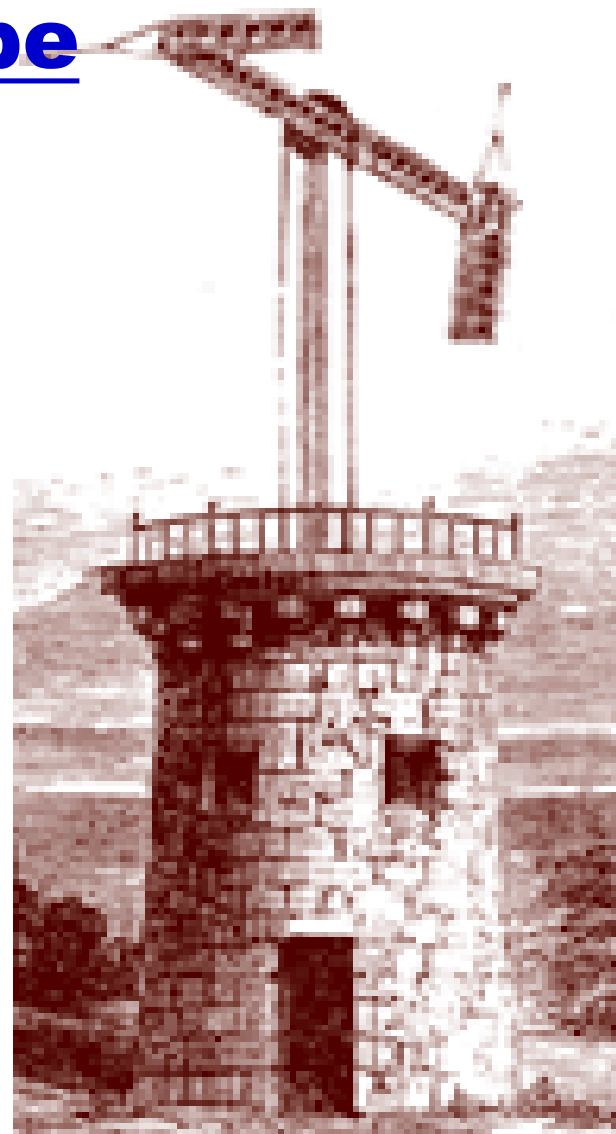
„If you please”

I then told her the key-word, which belonged to no language, and I saw her surprise. She told me that it was impossible, for she believed herself the only possessor of that word which she kept in her memory and which she had never written down.

I could have told her the truth - that the same calculation which had served me for deciphering the manuscript had enabled me to learn the word - but on a caprice it struck me to tell her that a genie had revealed to me. This false disclosure fettered Madam d'Urfé to me. That day I become the master of her soul, and I abused my power. Every time I think of it, I am distressed and ashamed, and I do penance now in the obligation under which I place myself of telling the truth in writing my memoirs.

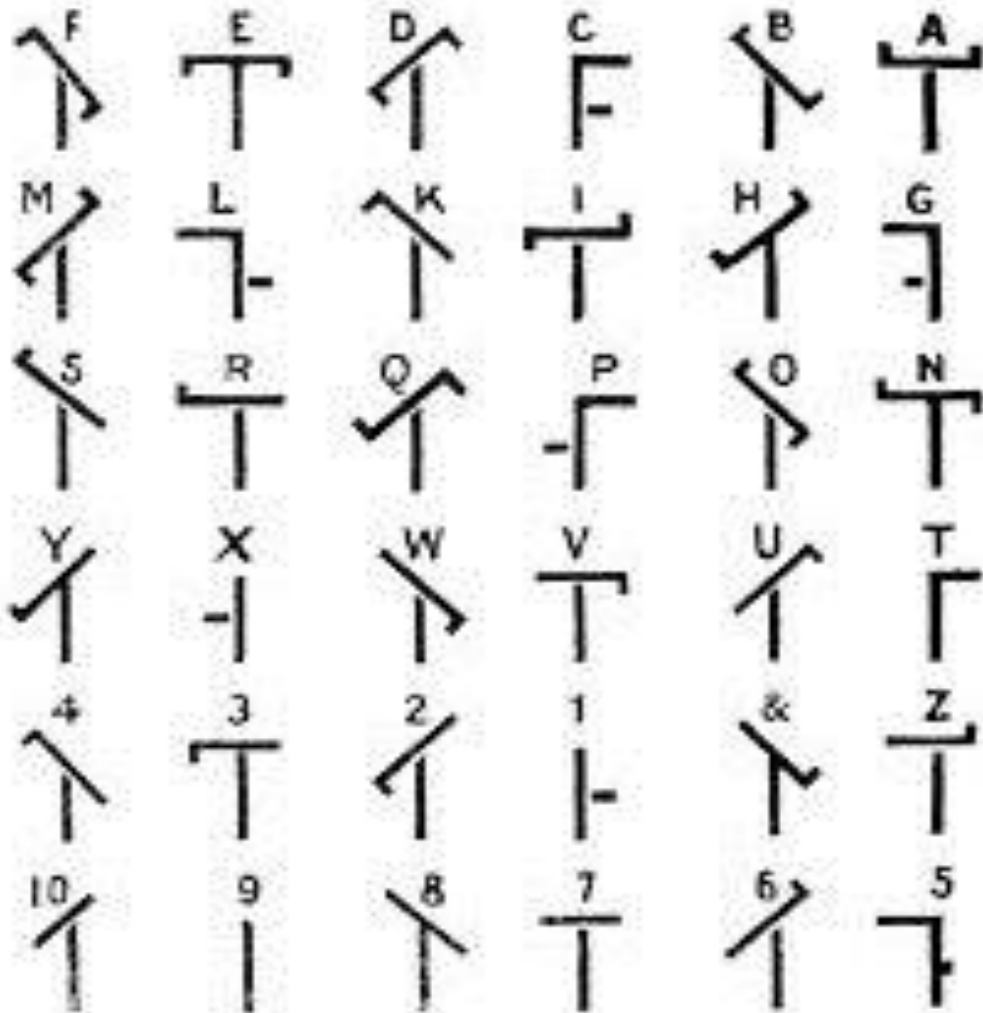
Casanova, 1757: Kahn's *The codebreakers* and Koblitz: *A Course in Number Theory and Cryptography*.

Secret telegraphy of Fransman Claude Chappe (1763 - 1805).

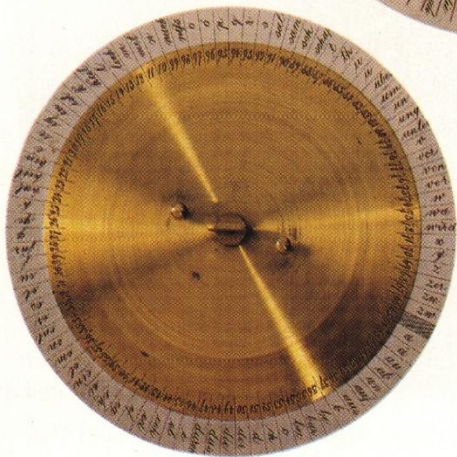
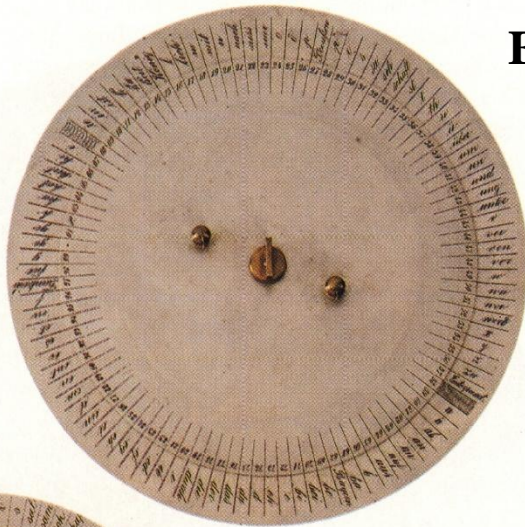
Chappe's telegraph, 1791.

- ☞ The upper part of the apparatus was made up of a movable arm and two levers to adjust its position.
- ☞ Each position indicated a letter.
- ☞ This is the used code.

CHIFFRIERGERÄTEN

Zwei Chiffrierscheiben
Vermutlich aus dem
18./19. Jhdt.

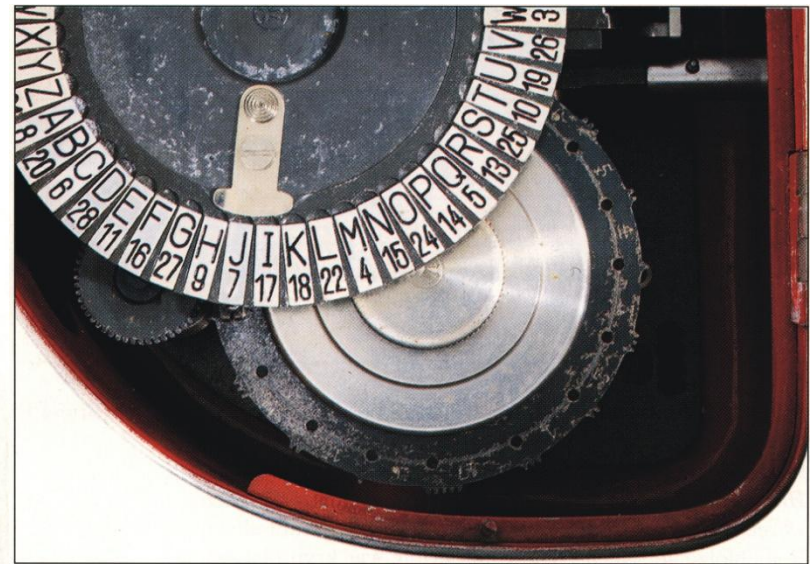

„CRYPTOGRAPH“ von Charles Wheatstone.
Polyalphabetisches Chiffriergerät in Uhrenform.
Erstmal gezeigt in Pariser Weltausstellung, 1867.

Nach:F.L.Bauer:
Entzifferte Geheimnisse

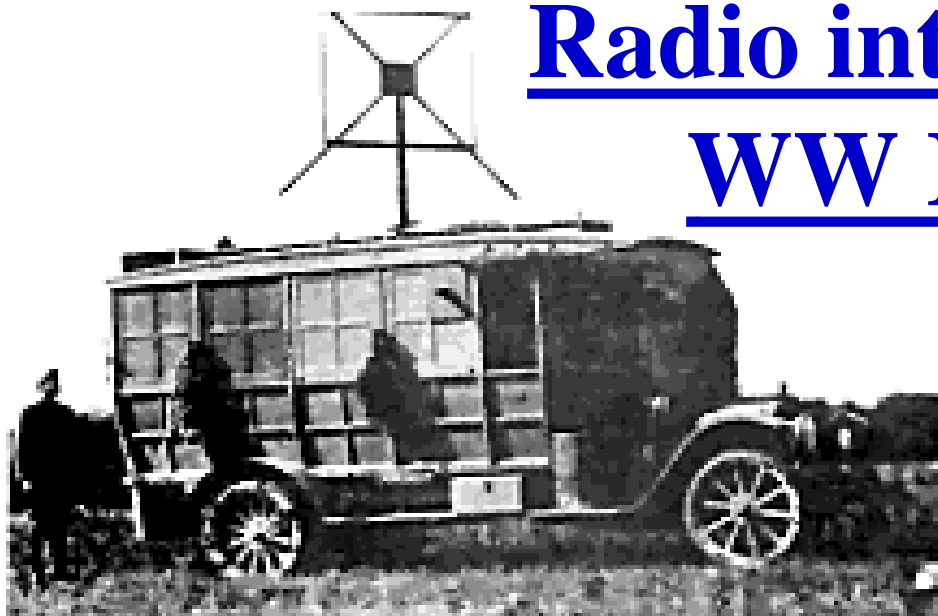
POLIALPHABETISCHE CHIFFRIERMASCHINE “KRYHA”

Alexander von Kryha,
Berlin-Charlottenburg
1926
Schlüssellänge: 442

Nach:F.L.Bauer:
Entzifferte Geheimnisse

Radio intelligence: WW I. + II.

József Attila: LEVEGŐT 1935. november 21.

Számon tarthatják, mit telefonoztam
s mikor, miért, kinek.

Aktákba írják, miről álmodoztam
s azt is, ki érti meg.

És nem sejthetem, mikor lesz elég ok
előkotorni azt a kartotékot,
mely jogom sérti meg.

HÁROMJEGYŰ REJTJELKUKCS

K. u. K. MONARCHIA HADSEREGE - 1912

HÁROMJEGYŰ REJTJELKUKCS

K. u. K. MONARCHIA HADSEREGE - 1912

Verzeichnis der Sigel.

A.	
Abend (abends)	852
Ablösung	214
Abchnitt	900
Abteilung	615
admiral	326
achtzehnter	621
achtundzwanzigster	409
Admiral	916
aktiv	306
Alarm	334
Alarmierung	785
Alarmierungstag	806
Albanien	410
albanisch	675
Allerbüchel	770
BB.	
Banne	983
Baracke	507
Barrikade	710
Batallen	139
Batterie	145
Befehl	346
Befestigung	666
Behörde	788
Bezirksamte	359
Bezirksamte	295
Bezirksamte	908
Bezirksamte	729
Bezirksamte	834
Bezirksamte	370
Bezirksamte	908
Bezirksamte	285
Bezirksamte	557
Bezirksamte	864

A jelvények mutatója.

A.	
adag	956
agyu	639
akna	905
alakulat (alakzat)	118
albán (albánul)	675
Albánia	410
alezredes	532
alispán	730
állomány	735
állományfelemelés	738
állomás	538
állomás parancsnok	345
alosztály	966
altábornagy	482
aitaliános	488
altiszt	965
április	997
átirat	761
attaché	694
augusztus	977
Ausztria	131
azonnal	992
BB.	
bán	983
barak	507
bebizonyítás	892
behívás	714
behívójegy	739
beszállásolás	920
biróság	818
bizalmas	940
bizalmi egyén	744
biztas	835
biztosítás	964
bosnyák (bosnyácul)	998
Bosznia	370
C.	
carabiniere	743
cirkáló	794
csapat	945
csapatkórház	610
csapatfőnök	959
császárhadász	169
csatabajó	787
csendő	812
csendőrség	231. 936
csónak	834
csoport	961
cs. és kir. 613, 653, 762, 804, 854, 904	
cs. k. (csász. kir.) 564, 633, 667, 768, 815, 862	
csütörtök	354

Kazalo tajnopisnih oznaka.

A.	
admiral	916
Albánia	410
albanski (a o)	675
asentovanje konja	843
atentat	437
attaché	694
Ausztria	131
automobil	662
BB.	
bán	983
baraka	507
barikada	710
batalljon	139
bilježnik	817
bitka	766
bitnica	145
bjegunac	562
bojni brod	787
boletijevnica	867
bosanski (a o)	998
Bosna	370
brahijum (pomoćnica)	313
brigada	285
brod	816
brodovije	333, 719
broj	893
brzojav	618
brzojavka	765
C.	
caraki lovac	169
cesarsko kraljevski minister za zemaljsku obranu	381
c. k. (ces. kralj.) 564, 633, 667, 768, 815, 862	
c. l. k. (ces. i kralj.) 613, 653, 762, 804, 854, 904	
Crnogora	982
crnogorski	753
C.	
čamac	834
čardak	729
čas	879
časnik	215
časnički služak	933
četa	945
četna bušnica	610
četna divizija	903
četno tielo	959
četnajeti	160
četujuća odvojka (četovnica)	614
četvrtak	354
četvrti	418

A „Háromjegyű rejtjelkulcs” német, magyar és horvát nyelvű első oldalai

Zimmermann Telegram, 19 January 1917

CLASS OF SERVICE DESIRED	
Fast Day Message	☐
Day Letter	☒
Night Letter	☐

Please check mark on a card for the class of service desired. THE TELEGRAM WILL BE TRANSMITTED AS A FAST-DAY MESSAGE.

WESTERN UNION
TELEGRAM

NEWCOMB CARLTON, PRESIDENT

M C

Class

Time First

Send the following telegram, subject to the terms on back hereof, which are hereby agreed to

via Galveston JAN 19 1917

GERMAN LEGATION
MEXICO CITY

130	13042	13401	8501	115	3528	416	17214	6491	11310
18147	18222	21580	10247	11518	23677	13805	3494	14936	
98092	5905	11311	10392	10371	0302	21290	5161	59695	
23571	17504	11269	18278	18101	0317	0228	17894	4473	
22284	22200	19452	21589	67893	5569	13918	8958	12137	
1333	4725	4458	5905	17106	13851	4458	17149	14471	6706
13850	12224	6929	14991	7382	15857	67893	14218	36477	
5870	17553	67893	5870	5454	16102	15217	22801	17138	
21061	17388	7446	23638	18222	6719	14331	15021	23845	
3158	23552	22096	21804	4797	9497	22464	20855	4377	
23610	18140	22280	5905	13347	20420	39689	13732	20667	
6929	5275	18507	52262	1340	22049	13339	11265	22295	
10439	14814	4178	6992	8784	7632	7357	6926	52262	11267
21100	21272	9346	9569	22464	15874	18502	18500	15857	
2188	5376	7381	98092	16127	13486	9350	9220	76036	14219
5144	2831	17920	11347	17142	11264	7667	7762	15099	9110
10482	97556	3569	3670						

BEHNSTOPFF.

Charge German Embassy.

TELEGRAM RECEIVED.

MAILED
Letter 1-8-58
Washington, State Dept.

FROM 2nd from London # 5747.

By *Mack A. Eckhoff*
Date *Oct. 27, 1917*

"We intend to begin on the first of February unrestricted submarine warfare. We shall endeavor in spite of this to keep the United States of America neutral. In the event of this not succeeding, we make Mexico a proposal of alliance on the following basis: make war together, make peace together, generous financial support and an understanding on our part that Mexico is to reconquer the lost territory in Texas, New Mexico, and Arizona. The settlement in detail is left to you. You will inform the President of the above most secretly as soon as the outbreak of war with the United States of America is certain and add the suggestion that he should, on his own initiative, ~~invite~~ ^{invite} Japan to immediate adherence and at the same time mediate between Japan and ourselves. Please call the President's attention to the fact that the ruthless employment of our submarines now offers the prospect of compelling England in a few months to make peace." Signed, ZIMMERMANN.

Jaroslav Hašek:

Švejk: Egy derék katona kalandjai a világháborúban
A DICSŐSÉGES CSIHI-PUHI 1

- Sie, Kadett - mondta Ságner kapitány -, amíg nem kapott rá engedélyt, hogy beszéljen, addig hallgasson, mert magát nem kérdezte senki. Különben is, maga aztán átkozottul okos katona. **Éppen bizalmas információkat akarok közölni, és maga mindent beír a noteszába.** Ha elveszti azt a noteszt, hadbírótság elé kerül.

Biegler kadétnak mindennek tetejébe megvolt még az a rossz szokása, hogy mindig ki akarta magyarázni magát, hogy ő csak jót akart.

- Jelentem alássan, kapitány úr - felelte -, még a noteszom esetleges elvesztése esetén sem fejtheti meg senki se, hogy mit írtam, mert én gyorsírással jegyzek mindent, és az én rövidítéseimet rajtam kívül senki sem tudja elolvasni. Az angol rendszerű gyorsírást használom. Mindenki megvetően nézett rá, Ságner kapitány legyintett, és folytatta előadását.

- Már említettem a **harctéri üzenetek sifírozásának új módszerét**, és ha eddig talán érthetetlen volt az önök szemében, hogy miért hívták fel a figyelmüket éppen **Ludwig Ganghofer "Die Sünden der Väter"** című könyvének százhatvanegyedik oldalára, most megmagyarázhatom, uraim: ez a kulcsa az új rejtjeles módszernek, amely hadseregünk legújabb utasítása alapján lépett érvénybe. A legújabb módszert, amelyet mi is használni fogunk, **kiegészítő számmódszernek hívják**. Ezzel érvényüket veszítik azok az utasítások, amelyeket a múlt héten kaptak az ezredtörzstől a sifírozásra és a rejtjelek megfejtésére vonatkozóan.

- Erzherzog Albrecht-system - morogta maga elé a stréber kadét - 8922-R, a Gronfeld-rendszerből átvéve.

A DICSŐSÉGES CSIHI-PUHI 2

- Az új módszer **rendkívül egyszerű** - zengett a kapitány hangja a vagonban -, személyesen vettem át az ezredes úrtól a második kötetet és az információkat... Ha például a következő parancsot akarják hozzánk intézni:

"Auf der Kote 228 Maschinengewehrfeuer links richten",

akkor, uraim, a következő szöveget kapjuk:

"Sache - mit - uns - das - wir - aufsehen - in - die - versprochen - die - Martha - dich - das - ängstlich - dann - wir - den - wir - Dank - wohl - Regiekollegium - Ende - wir - versprochen - wir - gebessert - versprochen - wirklich - denke - Idee - ganz - herrscht - Stimme - letzten."

Vagyis végtelenül egyszerűen, minden fölösleges kombináció nélkül. A stábtól telefonon a zászlóaljhoz, a zászlóaljtól telefonon a századhoz. Miután a parancsnok felvette ezt a sifírozott üzenetet, a **következő módon fejt meg**. Veszi a "Die Sünden der Väter" című könyvet, kinyitja a százhatvanegyedik oldalon, és a szemközti oldalon, vagyis a százhatvanadikon, elkezd felülről keresni a "Sache" szót. Tessék, uraim. A százhatvanadik oldalon a "Sache" szó először mint az ötvenkettedik szó fordul elő, tehát a parancsnok a szemközti oldalon, a százhatvanegyediken, megkeresi felülről az ötvenkettedik betűt. Tessék megfigyelni, hogy az egy "A" betű. Az üzenet következő szava: "mit". A százhatvanadik oldalon ez a hetedik szó, ez megfelel a százhatvanegyedik oldal hetedik betűjének, vagyis az "u" betűnek. Azután következik az "uns", vagyis, jól figyeljék meg, kérem, a nyolcvannyolcadik szó, ami a szemközti, százhatvanegyedik oldal nyolcvannyolcadik betűjének, az "f" betűnek felel meg, és így már meg is fejtettünk annyit, hogy "Auf". Ily módon folytatjuk, amíg világosan előttünk áll a parancs: **"A 228-as magaslaton gépfegyvertűzet balra irányíts."** Rendkívül elmés, uraim, igen egyszerű, és lehetetlen megfejteni a kulcs nélkül, ami nem más, mint Ludwig Ganghofer: "Die Sünden der Väter" című könyvének százhatvanegyedik oldala.

A DICSŐSÉGES CSIHI-PUHI - 3

Mindannyian némán bámulták a szerencsétlen oldalakat, s valahogy gondterhelten tűnődtek rajtuk. Egy ideig csend volt, aztán Biegler kadét egyszerre csak ijedten felkiáltott:

- Herr Hauptmann, ich melde gehorsam: Jesus Maria! Es stimmt nicht!

És valóban igen rejtélyes volt a dolog.

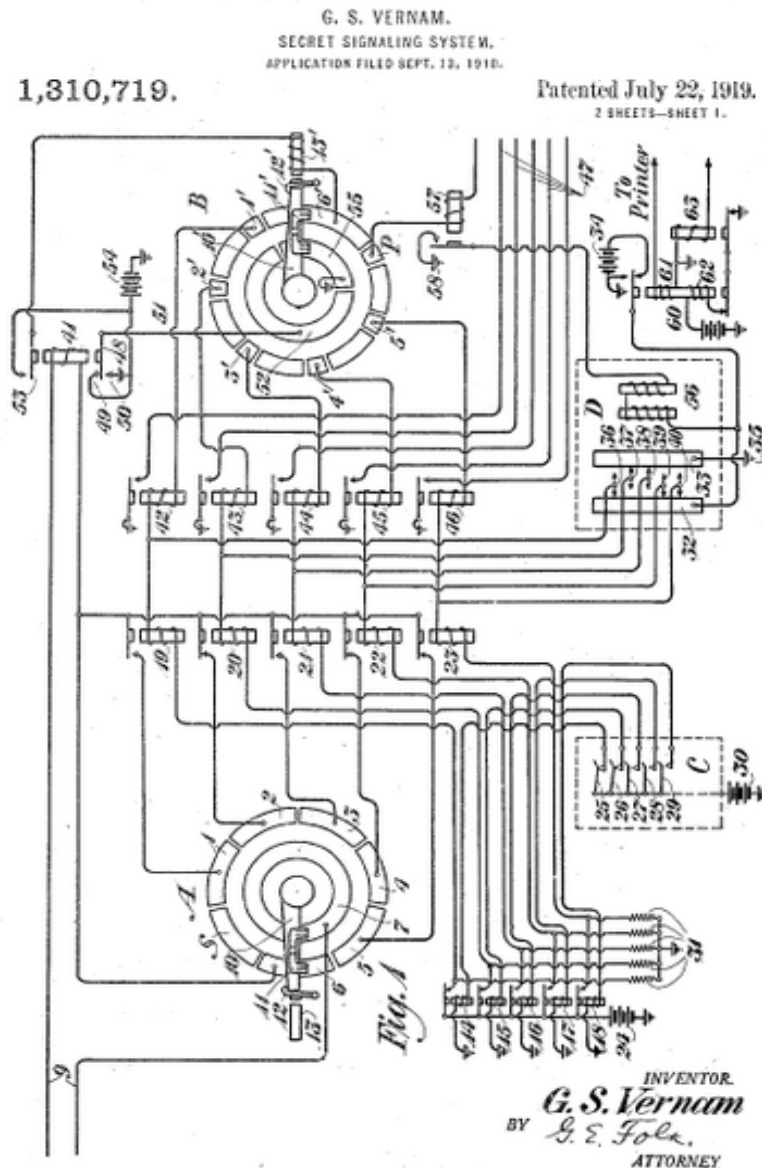
Hiába erőlködtek, ahogy csak bírtak, Ságner kapitányon kívül senki se találta meg a százhatvanadik oldalon az említett szavakat s a szemközti, százhatvanegyedik oldalon, amely a kulcsot jelentette volna, az említett szavaknak megfelelő betűket.

- Meine Herren - dadogta Ságner kapitány, miután meggyőződött róla, hogy Biegler kadét kétségbeesett kiáltása megfelel az igazságnak -, mi történt itt? Az én Ganghoferemben megvan és az önökében nincs meg?

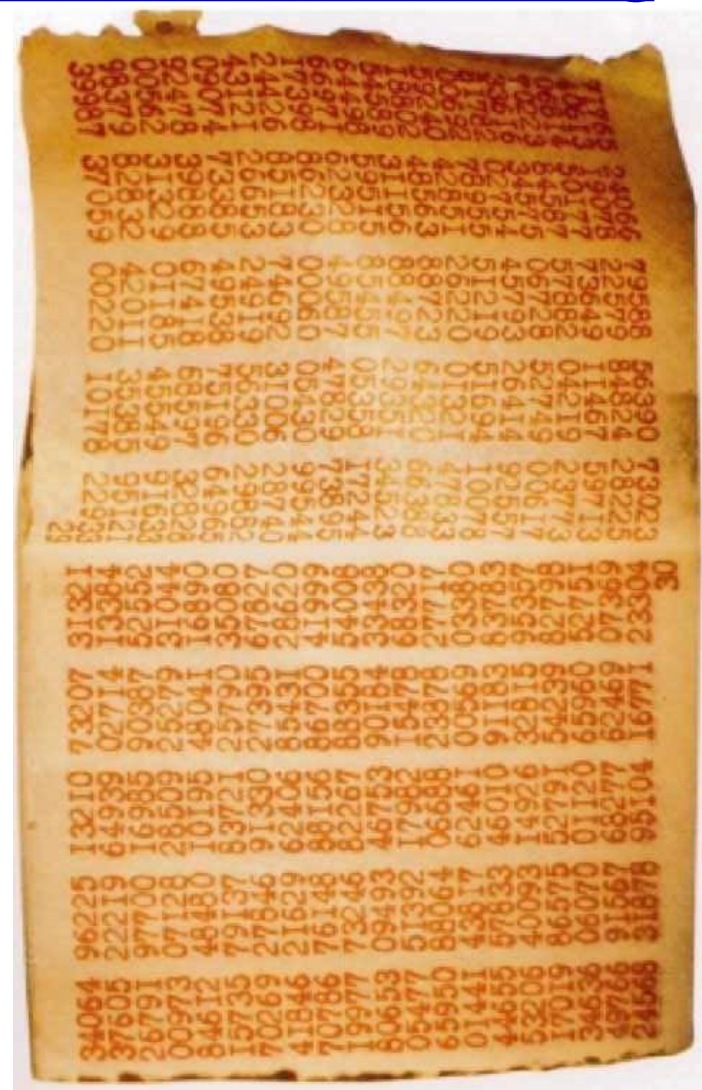
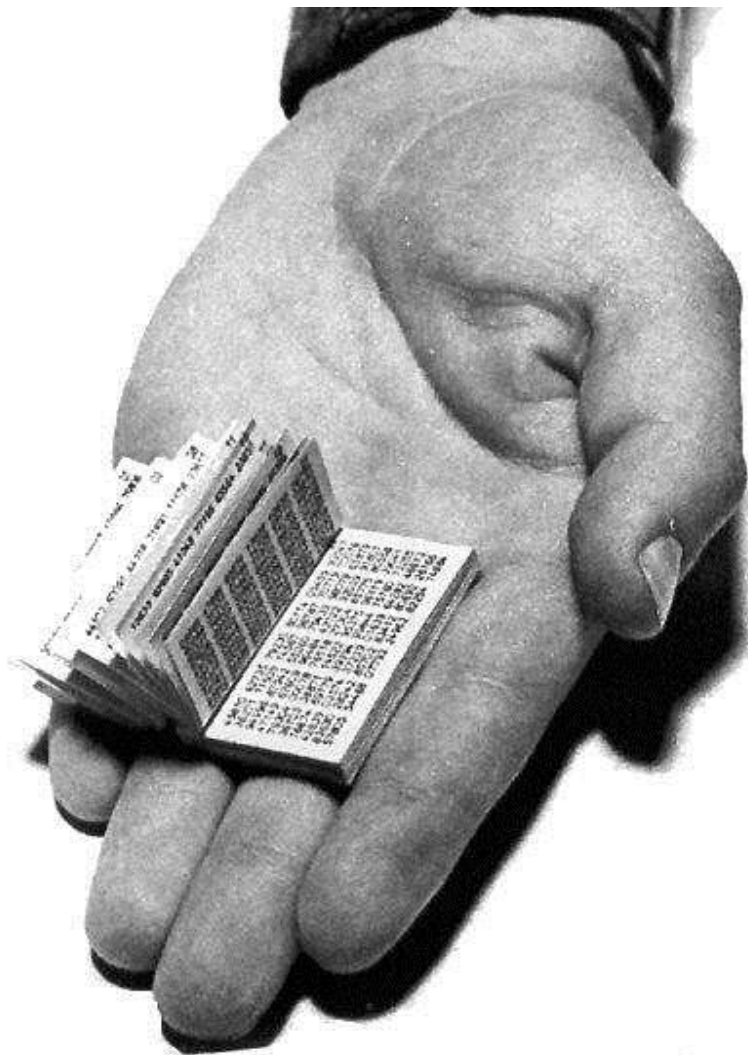
- Bocsánat, kapitány úgy - szólalt meg ismét Biegler kadét. - Szíves engedelmével felhívom a figyelmét arra, hogy **Ludwig Ganghofer regénye két kötetből áll.**

Méltóztassék megtekinteni a címoldalt: "**Roman in 2 Bänden.**"

This drawing shows
Gilbert Vernam's
original concept for a teletype
encryption machine

Historische OTPs für die Vernam-Verschlüsselung

The Soviet – Russian Cryptography

Code book of the Russian Czar.

Code books.

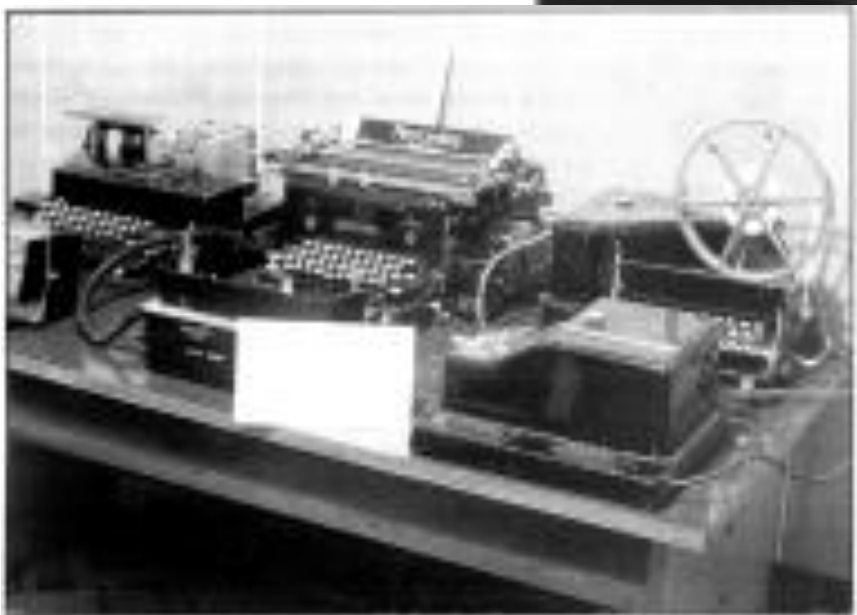
The Soviet Cyptography

Encryption
Machine
„KRIGA
MALAJA”

Encryption
Machine
„M-211”

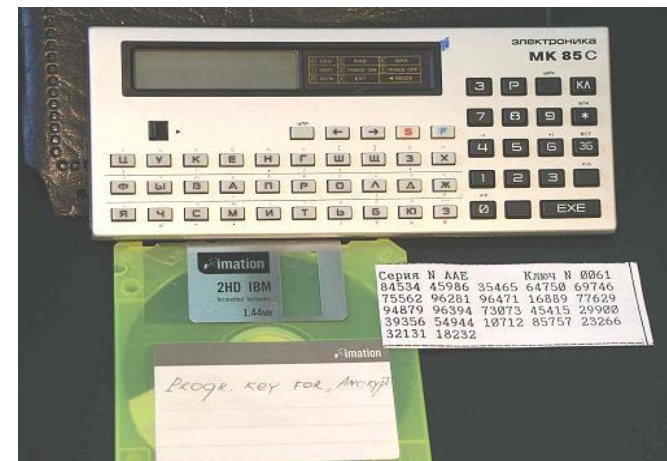

Encryption Machine „M100”

The Soviet Cryptography

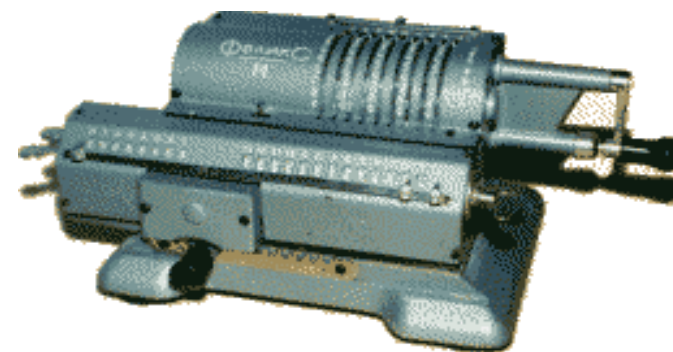
Ancrypt 2

Ancrypt 5 / MK 85C

Ancrypt 512 / MK85C

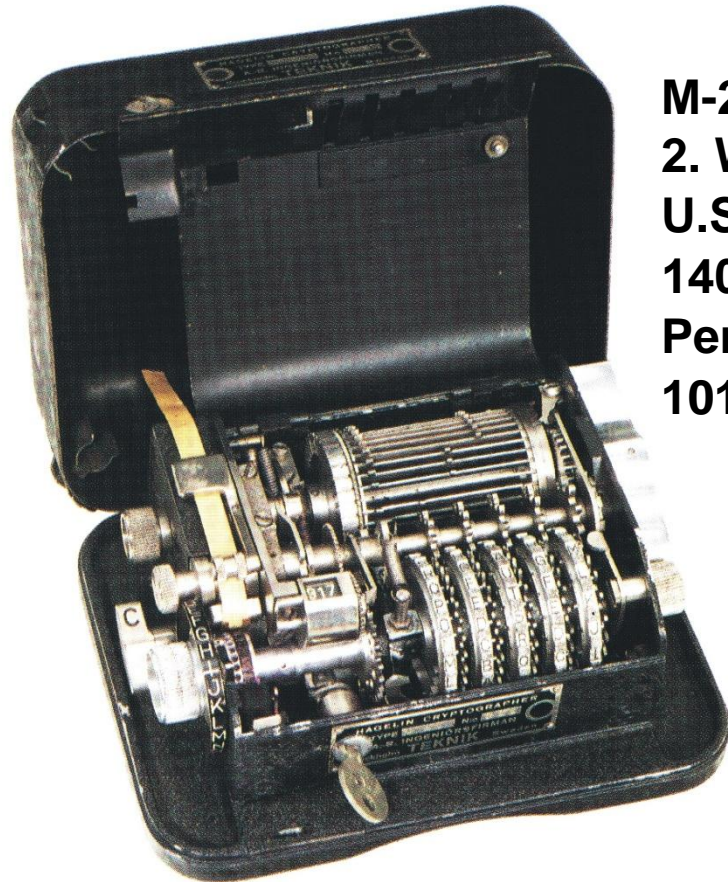

Mechanical Calculator

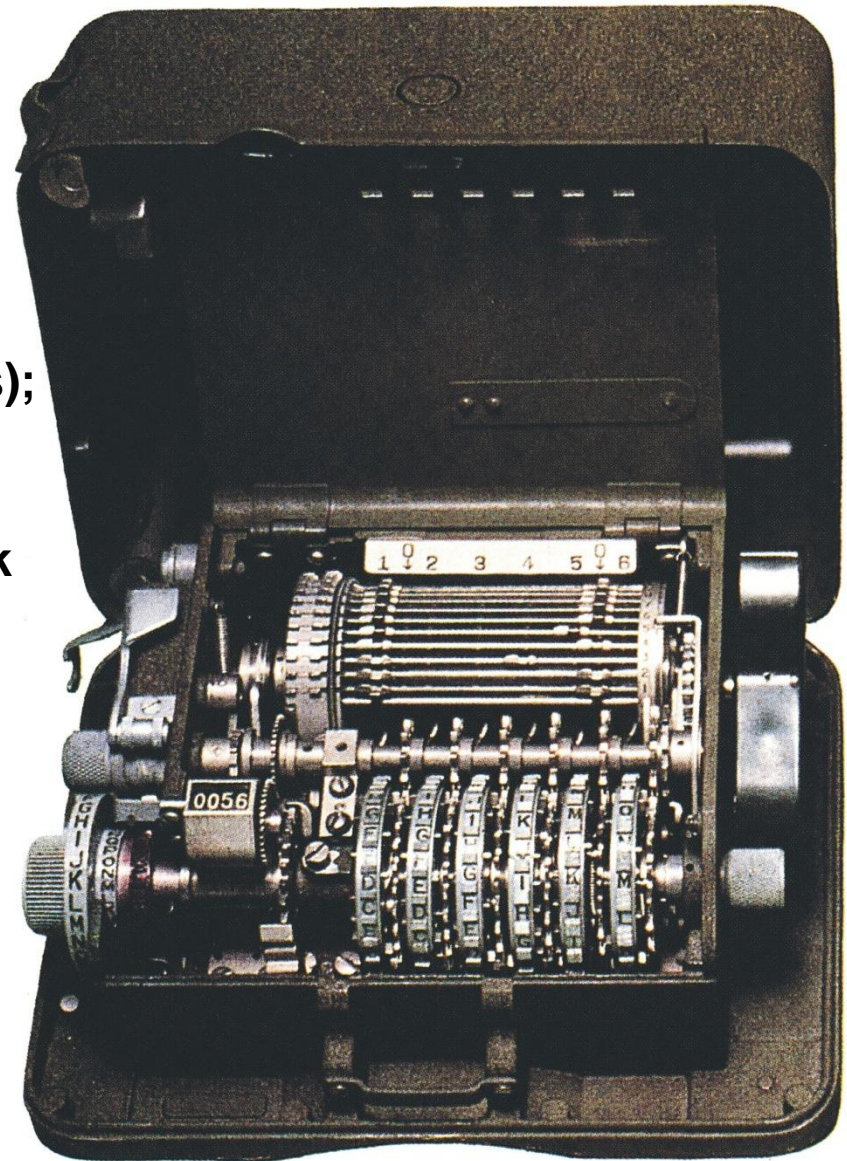

HAGELIN's CHIFFRIERMASCHINEN

Boris Hagelin; Stockholm, 1936;
Cryptographer C-36 (links);
Beaufort-Substitution,
Schlüssellänge: 3.900.225

M-209 (rechts);
2. Weltkrieg,
U.S. Army
140.000 Stück
Periode:
101.405.950

Nach:
F.L.Bauer:
Entzifferte
Geheimnisse

ROTOROS TIKOSÍTÓ GÉPEK

A ROTOROS mechanikus titkosító gépeket az 1930-s években fejlesztették ki taktikai üzenetek kódolására. A svéd M-209-B amerikai változata a CSP-1500 lett. Szalag-nyomtató kódoló-dekódoló szerkezet. Működése a reciprok behelyettesítő ábécé elvén alapszik: ettől egy standard betű szekvenciát egy fordított standard betűszekvenciával szemben. E funkciót számos fogaskerék áttétellel valósítja meg úgy, hogy az aktív fogak száma változtatható. Először 1942 novemberében, az afrikai invázióban alkalmazták. Több mint 140.000-t gyártottak.

Hagelin M-209-B rotoros titkosító gépe, 1930, Svédország

(forrás: International Association for Cryptologic Research)

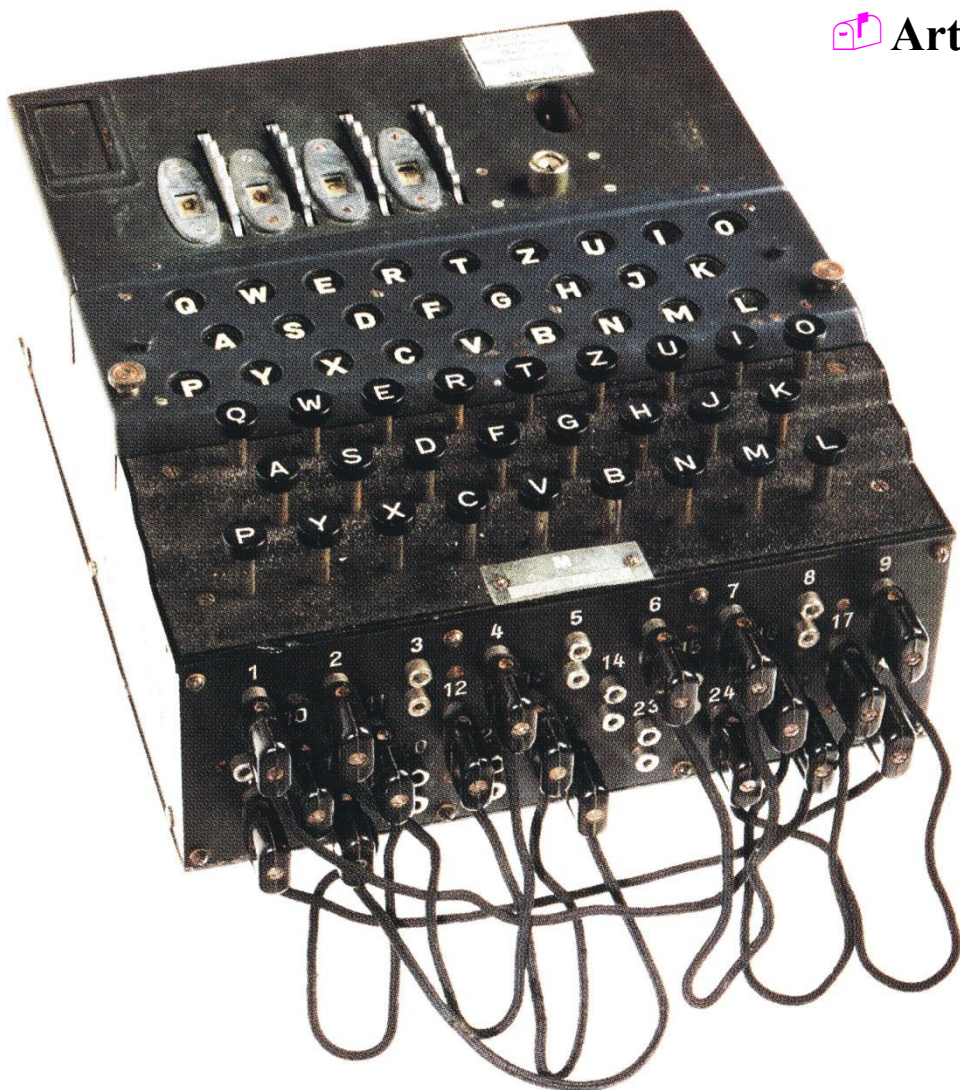
CSP-1500 rotoros titkosító gép 1940, US Army Signal Corp

(forrás: National Maritime Museum Association)

Az "ENIGMA" ROTOROS CHIFFRIER-GÉP

📖 Arthur Scherbius, 1919 eredeti gépe;

📖 Az
ENIGMA
rotorjai

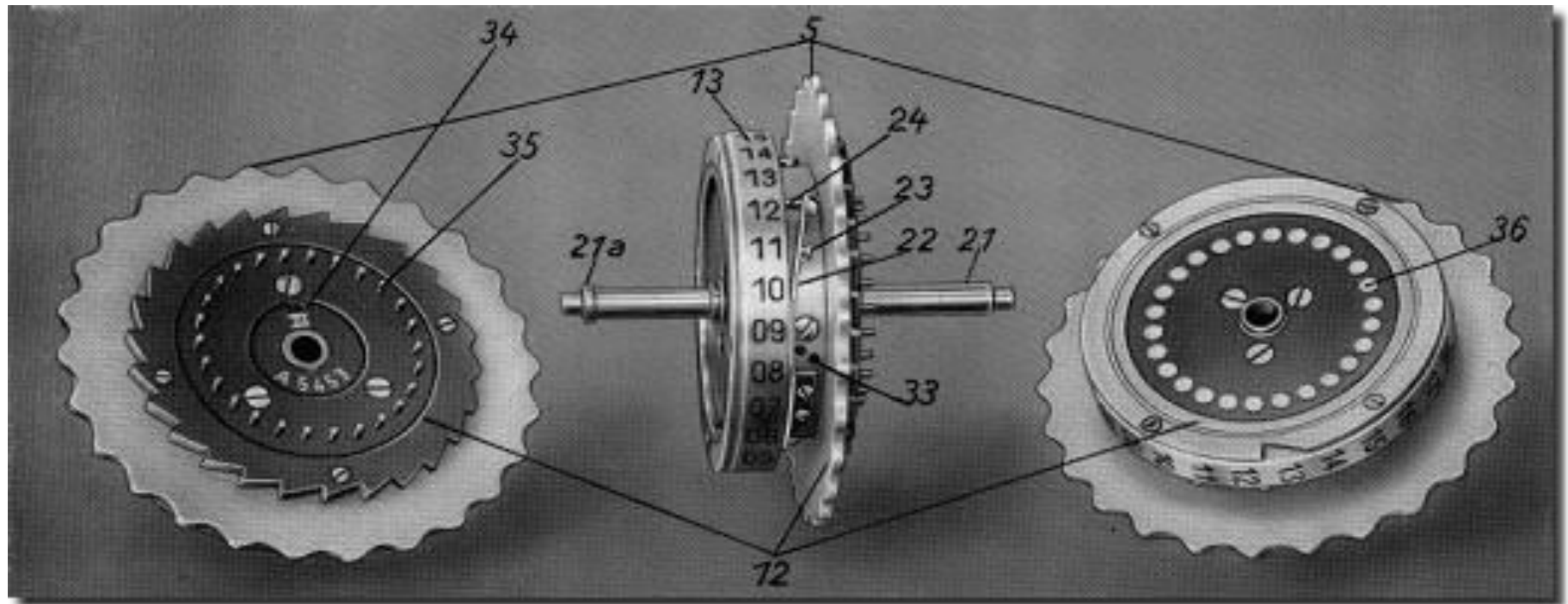

Nach:F.L.Bauer:
Entzifferte Geheimnisse

The wheels of the ENIGMA

Die Räder von ENIGMA

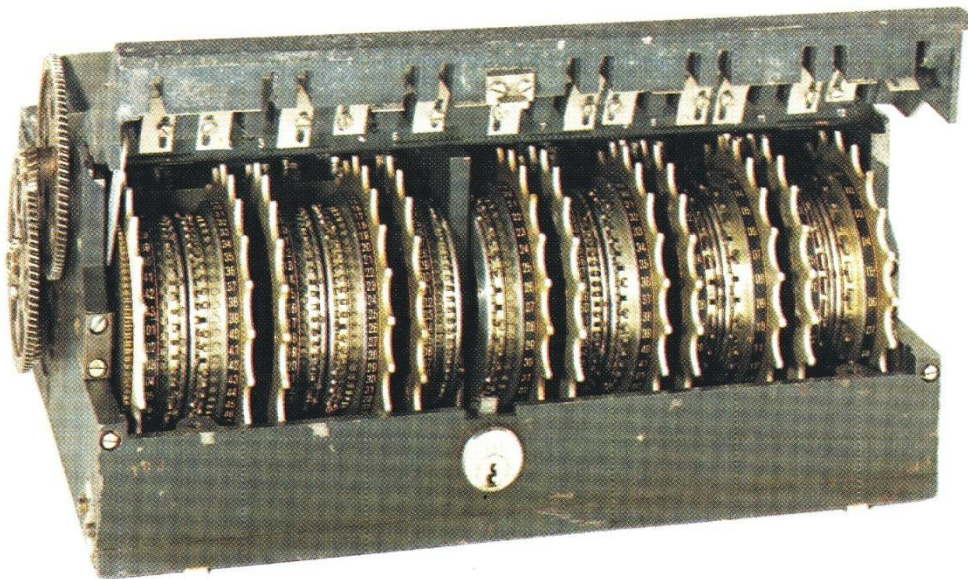

THE GERMAN ENIGMA

- 📁 Many variants was developed.
  - 📁 Some variants was broken by:
    - ◆ Poles in 1930,
    - ◆ British in the World War II.
    - ◆ British and USA: the naval ENIGMA
  - 📁 Question of an American officer
    - ◆ “If ever, we would have won the war, if we hadn’t read the ENIGMA?”
  - 📁 The National Cryptologic Museum, NSA, USA
-
- 📁 Több variánsa volt kifejlesztve.
  - 📁 A lengyelek 1930-ban, a britek a II. világháborúban már feltörték.
  - 📁 Amerikai segítséggel a britek a „tengerészeti ENIGMA”-t is feltörték.
  - 📁 Amerikai kérdés:
„Megnyertük volna-e a háborút valaha is, ha nem tudjuk olvasni az ENIGMA-t”

CHIFFRIERGERÄTEN

- Die UHR BOX, genannt bei alliierten (rechts), diente dazu, die Steckerbrett-Verbindungen der ENIGMA zu ersetzen.
- Chiffrierfern Schreibmaschine „Schüsselzusatz“ Lorenz SZ 42, C. Lorenz AG, Berlin, 1943 (links);
Britischer Deckname „Tunny“.
Gebrochen bei Briten mit COLOSSUS, der ersten elektronischen Großrechenanlage.

Nach:
F.L.Bauer:
Entzifferte
Geheimnisse

THE GERMAN LORENZ CIPHER SYSTEM

Bill Tutte (left) with
Tony Sale,
in about 1998

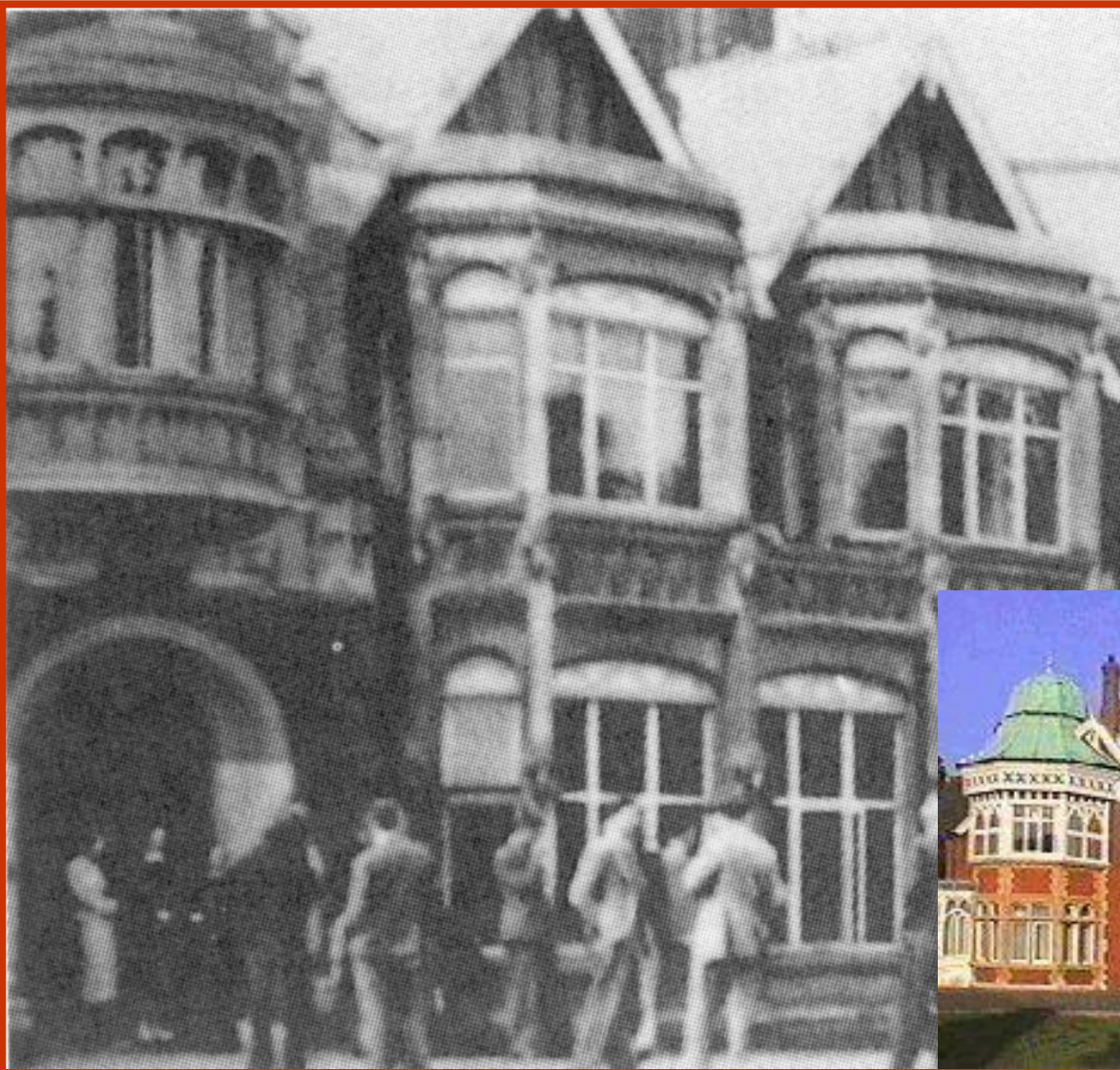
A Tunny Machine
Bill Tutte & Co.
Frank Morrell

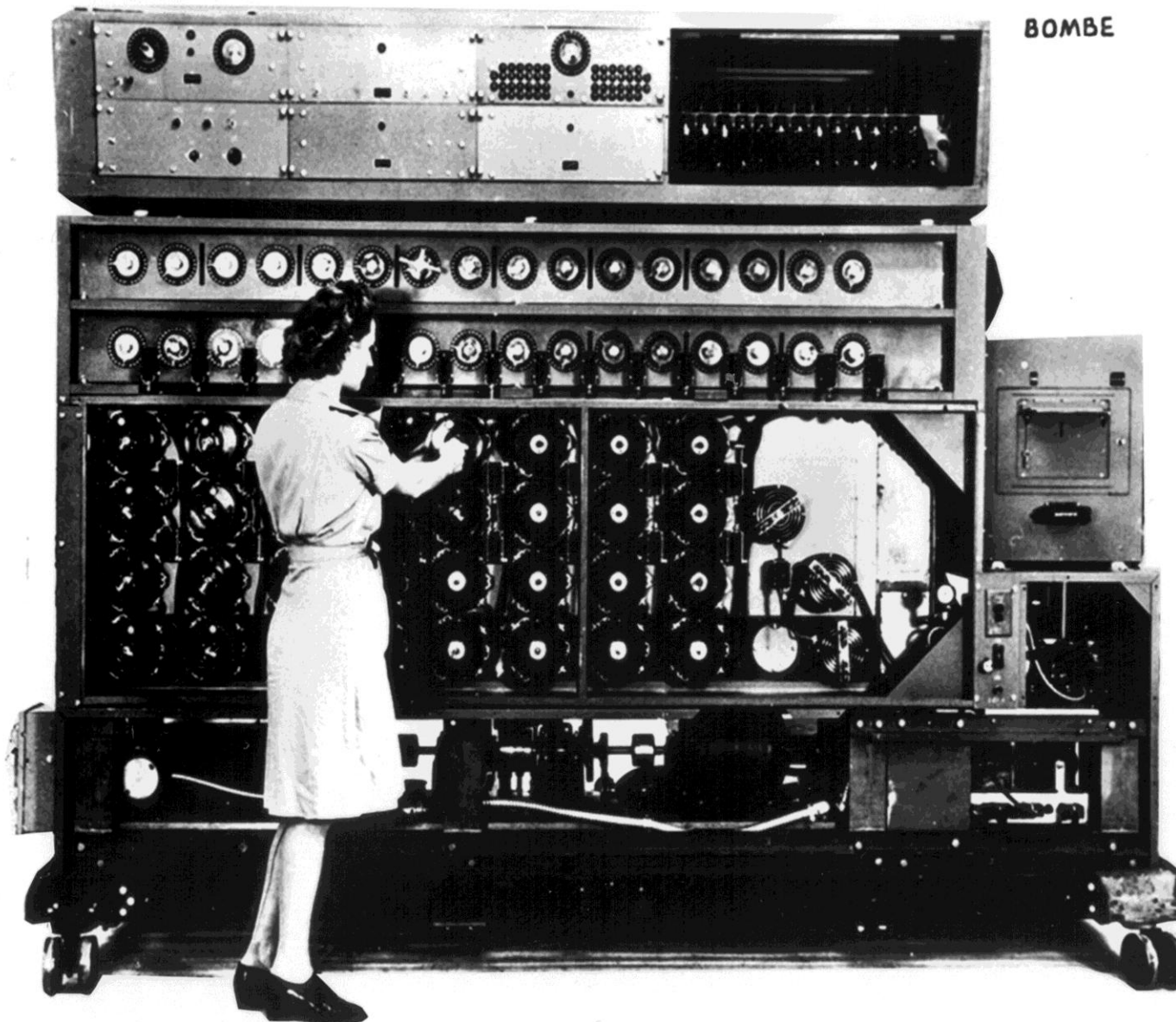

The **Lorenz company** designed a cipher machine based on the additive method for enciphering teleprinter messages invented in **1918** by **Gilbert Vernam** in America.

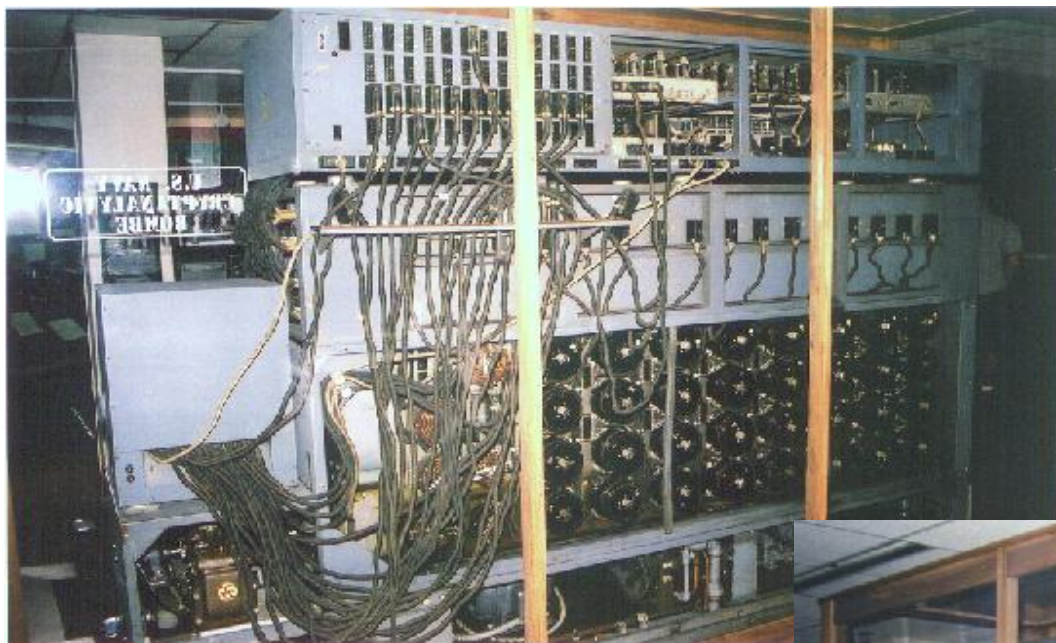
BLETCHLEY PARK: GC&CS

A
WAVE
with
Bombe

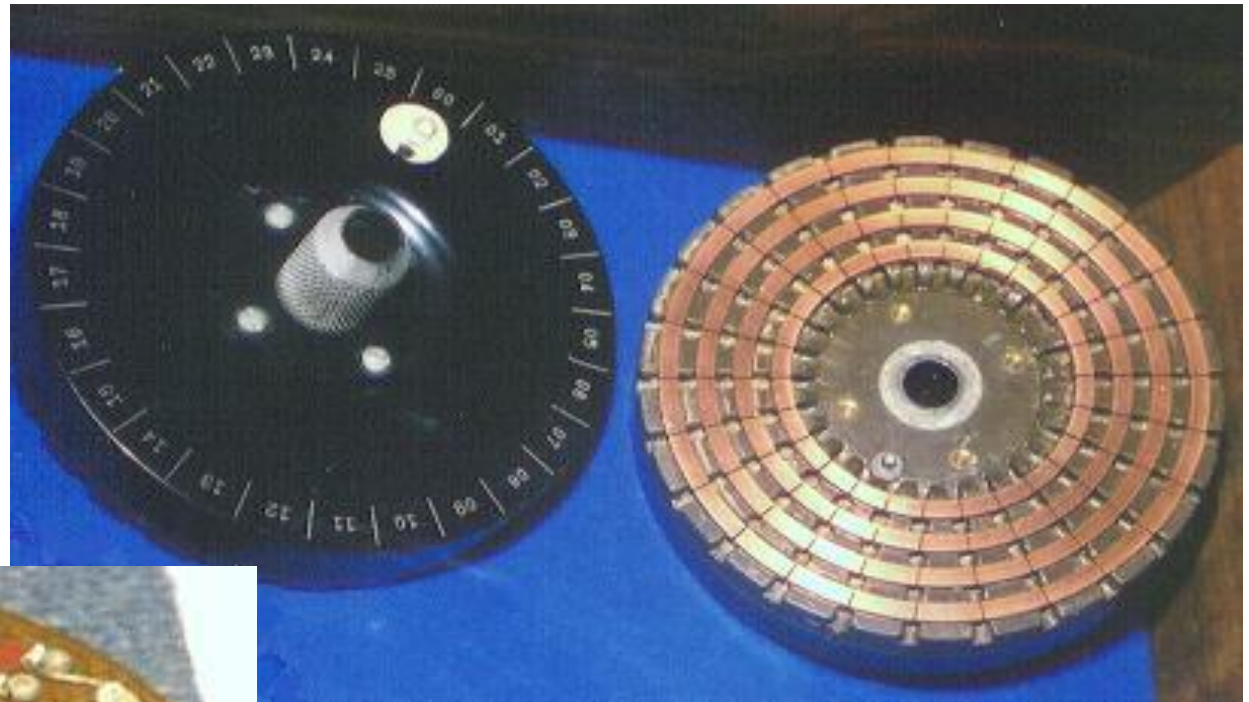
WAVE :
Women
Accepted for
Voluntary
Emergency
Service

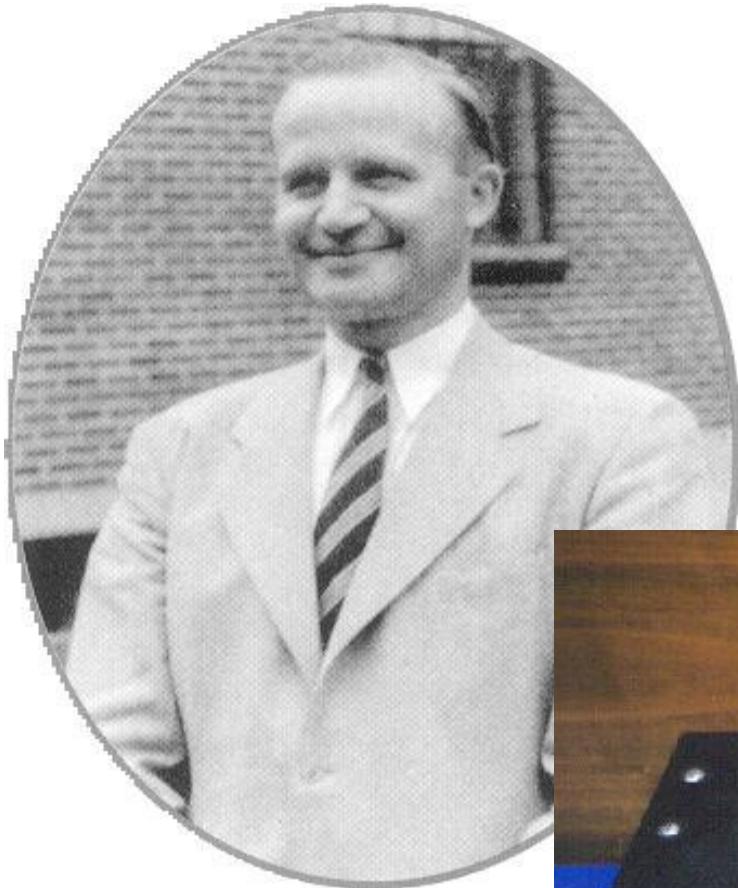

**NCR Bombe as it is
displayed in the
National Cryptologic
Museum**

Actual bombe rotors

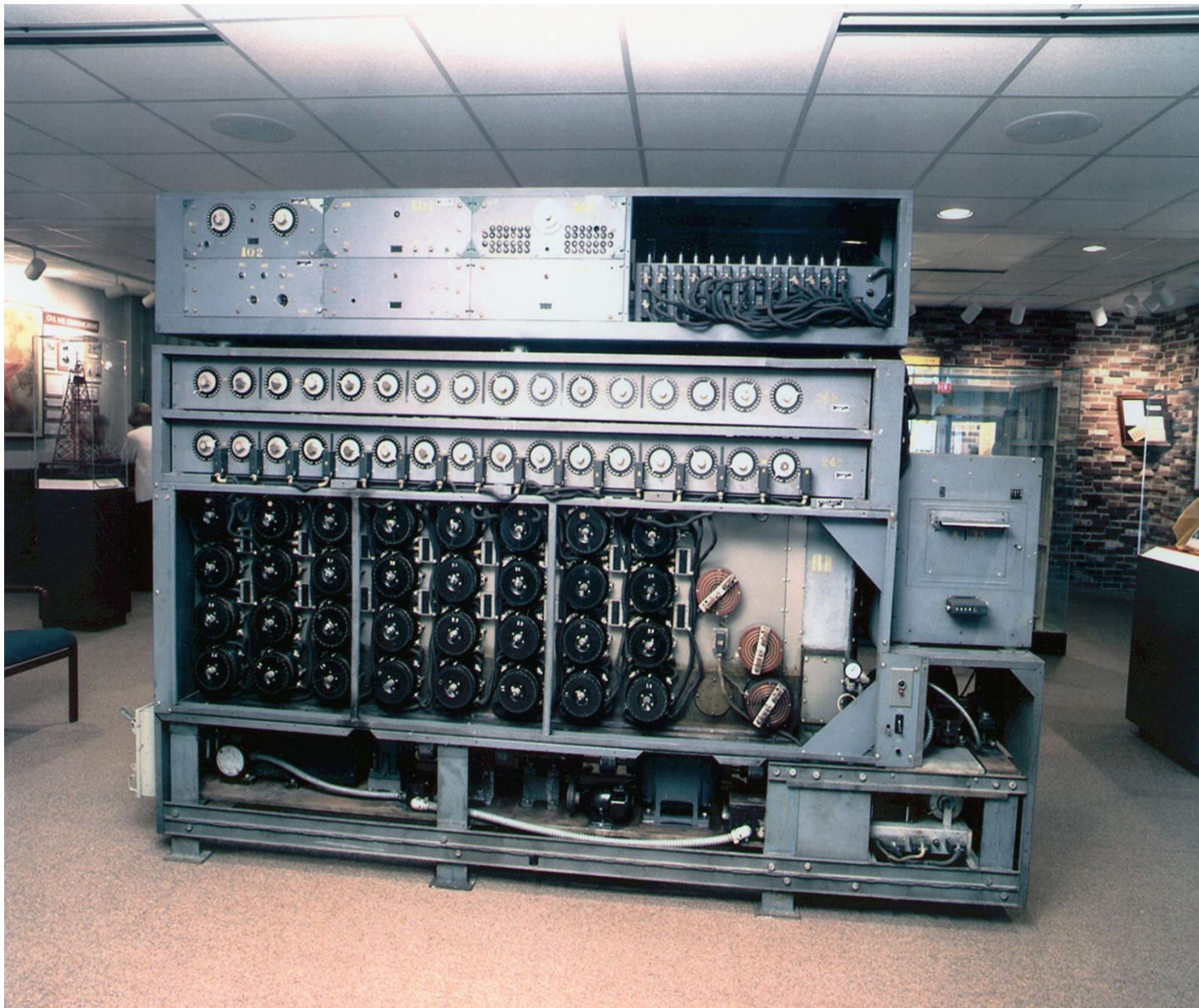

**Joseph Desch,
designer of the U.S.
Navy bombe
circa mid-1940's.**

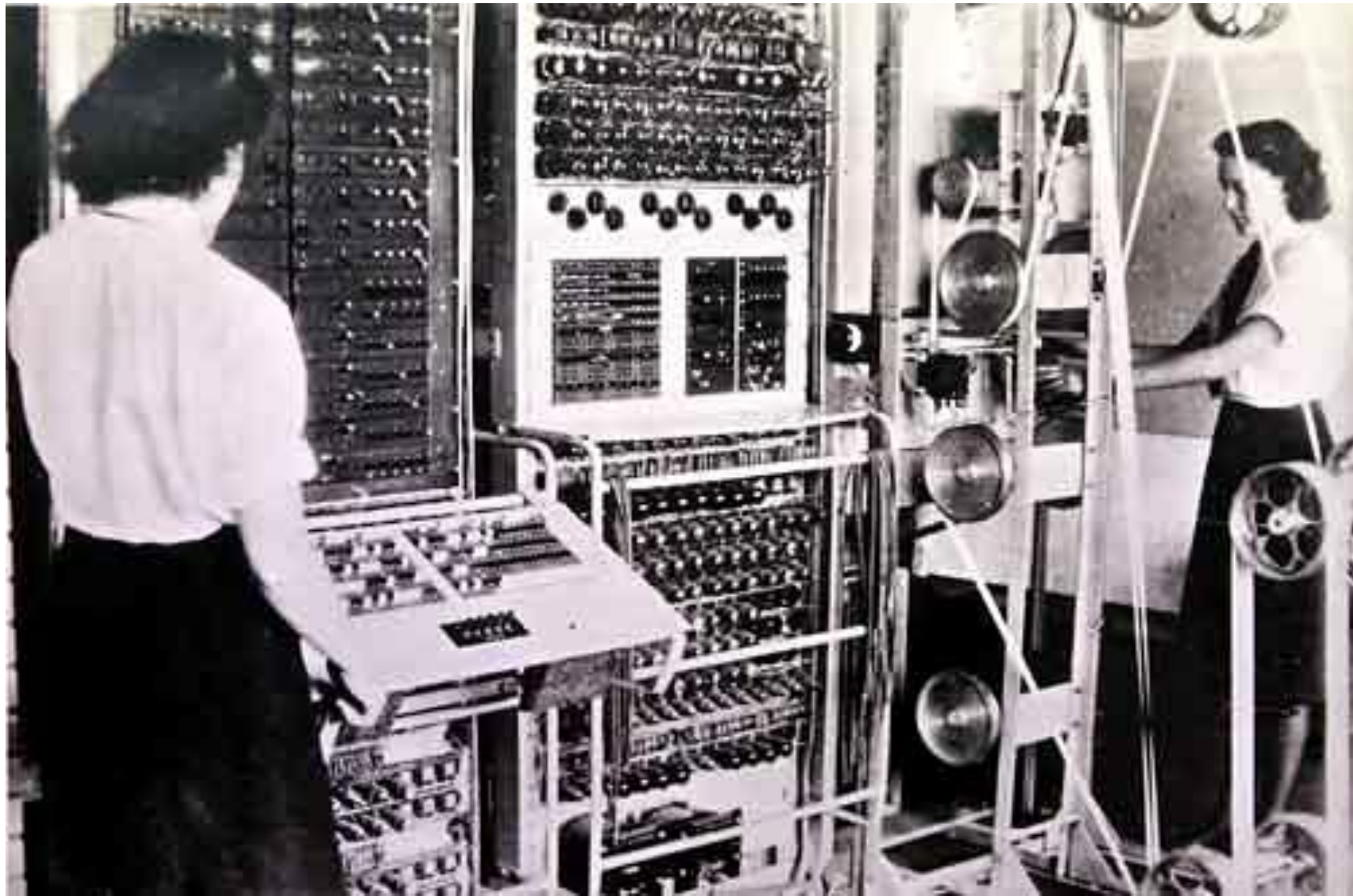
M9 Bombe Checking Machine

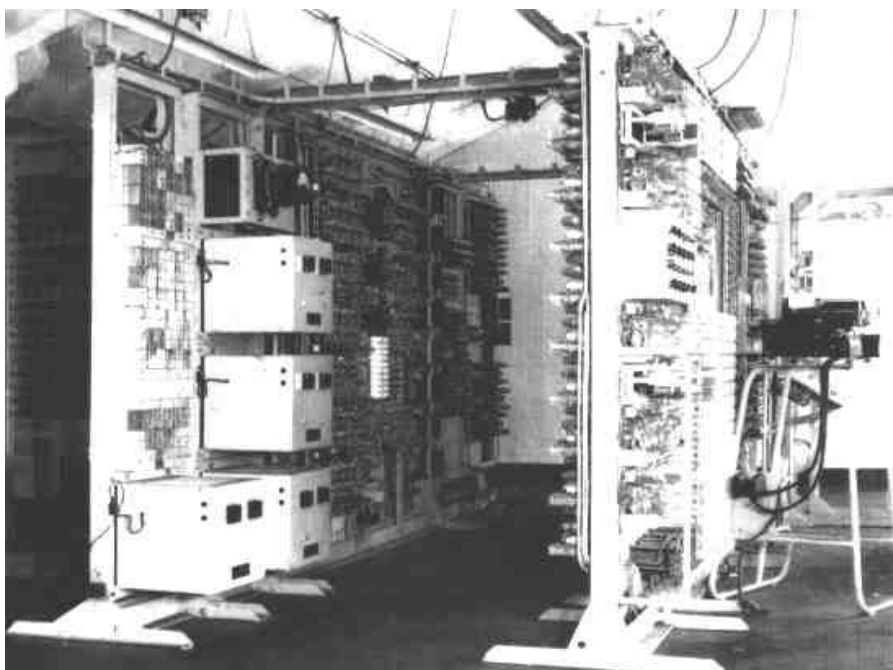

Bombe

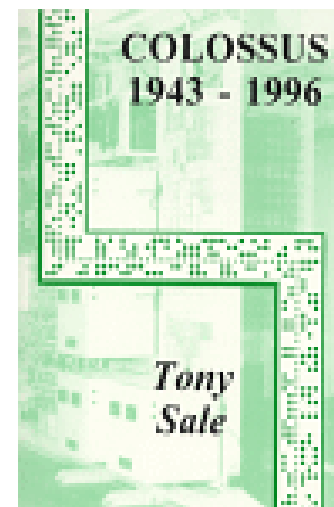

Colossus Computer at Bletchley Park ('Station X'), Buckinghamshire , 1943

The Colossus

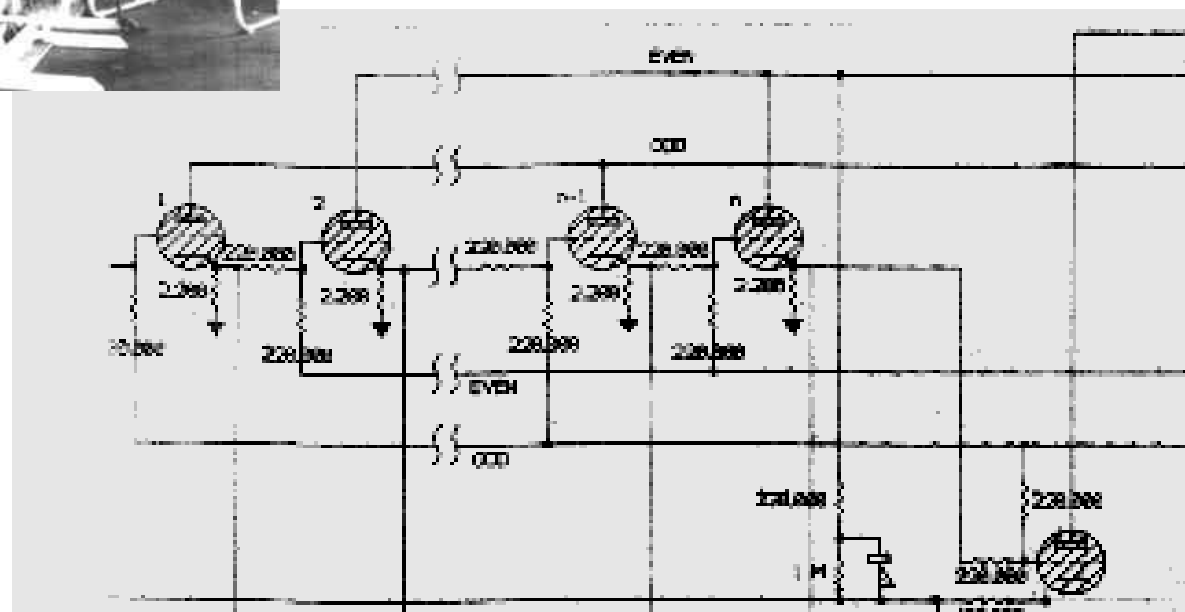

Thyratron
rings.

Colossus is not a stored-programme computer.

It is hard-wired and switch-programmed, just like ENIAC.

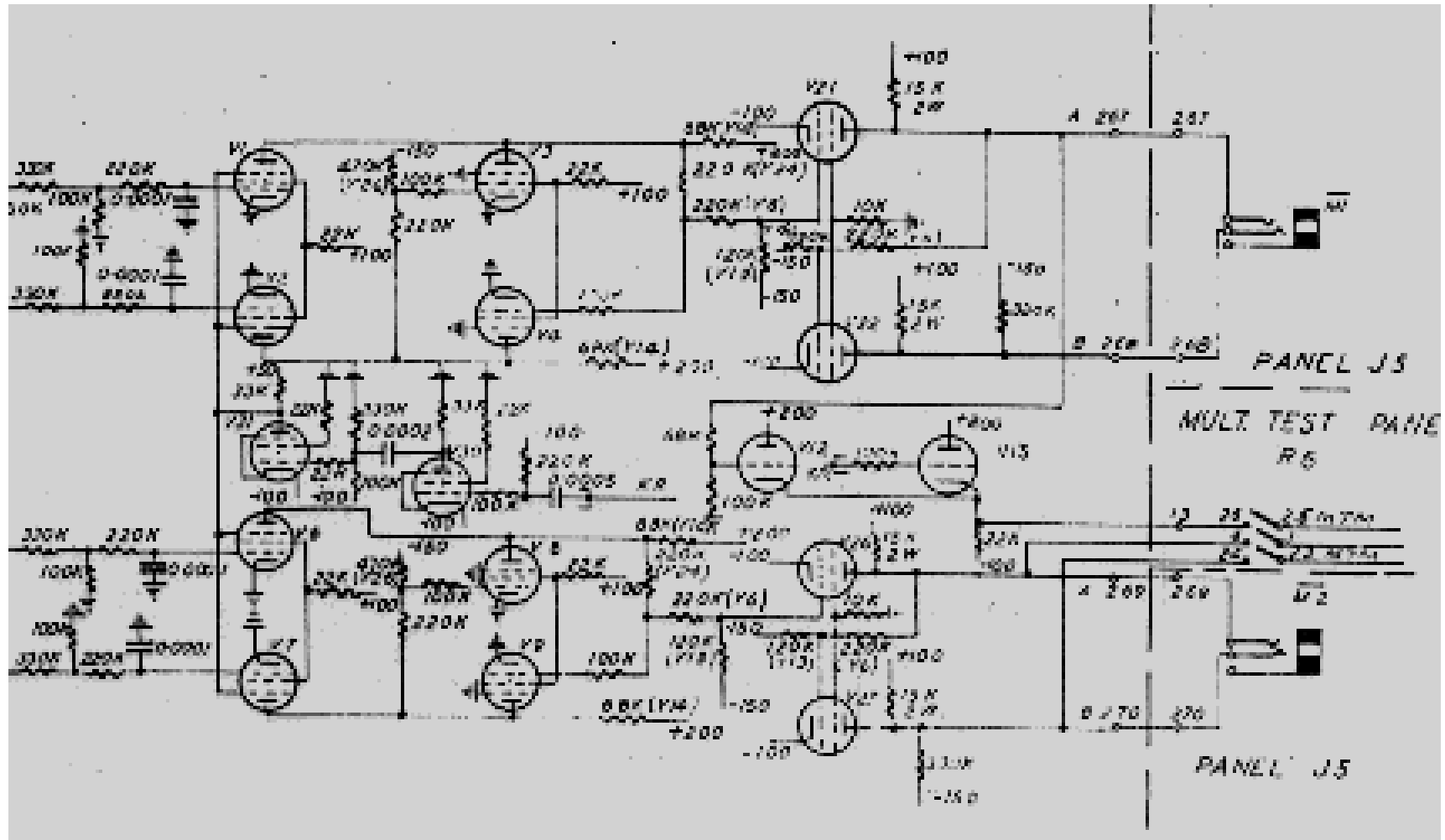
Because of its parallel nature it is very fast, even by today's standards.

THE SHIFT REGISTERS of COLOSSUS

This is thought to be the first recorded design or use of a shift register

BRITISCHE CHIFFRIERMASCHINE "TYPEX"

📖 Eine wesentlich verbesserte Kopie der Wehrmachts-ENIGMA mit drei Rotoren.

📖 Diente auch für Mechanischen Entzifferung deutscher ENIGMA-Sprüche, deren Schlüssel aufgedeckt war.

Nach:
F.L.Bauer:
Entzifferte
Geheimnisse

ÄQUIVALENTE U.S. ARMY CHIFFRIERGERÄTEN

Chiffriergerät „M-94“ der U.S. Army.

25 gravierten Aluminiumscheiben von 35 mm Durchmesser.

Einführt in Truppendienst unter dem Einfluß von Friedman.

1922-1942.

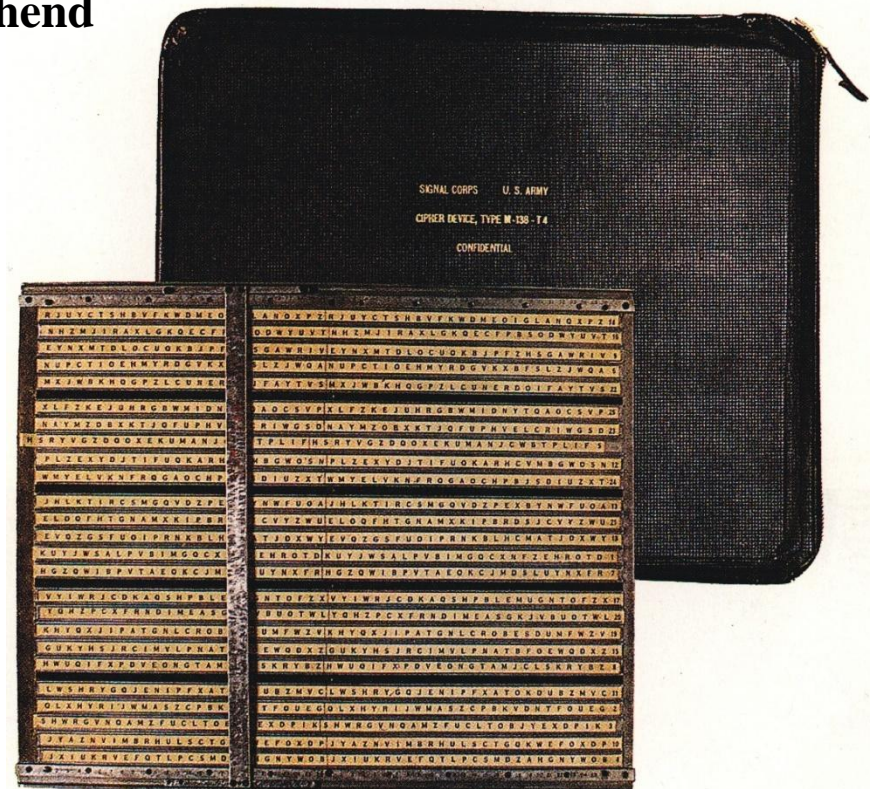
Geht auf die Vorbilder von Jefferson und Baserie zurück.

Schiebergerät „M-138-T4“ der U.S. Army and U.S. Navy.

Benutzt in 2. Weltkrieg.

Auf einem Vorschlag von Parker Hitt (1914) beruhend

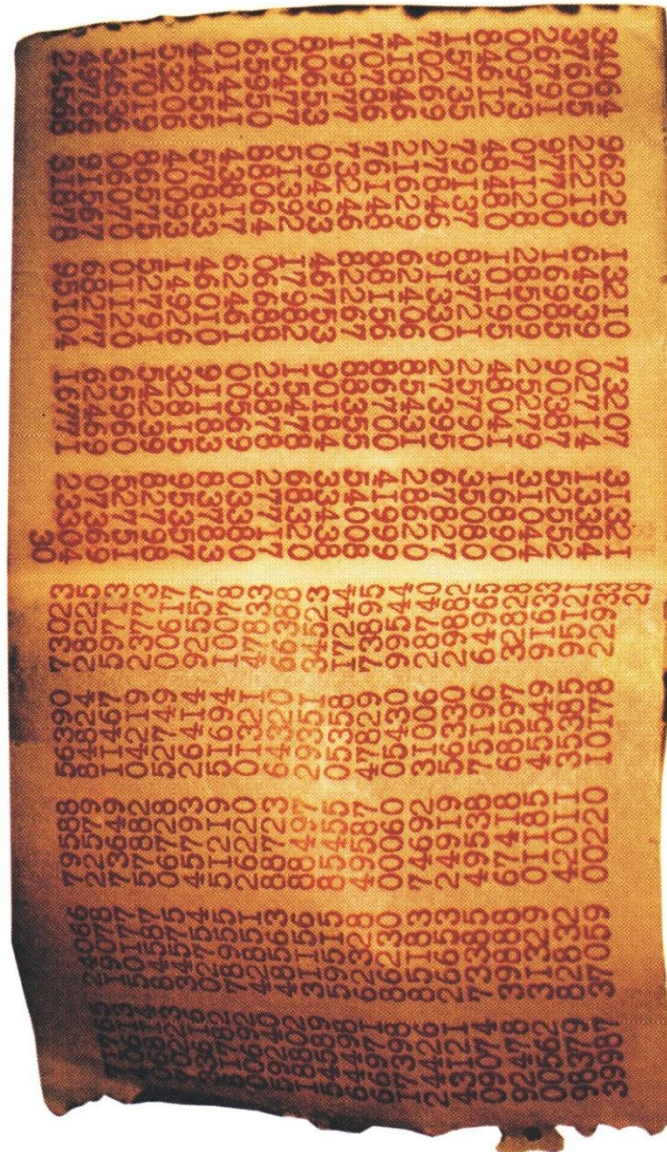

Nach:F.L.Bauer: Entzifferte Geheimnisse

EGYSZER HASZNÁLATOS REJTJELZŐ KULCS

INDIVIDUELLER SCHLÜSSEL für EINMALIGEN GEBRAUCH

- A géppel irt betűk formája alapján feltételezhető, hogy orosz rejtjelző rendszer eleme.
- Ein Blatt aus ein Abreißblock.
- Die verwendeten Ziffern-Typen sind von der Art, wie sie auf russischen Schreibmaschinen vorkommen.

Nach: F. L. Bauer: Entzifferte Geheimnisse

The first 29 NAVAHO CODE SPEAKERS

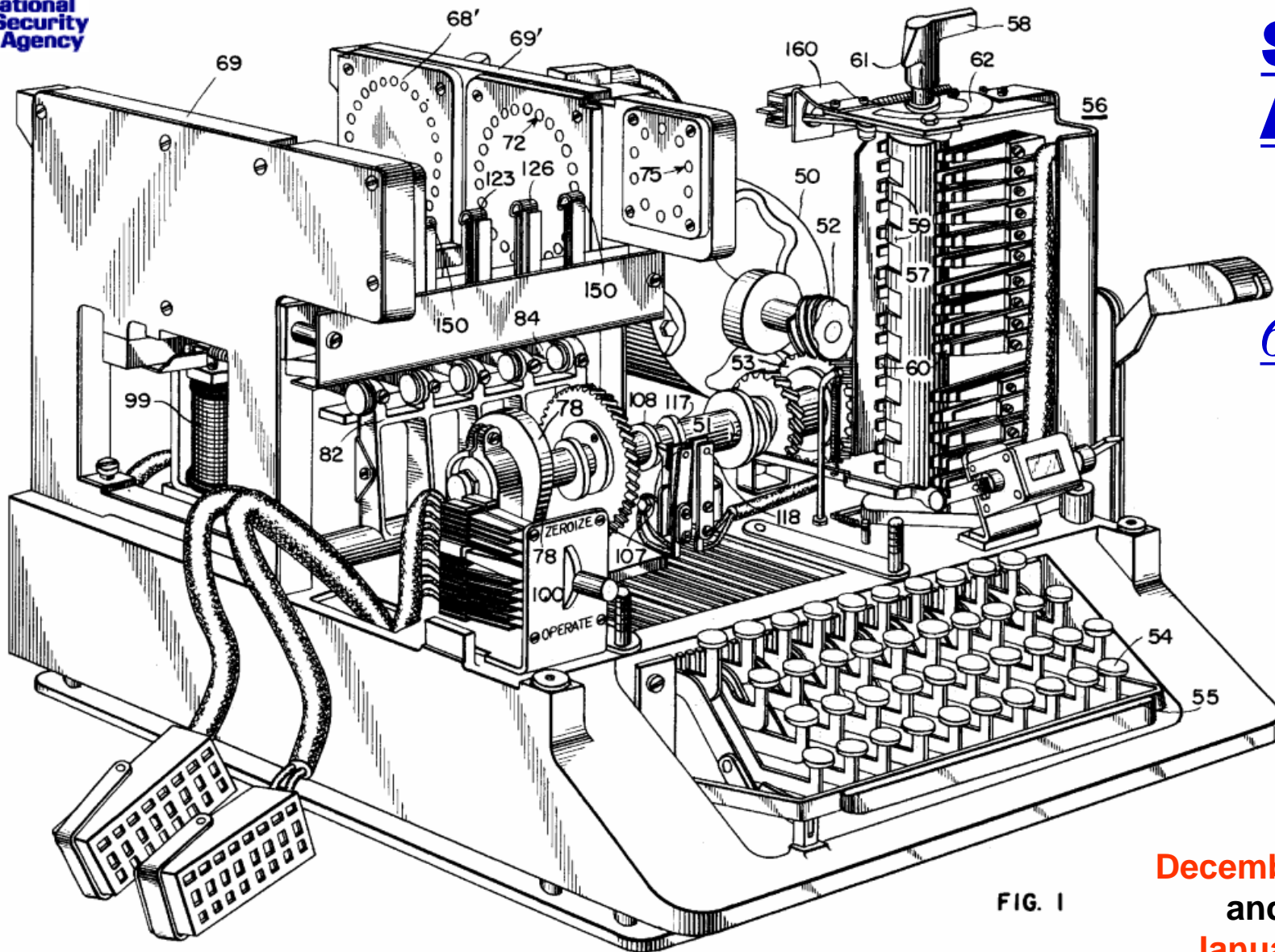
Simon Singh: Kódkönyv: p.204.

The SIGABA and ECM

used by U.S. for high-level communications, was the only machine system used by any participant to remain completely unbroken by an enemy during World War II. The Germans referred to it as the "Big" machine.

The
National
Security
Agency

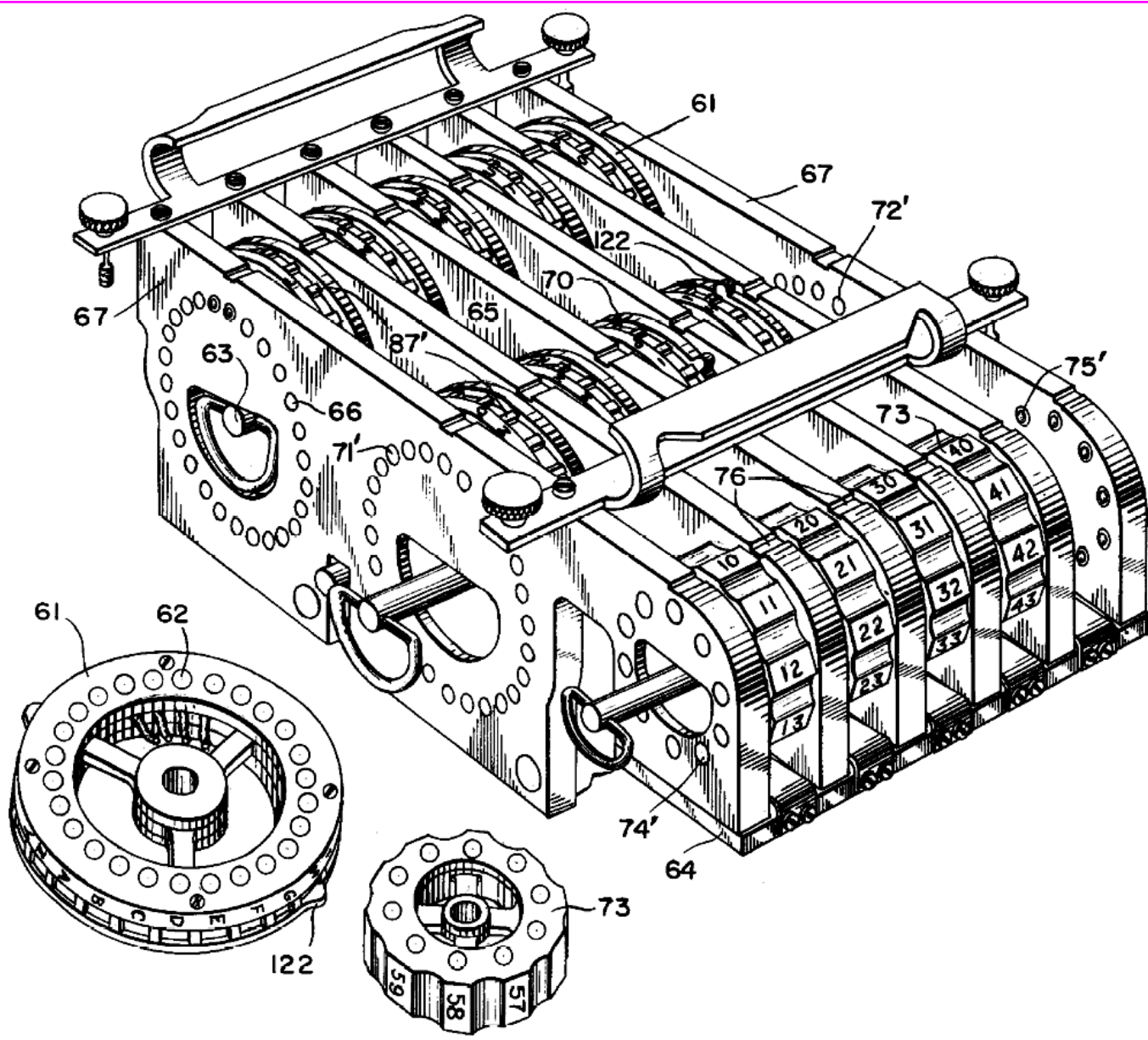

SIGAB
AUnited
States
Patent
6,175,62
5

FIG. 1

Filed for on
December 15, 1944,
and granted on
January 16, 2001.

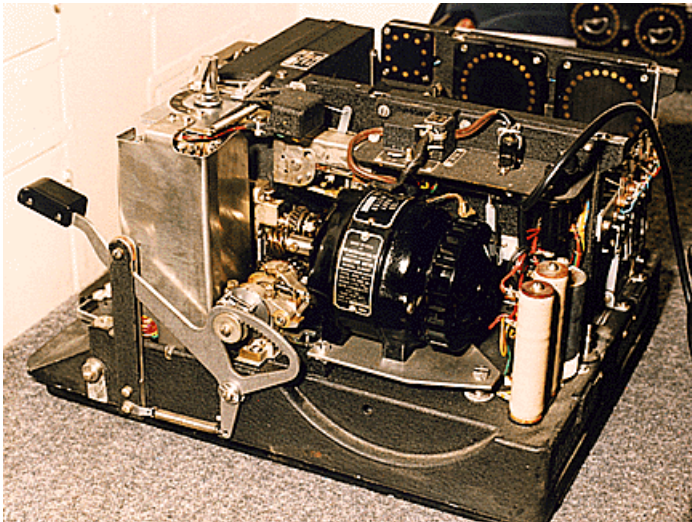
SIGABA' s Rotor Cage and Rotors.

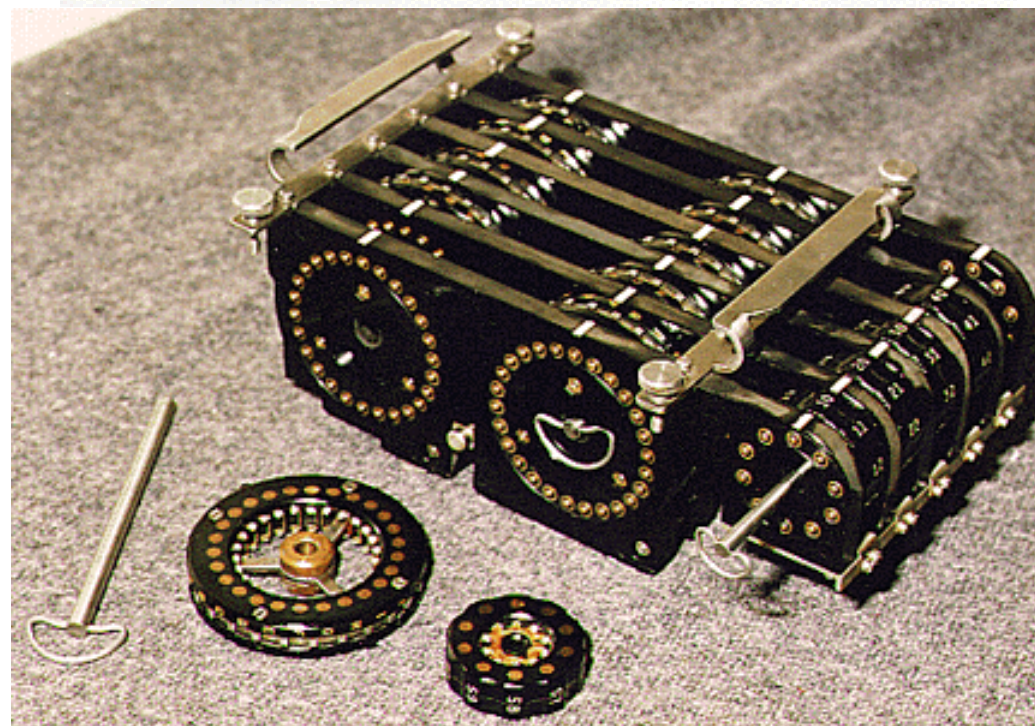
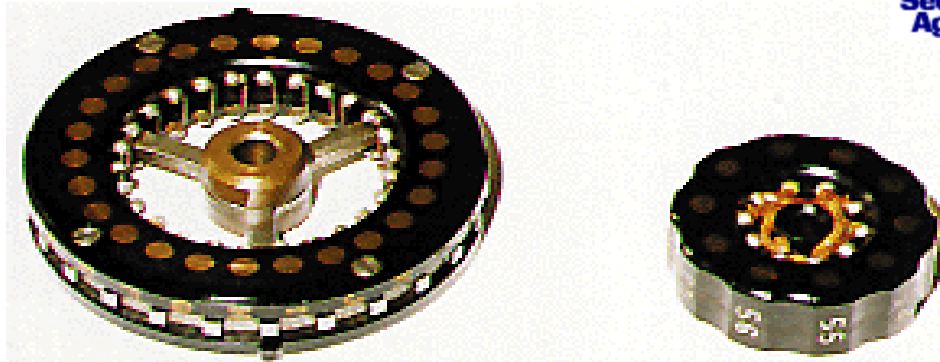
The
National
Security
Agency

Electronic Cipher Machine (ECM)
Mark II CSP 889/2900 or
SIGABA or M-134-C, or CSP-889

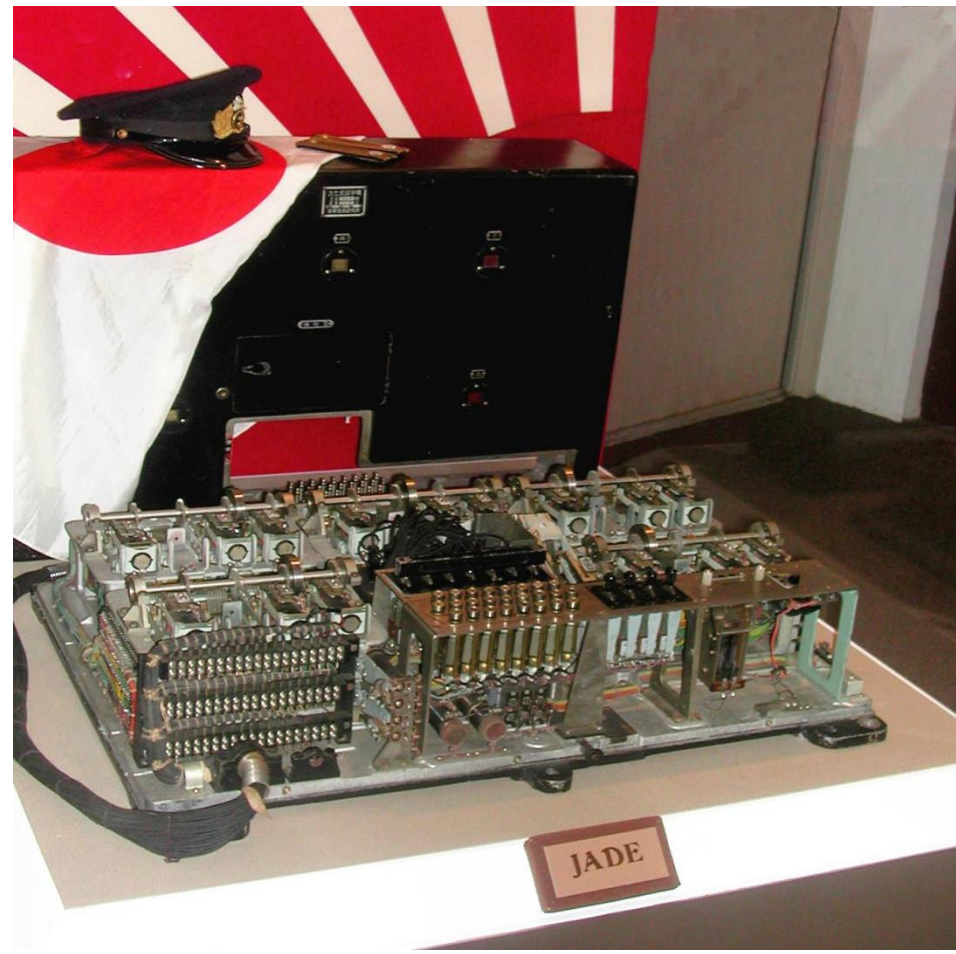
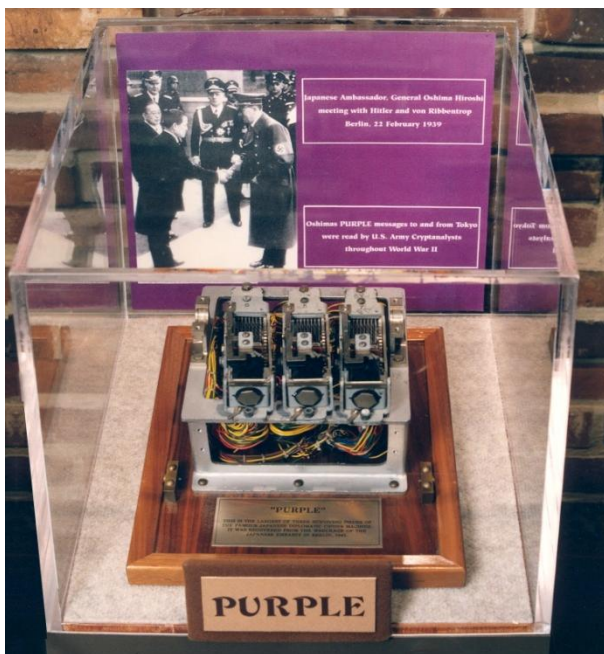

ECM: Electronic Cipher Machine

ECM Mark II rotor cage removed from the machine.

Japanese family of machines using telephone selector

Magyar Dió 1.

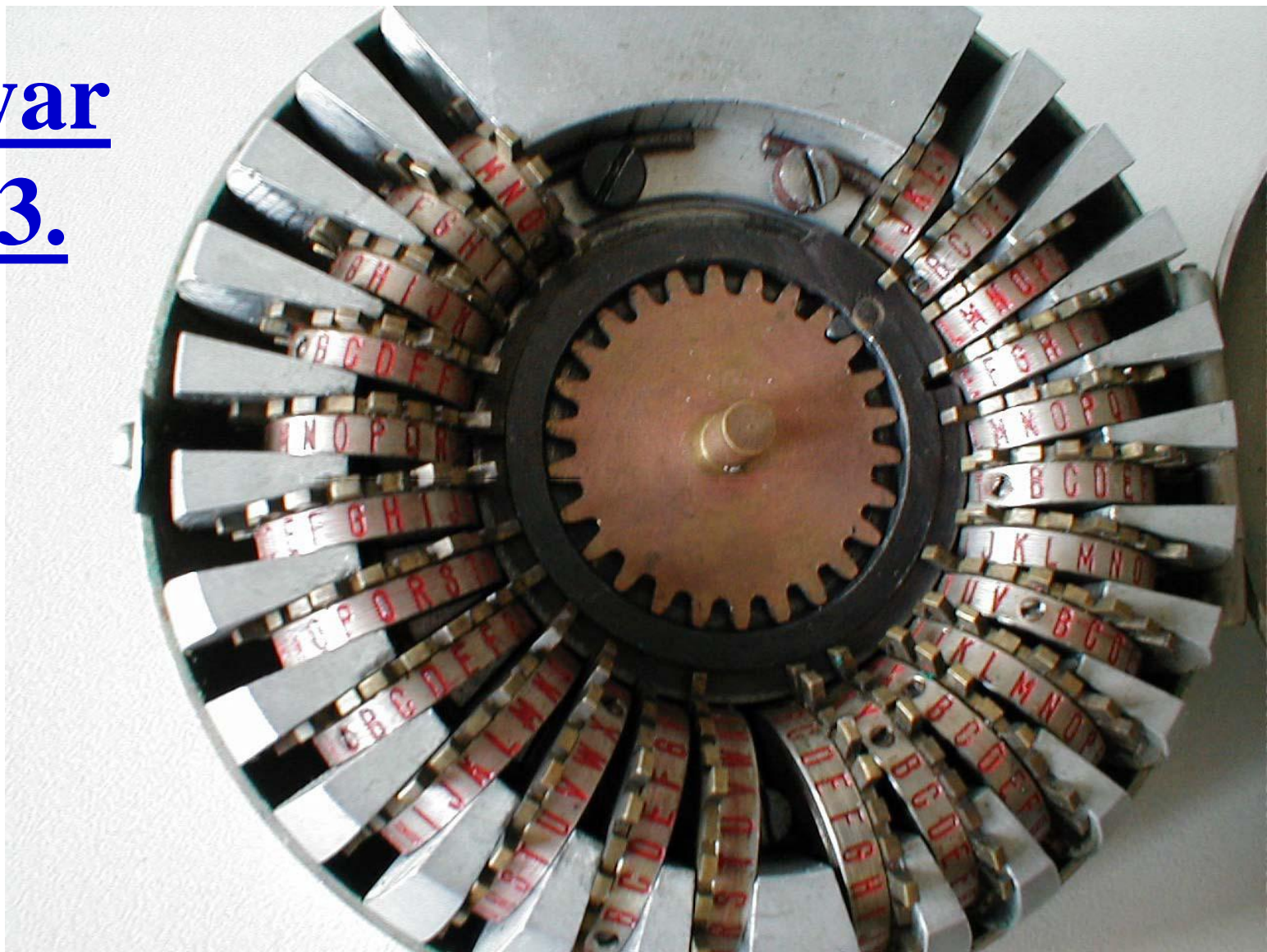

Magyar Köztársaság Információs Hivatal

Magyar Dió 2.

Magyar Dió 3.

Great Seal of the United States (replica)

- 📖 On August 4, 1945, Soviet school children gave a carving of the Great Seal of the United States to U.S. Ambassador Averell Harriman.
- 📖 The microphone hidden inside was passive and only activated when the Soviets wanted it to be
- 📖 The Soviets were able to eavesdrop on the U.S. ambassador's conversations for six years.

GRAB II (Galactic Radiation And Background) Satellite

- The second Signals Intelligence satellite to be launched by the United States.
- Launch of the GRAB II satellite:
June 29, 1961

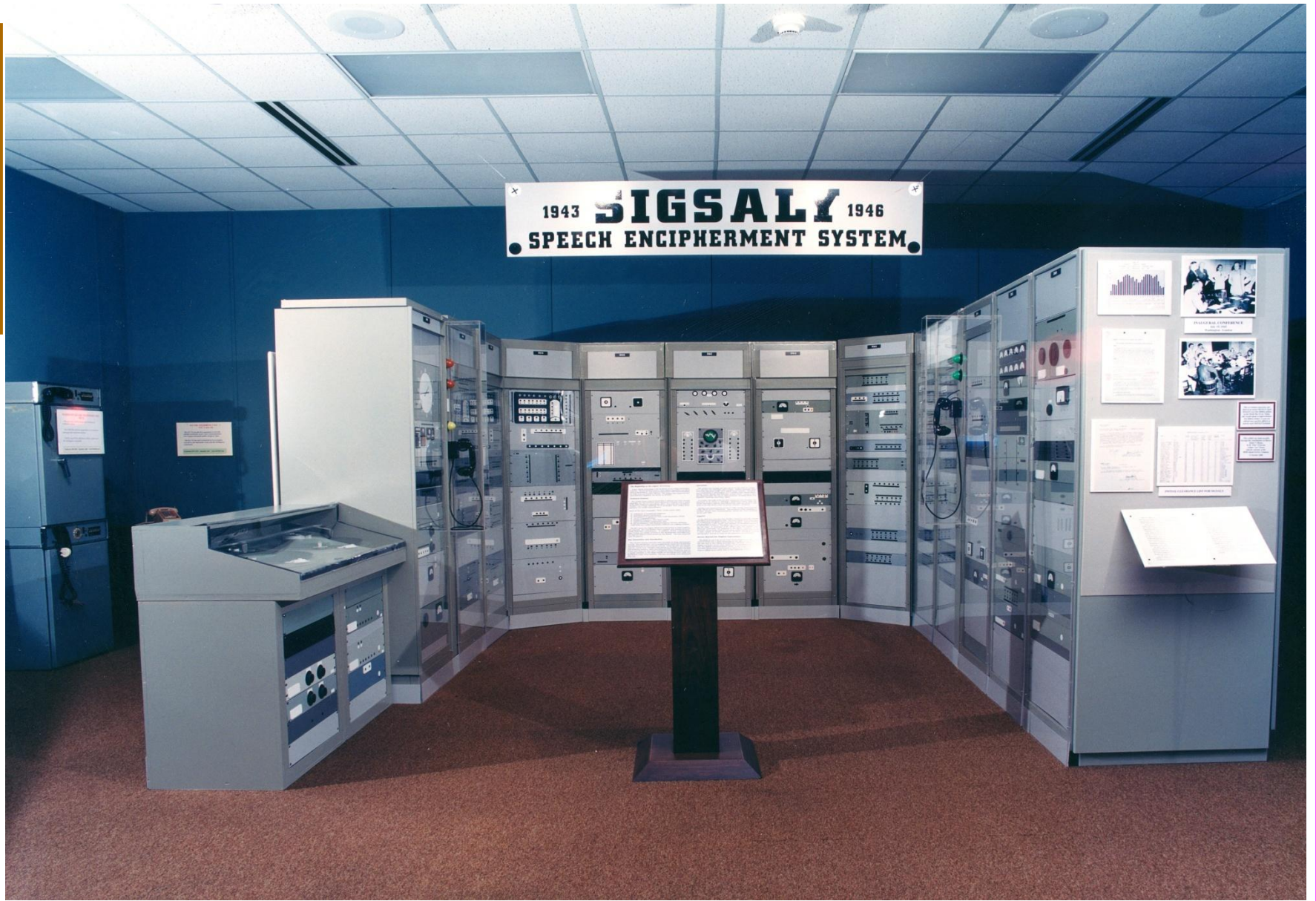

NSA

National
Security
Agency

SIGNALY

SIGSALY

- 📁 The **first secure voice encryption system** for telephones.
- 📁 Invented and built by Bell Telephone Laboratories in **1943**.
- 📁 It had several technological "firsts" **including pulse code modulation** for speech transmission, **multilevel frequency shift keying**, and **bandwidth compression**.
- 📁 The exhibit is a mock-up of one-third of the entire system, which weighed **55 tons** and consisted of forty racks of equipment.
- 📁 It took **thirteen people** to operate and required **fifteen minutes** to set up a phone call.
- 📁 The first two units were installed in the Pentagon in Washington, DC and in the basement of a popular London department store.
(It was too large to fit in Churchill's war chambers.)
- 📁 During and after the war, units were installed worldwide totaling twelve locations for secure telephonic communications.

FIELD MANUAL NO 34-40-2
HEADQUARTERS - DEPARTMENT
OF THE ARMY
Washington, DC, 13 September 1990
FOR OFFICIAL USE ONLY

BASIC CRYPTANALYSIS

TABLE OF CONTENTS

	Page
PREFACE	iv
INTRODUCTION	v
PART ONE • INTRODUCTION TO CRYPTANALYSIS	
CHAPTER 1 TERMINOLOGY AND SYSTEM TYPES	1-0
Section I Basic Concepts	1-0
Section II Cryptographic Systems	1-1
CHAPTER 2 SECURITY OF CRYPTOGRAPHIC SYSTEMS	2-1
Section I Requirements of Military Systems	2-1
Section II Cryptanalytic Attack	2-3
Section III Analytic Aids	2-5

DISTRIBUTION RESTRICTION: Distribution authorized to U.S. Government agencies only to protect technical or operational information from automatic dissemination under the International Exchange Program or by other means. This determination was made on 5 March 1990. Other requests for this document will be referred to Commander, United States Army Intelligence School, Fort Devens, ATTN: ATSI-ETD-PD, Fort Devens, MA 01433-6301.

DESTRUCTION NOTICE: Destroy by any method that will prevent disclosure of contents or reconstruction of the document.

*This publication supersedes TM 32-220, 20 August 1970.

FOR OFFICIAL USE ONLY

PART TWO • MONOGRAPHIC SUBSTITUTION SYSTEMS

CHAPTER 3 MONOALPHABETIC UNILITERAL SUBSTITUTION SYSTEMS USING STANDARD CIPHER ALPHABETS	3-1
Section I Basis of Substitution Systems	3-1
Section II Monoalphabetic Uniliteral Substitution	3-3
Section III Solution of Monoalphabetic Uniliteral Ciphers Using Standard Cipher Alphabets	3-6
CHAPTER 4 MONOALPHABETIC UNILITERAL SUBSTITUTION SYSTEMS USING MIXED CIPHER ALPHABETS	4-1
Section I Generation and Use of Mixed Cipher Alphabets	4-1
Section II Recovery of Mixed Cipher Alphabets	4-6
Section III Solution of Monoalphabetic Uniliteral Ciphers Using Mixed Cipher Alphabets	4-18
CHAPTER 5 MONOALPHABETIC MULTILITERAL SUBSTITUTION SYSTEMS	5-0
Section I Characteristics and Types	5-0
Section II Analysis of Simple Multiliteral Systems	5-8
Section III Analysis of Variant Multiliteral Systems	5-16

PART THREE • POLYGRAPHIC SUBSTITUTION SYSTEMS

CHAPTER 6 CHARACTERISTICS OF POLYGRAPHIC SUBSTITUTION SYSTEMS	6-1
Section I Characteristics of Polygraphic Encipherment	6-1
Section II Identification of Polygraphic Substitution	6-9
CHAPTER 7 SOLUTION OF POLYGRAPHIC SUBSTITUTION SYSTEMS	7-0
Section I Analysis of Four-Square and Two-Square Ciphers	7-0
Section II Analysis of Playfair Ciphers	7-12

PART FOUR • POLYALPHABETIC SUBSTITUTION SYSTEMS

CHAPTER 8 PERIODIC POLYALPHABETIC SUBSTITUTION SYSTEMS	8-1
Section I Characteristics of Periodic Systems	8-1
Section II Identifying Periodic Systems	8-5
CHAPTER 9 SOLUTION OF PERIODIC POLYALPHABETIC SYSTEMS	9-1
Section I Systems Using Standard Cipher Alphabets	9-1

George Orwell: 1984; (ford. Szíjgyártó László)

Winston elfordított egy kapcsolót, mire a hang valamivel halkabb lett, a szavakat azonban még mindig tisztán lehetett érteni. **A készüléket (teleképnek nevezték) le lehetett halkítani, de teljesen kikapcsolni sohasem lehetett. ...**

A telekép egyszerre volt vevő- és adókészülék. Akármilyen hangot idézett elő Winston - az egészen halk suttogáson kívül -, a készülék felvette. Sőt: ameddig a fémlap látómezején belül tartózkodott, **nemcsak hallhatták, hanem láthatták is....**

Bizonytalan volt, hogy a **Gondolatrendőrség** milyen gyakran és milyen rendszer szerint kapcsolódik be egy-egy magán-telekép készülékbe. Még az is elképzelhető volt, hogy mindenkit állandóan figyelnek. ...

Az embernek abban a tudatban kellett élnie - s abban a tudatban is élt, ösztönné vált megszokásból -, hogy **minden hangját hallják, s kivéve, ha sötét van, minden mozdulatát megfigyelik.**

ECHELON = HARCLÉPCSŐ

📖 “Spies like US”:

London, Daily Telegraph, December 16, 1997

📖 quoted an unofficial **European Union report** on existence of ECHELON used to check European telecommunication

📖 ***“Within Europe all email, telephone, and fax communications are routinely intercepted by the United States National Security Agency transferring all target information from the European mainland via the strategic hub of London then by satellite to Fort Meade in Maryland via the crucial hub at Menwith Hill in the North York moors in the UK.”***

📖 Related issues:

- ◆ civil liberties rights vs. national and public security (Big Brother)
- ◆ technological / industrial / economical / military spying
- ◆ organized crime:

After: S. Katzenbeisser, F.A.P. Petitcolas: INFORMATION HIDING, techniques for steganography and digital watermarking; Artech House

European Parliament:
STOA report
(Scientific and Technical
Options Assessment)

**Development of
Surveillance
Technology and
Risk of Abuse of
Economic
Information**

April 1999

 STOA_cover page

EUROPEAN PARLIAMENT

SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL OPTIONS ASSESSMENT
STOA

**DEVELOPMENT OF SURVEILLANCE
TECHNOLOGY AND RISK OF ABUSE
OF ECONOMIC INFORMATION**

(an appraisal of technologies for political control)

Part 4/4

The state of the art in Communications
Intelligence (COMINT) of automated processing for intelligence
purposes of intercepted broadband multi-language leased or
common carrier systems, and its applicability to COMINT
targeting and selection, including speech recognition

Working document for the STOA Panel

Luxembourg, April 1999

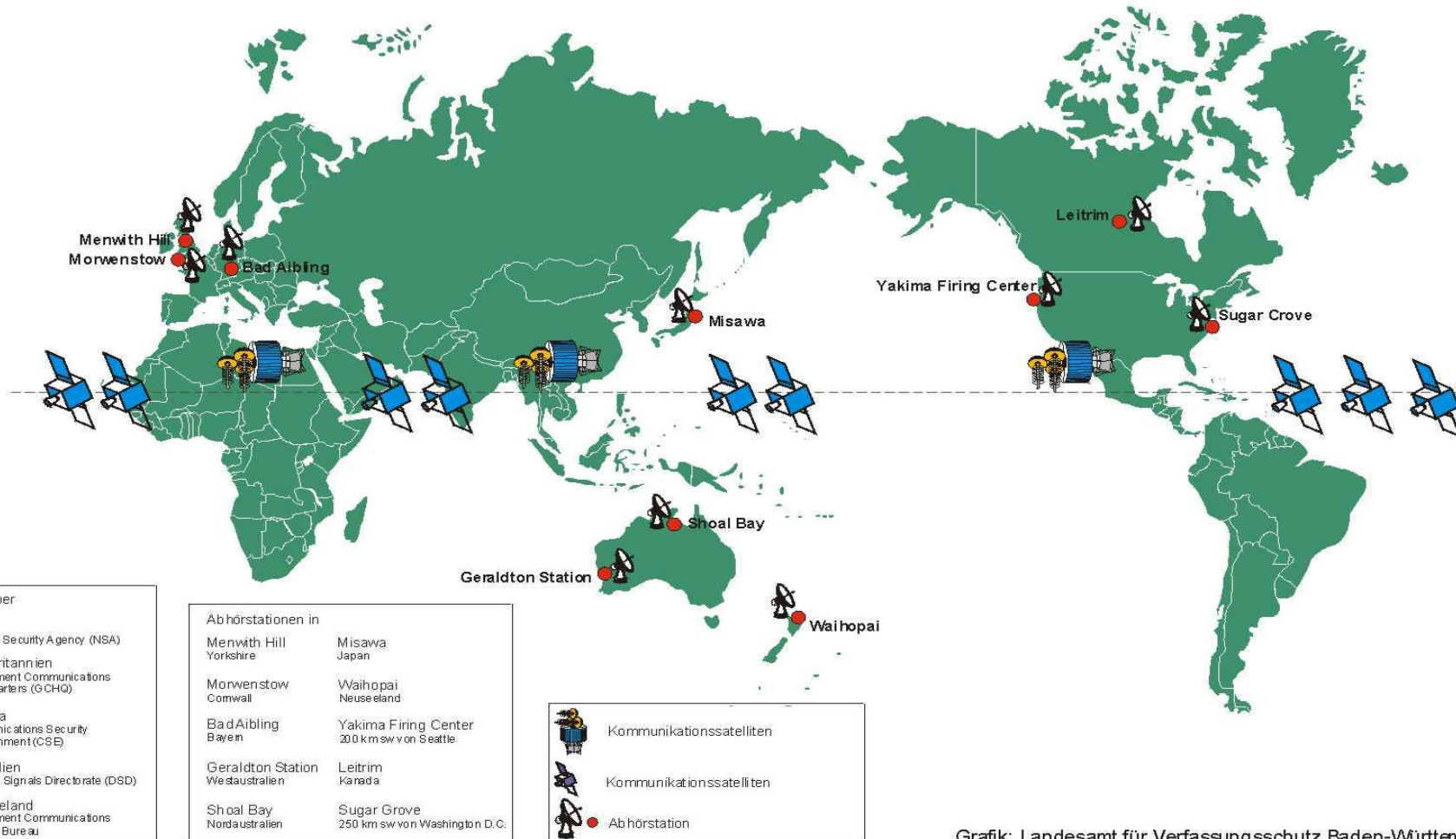
PE 168.184/Part3/4

Directorate General for Research

DA DE EL EN ES FR IT NL PT FI SV

Globales elektronisches Aufklärungssystem Echelon

Echelon hört ungefiltert den gesamten eMail-, Telefon-, Fax- und Telexverkehr ab, der weltweit über Satelliten weitergeleitet wird.

Grafik: Landesamt für Verfassungsschutz Baden-Württemberg

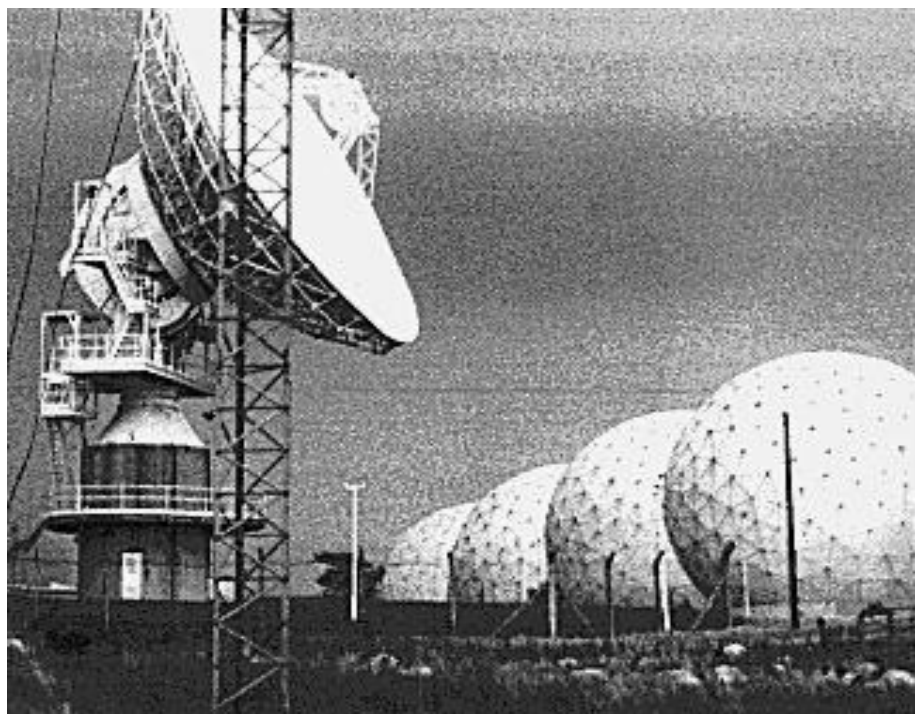

Menwith Hill Station,

UK

54.0162 N;1.6826 W)

Menwith Hill Station, UK
(54.0162 N; 1.6826 W)

Menwith
Hill Station,
UK
(54.0162 N;
1.6826 W)

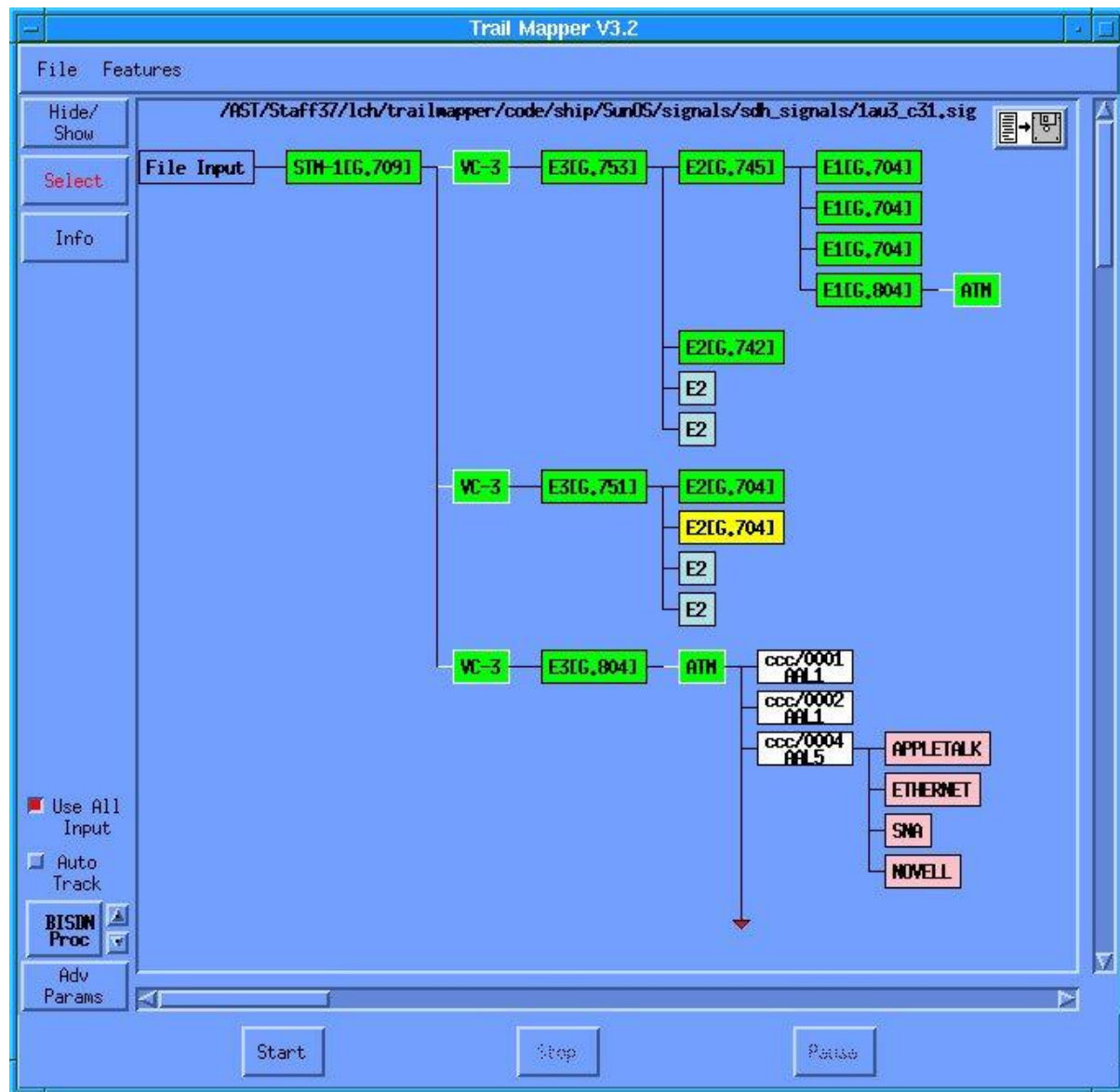

Overhead View of
Bad Aibling Station
Operations
(Photo courtesy of
Jimmy Padgett)

NSA "Trailmapper" software

📁 showing automatic detection of **private networks** inside intercepted high capacity **STM-1** digital communications system

📁 Since 1990, almost all communications have been digital, and are providing ever higher capacity. The highest capacity systems in general use for the Internet, called **STM-1** or **OC-3**, operates at a data rate of 155Mbs

INTERCEPTION CAPABILITIES 2000: CHICKSANDS

High frequency radio interception antenna (AN/FLR9)

**Report to the
Director
General for
Research of the
European
Parliament**

STOA: Scientific and Technical Options Assessment programme office

- ◆ on the development of surveillance technology and risk of abuse of economic information.
- This study considers the state of the art in Communications intelligence (**Comint**) of automated processing for intelligence purposes of intercepted broadband multi-language leased or common carrier systems, and its applicability to Comint targeting and selection, including **speech recognition**.

IC2000
Satellite ground
terminal at
Etam,
West Virginia

*connecting Europe and the US via
Intelsat IV*

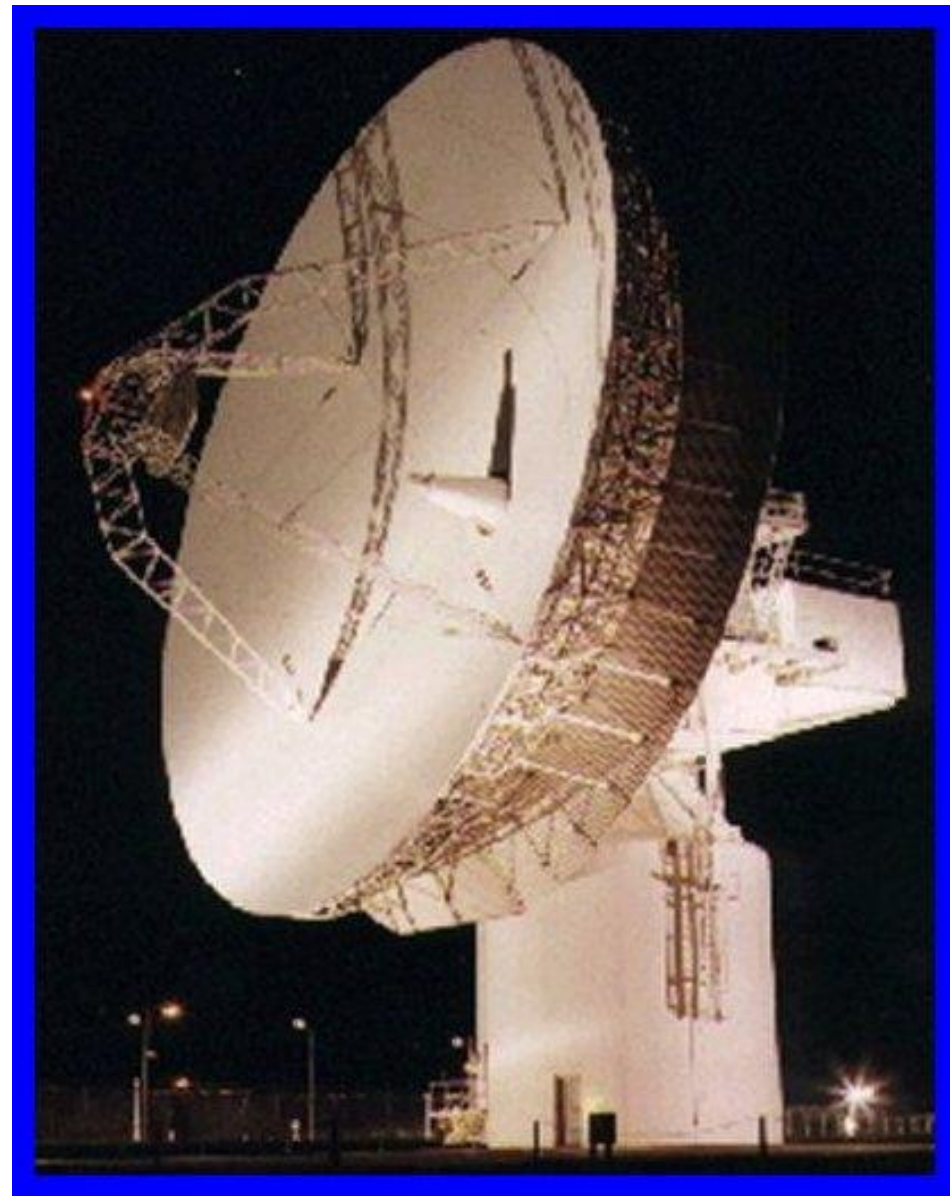
IC2000: British Comint agency GCHQ

GCHQ

- ◆ *Government Communications Headquarters;*
- ◆ *the Sigint agency of the United Kingdom*

 constructed an identical "shadow" station in 1972

- ◆ *to intercept Intelsat messages for UKUSA*

IC2000: Submarine cable interception

📖 Submarine cables played a dominant role in international telecommunications, since

- ◆ in contrast to the limited bandwidth available for space systems - optical media offer seemingly unlimited capacity.
- ◆ Safe where cables terminate in countries where telecommunications operators provide Comint access (such as the UK and the US),
- ◆ submarine cables appear intrinsically secure because of the nature of the ocean environment.

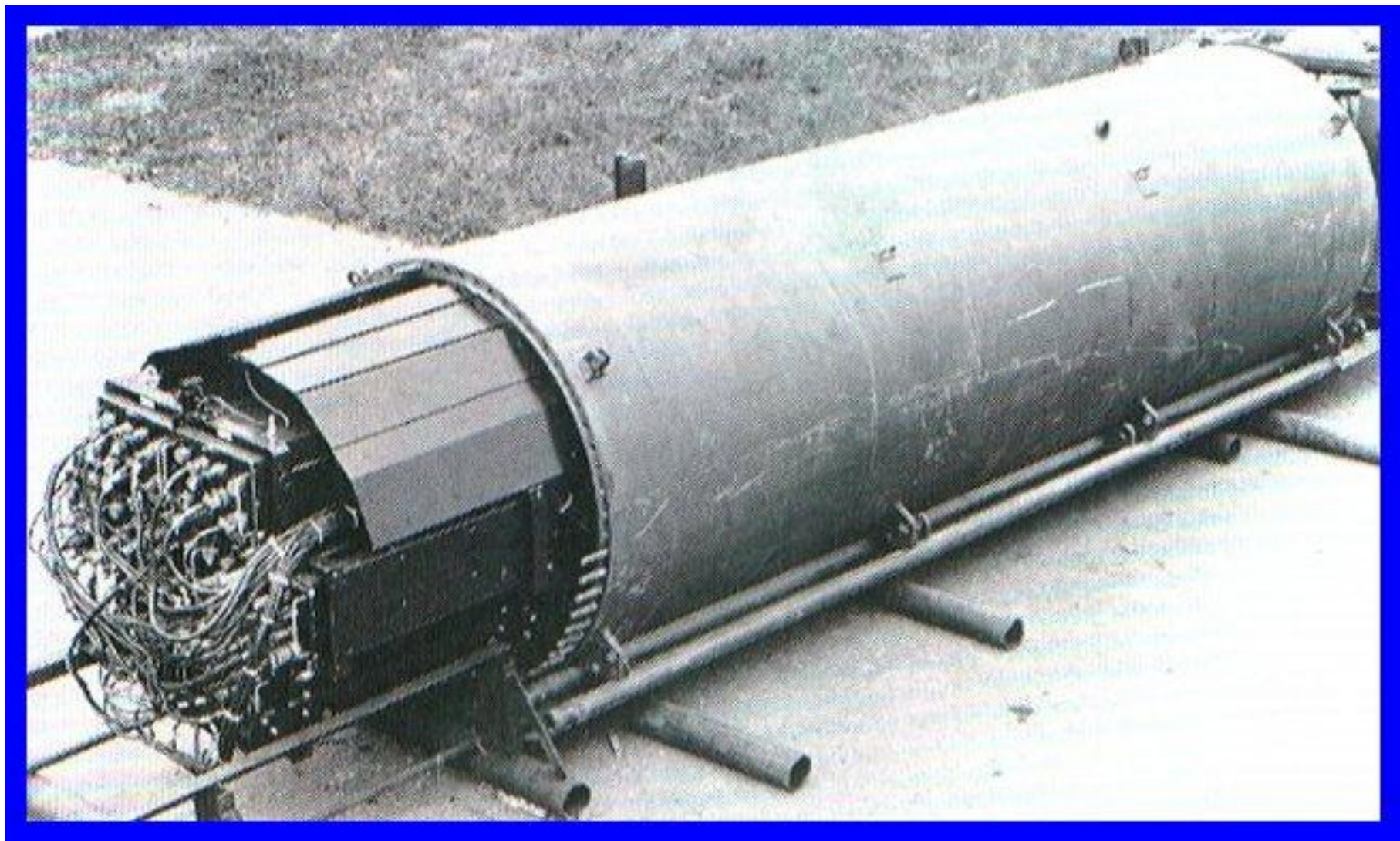
📖 In **October 1971**, this security was shown not to exist.

- ◆ A US submarine, **Halibut**, visited the **Sea of Okhotsk** off the eastern **USSR** and recorded communications passing on a military cable to the **Khamchatka** Peninsula.
- ◆ Halibut was equipped with a deep diving chamber, fully in view on the submarine's stern.
- ◆ The chamber was described by the US Navy as a "deep submergence rescue vehicle".
- ◆ The truth was that the "rescue vehicle" was welded immovably to the submarine.
- ◆ Once submerged, deep-sea divers exited the submarine and wrapped tapping coils around the cable.
- ◆ Having proven the principle, USS Halibut returned in **1972** and laid a high capacity recording pod next to the cable.
- ◆ The technique involved no physical damage and was unlikely to have been readily detectable.

IC2000: uss halibut

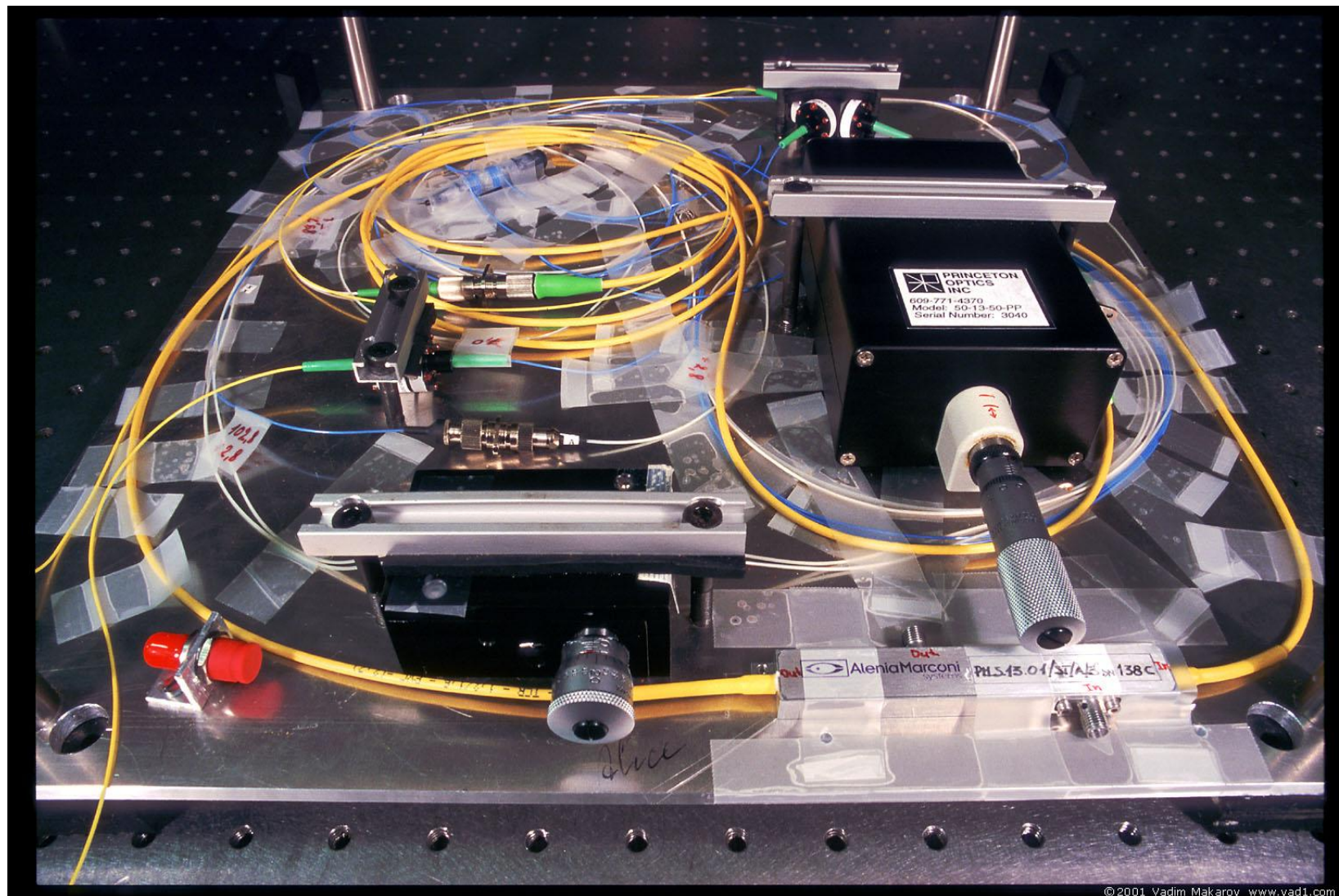

IC2000: Cable tapping pod laid by US submarine off Khamchatka

Quantum Cryptography in Norway ; Quantum cryptography system.

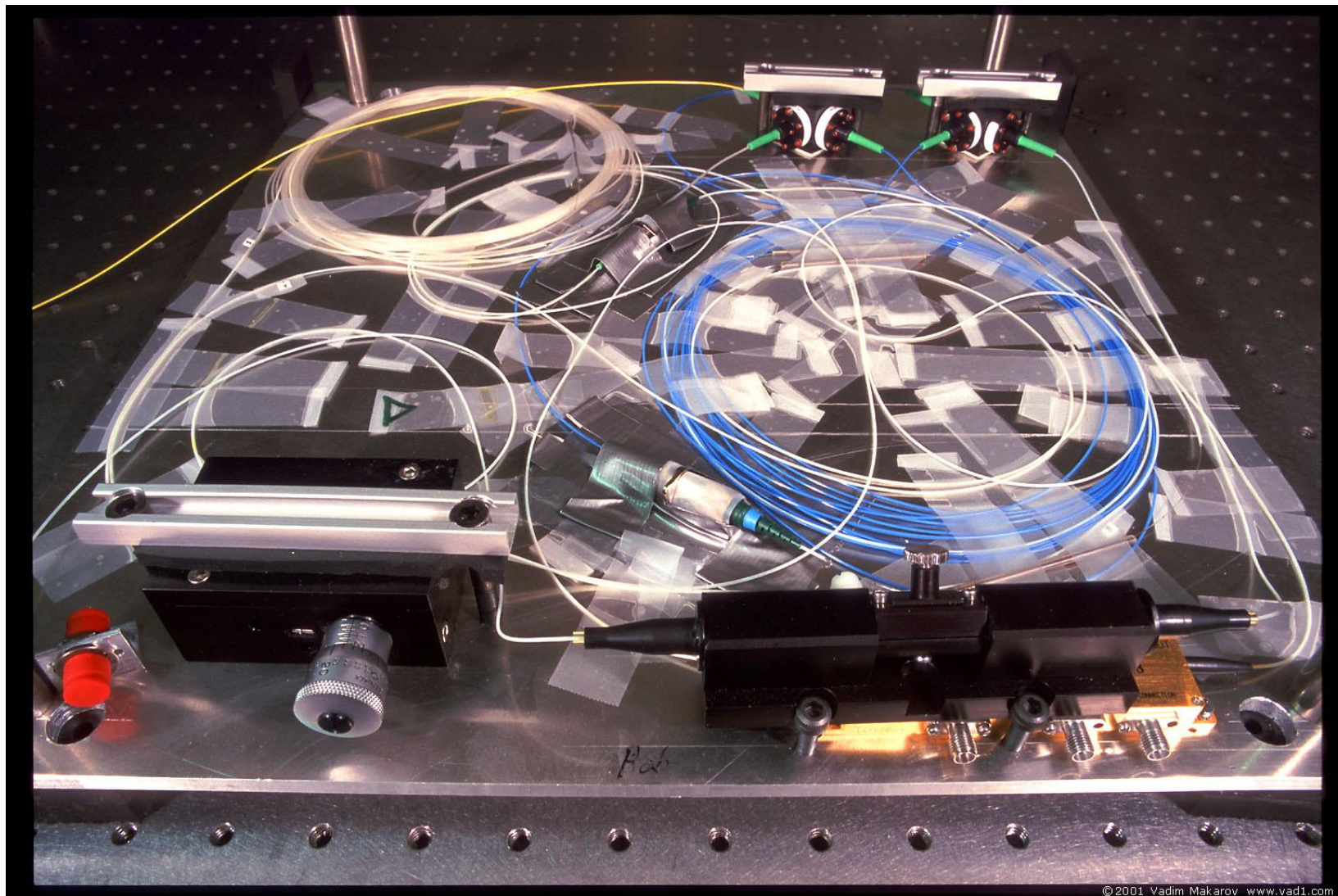
📁 Alice's optical setup (uncovered, no thermoisolation installed)

© 2001 Vadim Makarov www.vad1.com

Quantum Cryptography in Norway ; Quantum cryptography system.

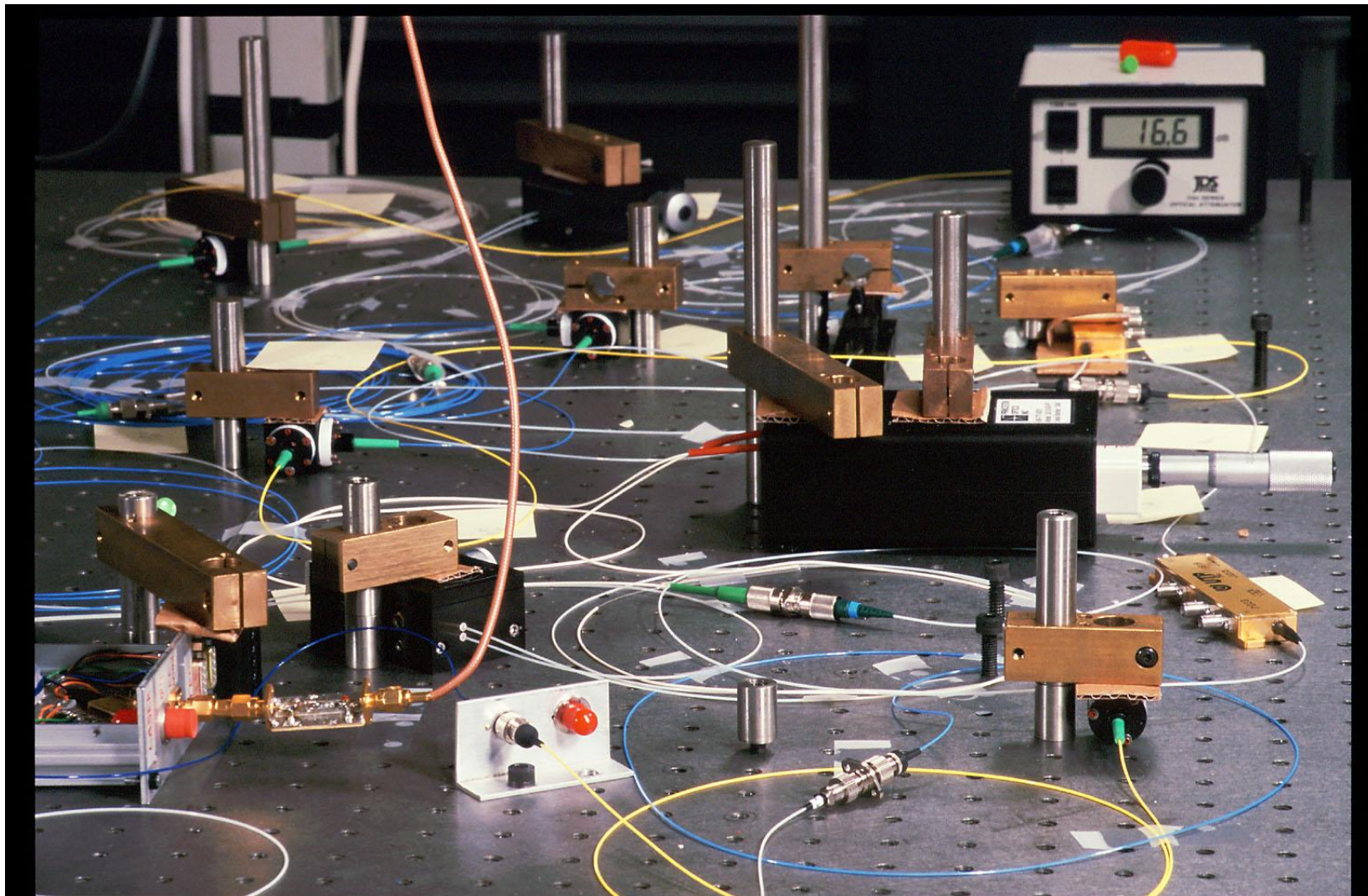
📄 Bob's optical setup (uncovered, no thermoisolation installed)

© 2001 Vadim Makarov www.vad1.com

Quantum Cryptography in Norway ; Quantum cryptography system.

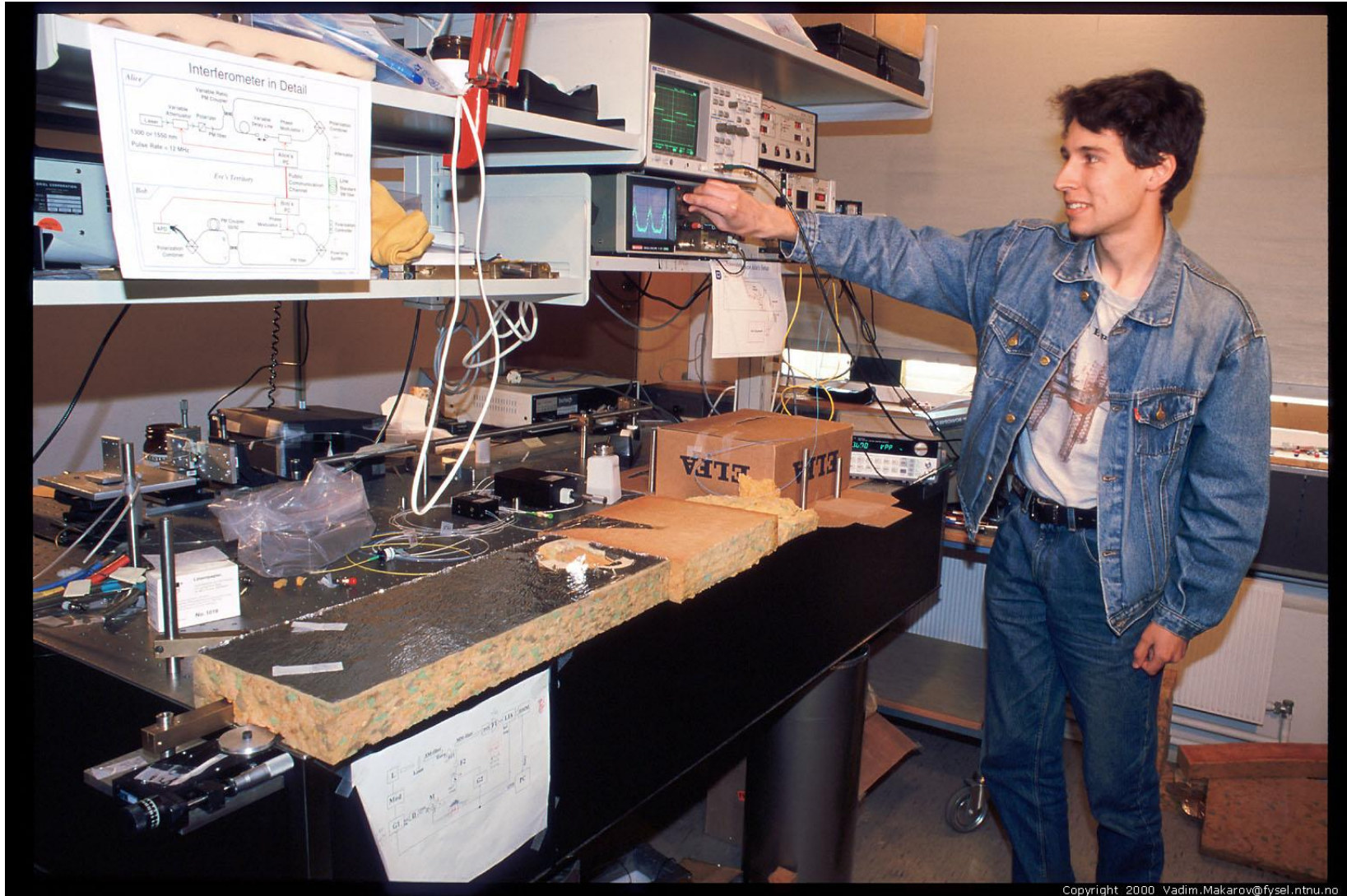
📄 Quantum key distribution setup in testing stage - laying on optical table

Copyright 1999 Vadim.Makarow@fysel.ntnu.no

Quantum Cryptography in Norway ; Quantum cryptography system.

📖 Researcher tunes up eavesdropper's (Eve's) setup

Copyright 2000 Vadim.Makarov@fysel.ntnu.no

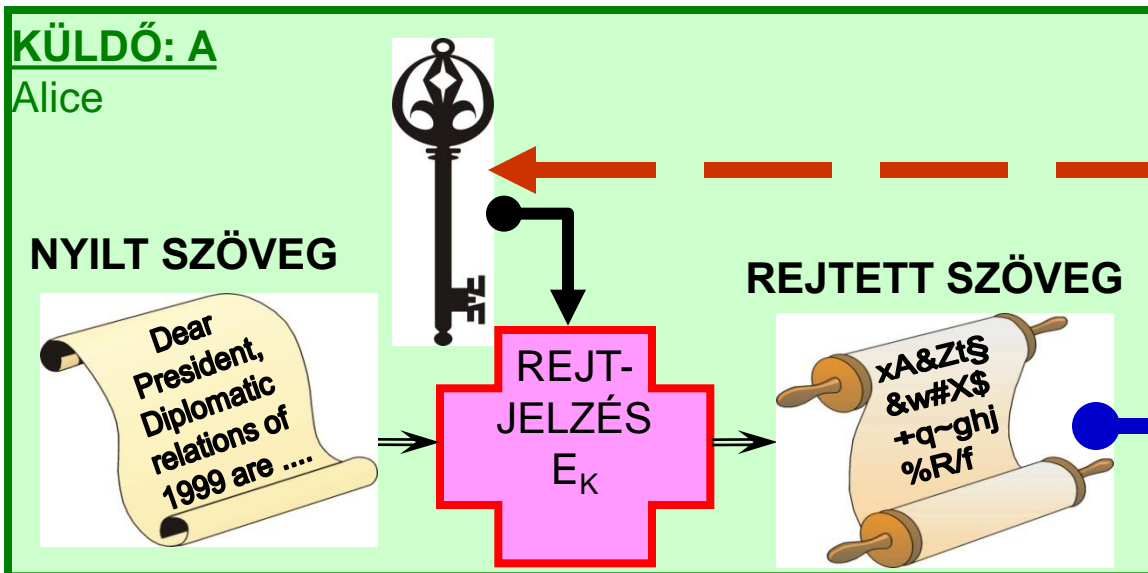
KRIPTOGRÁFIAI ALGORITMUSOK és
PROTOKOLLOK
ÁTTEKINTÉS

CRYPTOGRAPHIC
ALGORITHMS and PROTOCOLS
OVERVIEW

KRYPTOGRAPHISCHE
ALGORITHMEN und PROTOKOLLEN
ÜBERBLICK

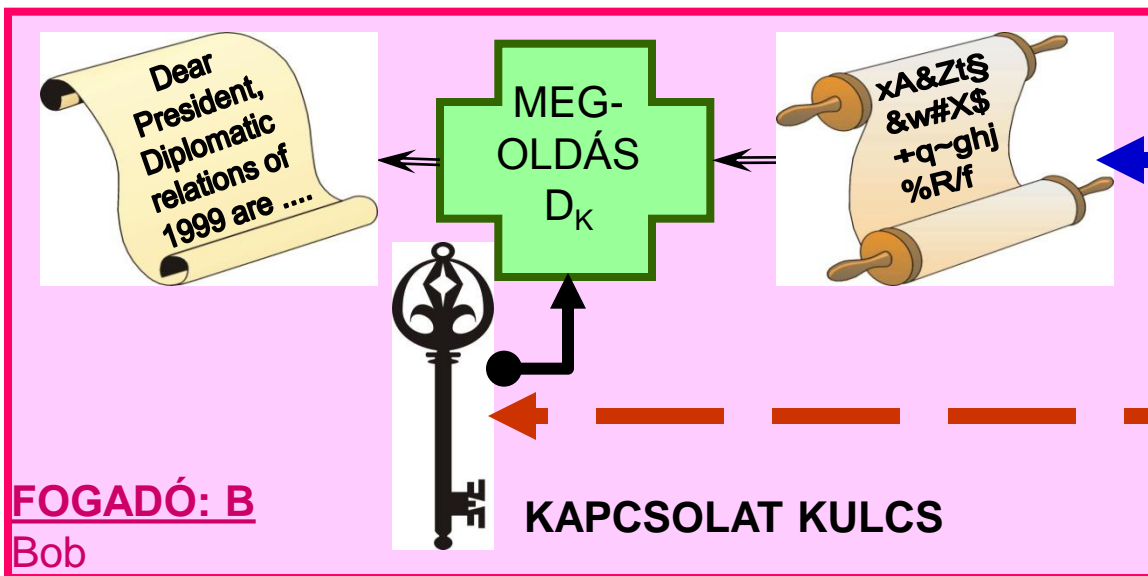

SZIMMETRIKUS /
TITKOS KULCSÚ
REJTJELEZÉS

NYILVÁNOS,
NEM BIZTON-
SÁGOS
CSATORNA

- Kis kulcs titkos átküldése a nagy üzenet helyett
- Gyors.
- Kell egy biztonságos csatorna a kulcscseréhez.
- Nehézkes, korábban egymást nem ismerő, nagy csoportok kommunikációjára

TITKOS
BIZTON-
SÁGOS
CSATORNA

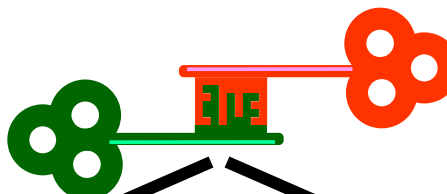
KULCS
CSERE

ASZIMMETRIKUS / NYÍLVÁNOS KULCSÚ REJTJELEZÉS (PKC)

- ➔ Minden résztvevőnek van egy kulcspárja: egyik nyilvános, másik titkos.
- ➔ A nyilvános kulccsal rejtjelezett adatot, csak a titkos kulccsal lehet visszanyerni, megoldani.
- ➔ Lassú. Nagy méretű adatok rejtjelezésére nehézkes. Hibrid megoldások.
- ➔ A nem biztonságos nyilvános csatornát átalakítja biztonságossá. Alkalmas kulcs cserére.
- ➔ Használhatóvá teszi a szimmetrikus kulcsú rejtjelezést nyilvános csatornán, nagy, egymást előzőleg nem ismerő csoportok számára is.
- ➔ Tekinthetjük a Kapcsolat Kulcs **"DIGITÁLIS BORÍTÉKJÁNAK"**

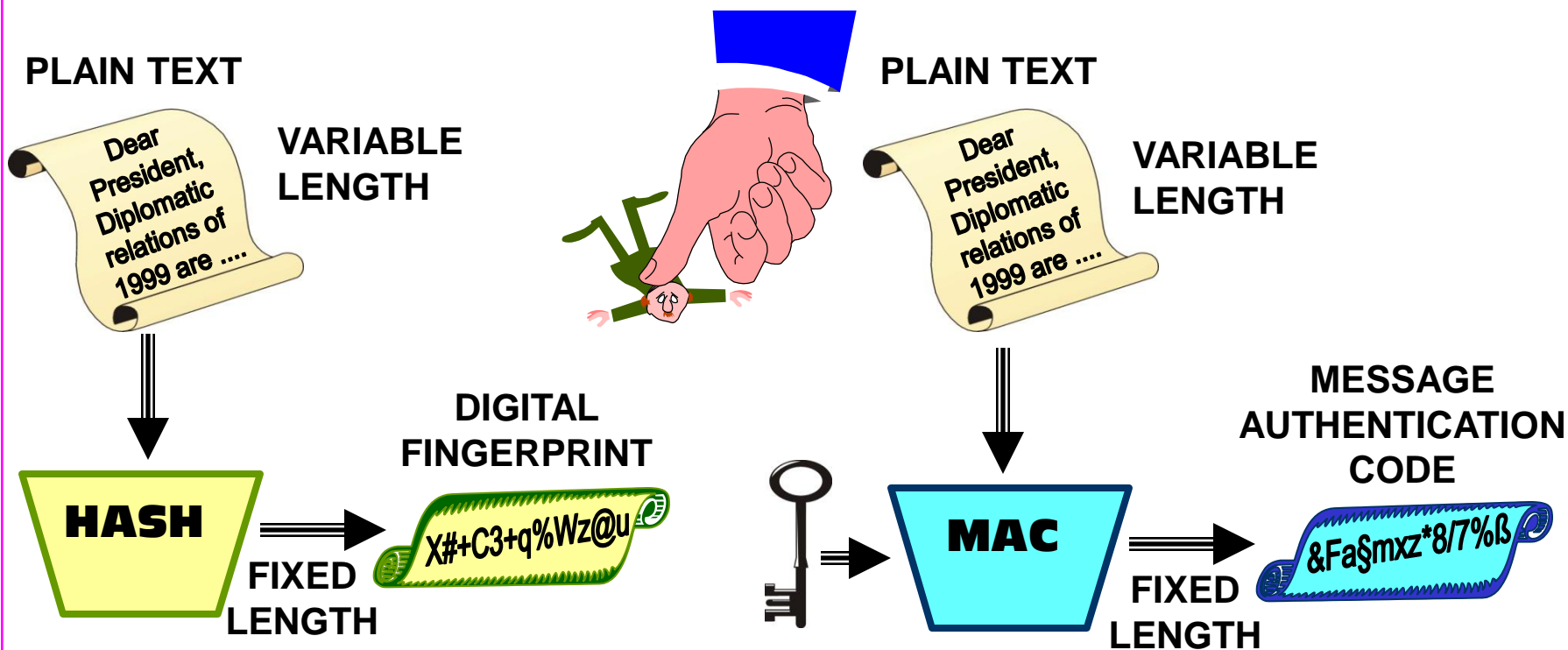
KUCSCSERÉRE
HASZNÁLT NYÍLVÁNOS
KULCSPÁR
LÉTREHOZÁSA ÉS
SZÉTOSZTÁS

AKTÍV MEGSZEMLYESÍTÉSI
TÁMADÁS: nyilvános kulcs
hamisítása. Annak hitelesnek kell
lennie, azaz egy Megbízható
Harmadik Fél (TTP) által
tanúsítottnak.

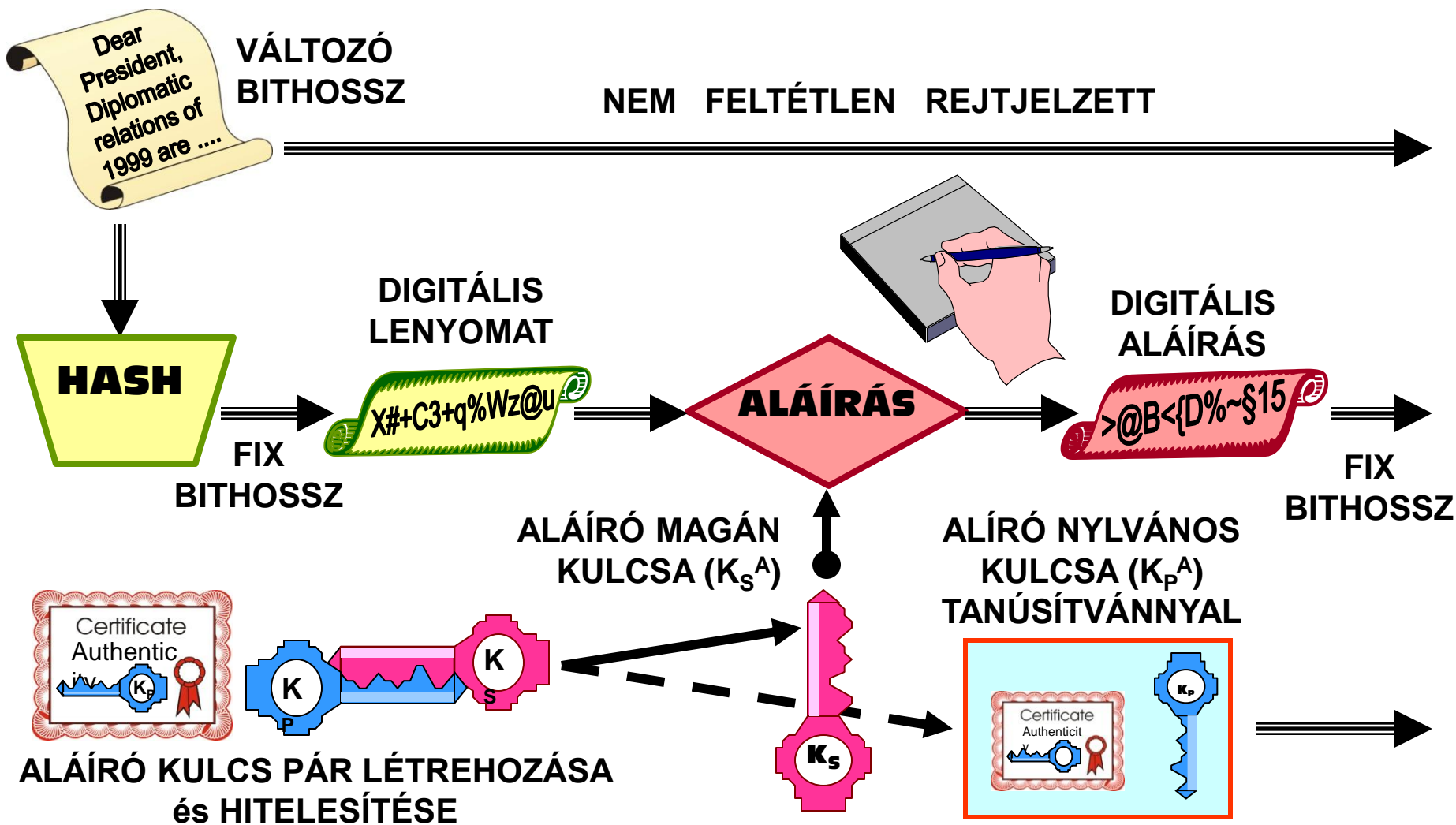
HASH FUNCTIONS and the MESSAGE AUTHENTICATION CODE (MAC)

- They are standard one-way functions.
- Anyone can generate, alter and verify it.
- It is useful for digital signature.
- Many times it has to be protected.

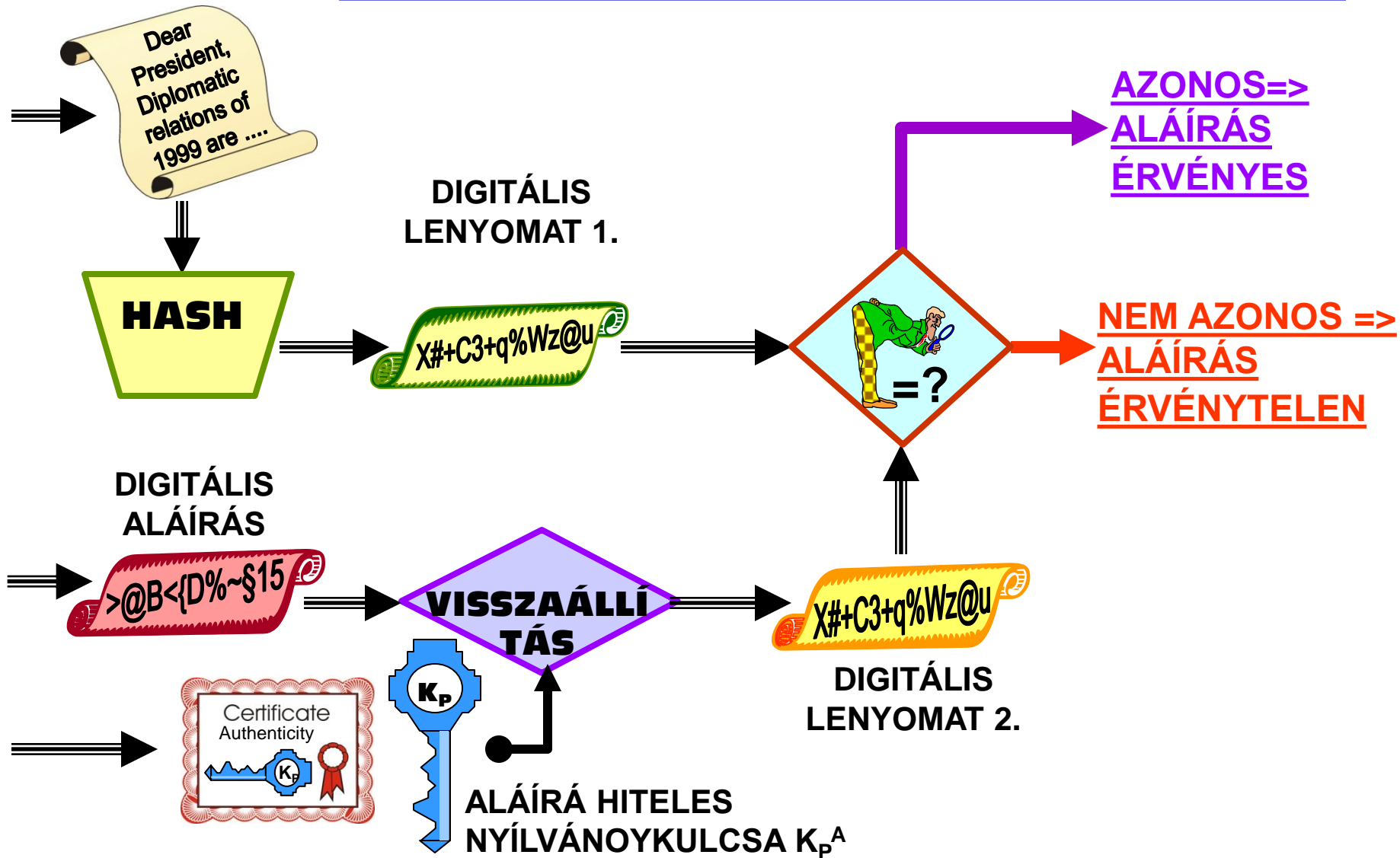
- They are standard one-way functions with an added key, i.e. password.
- Only who knows the key (password) can generate, alter and verify it.
- It is useful for message authentication.

DIGITALIS ALÁÍRÁS LÉTREHOZÁSA

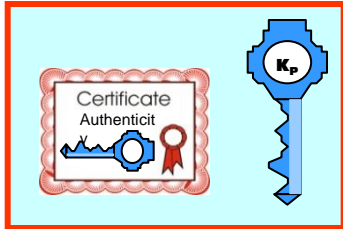
ALÁÍRT SZÖVEG

DIGITALIS ALÁÍRÁS ELLENŐRZÉSE

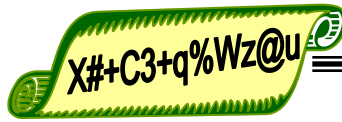
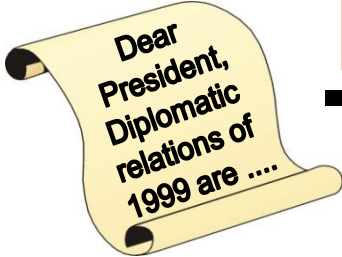

VAK ALÁÍRÁS

ALÁÍRANDÓ SZÖVEG

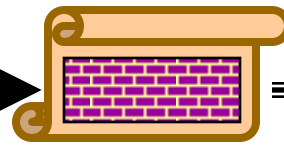
ALÁÍRÓ NYÍLVÁNOS KULCSA és TANÚSÍTVÁNYA (K_p^A)

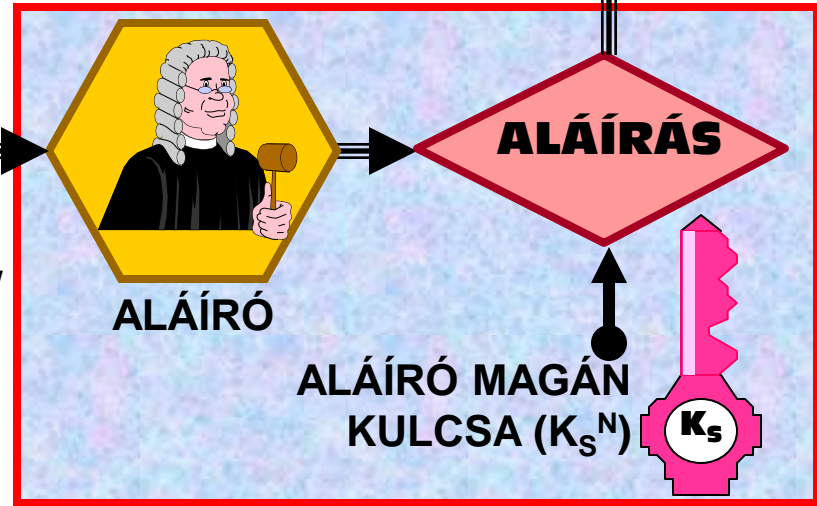
DIGITÁLIS LENYOMAT

ELTAKARÓ KULCS

ELTAKART DOKUMENTUM / LENYOMAT

ALÁÍRÁS

ALÁÍRÓ MAGÁN KULCSA (K_s^N)

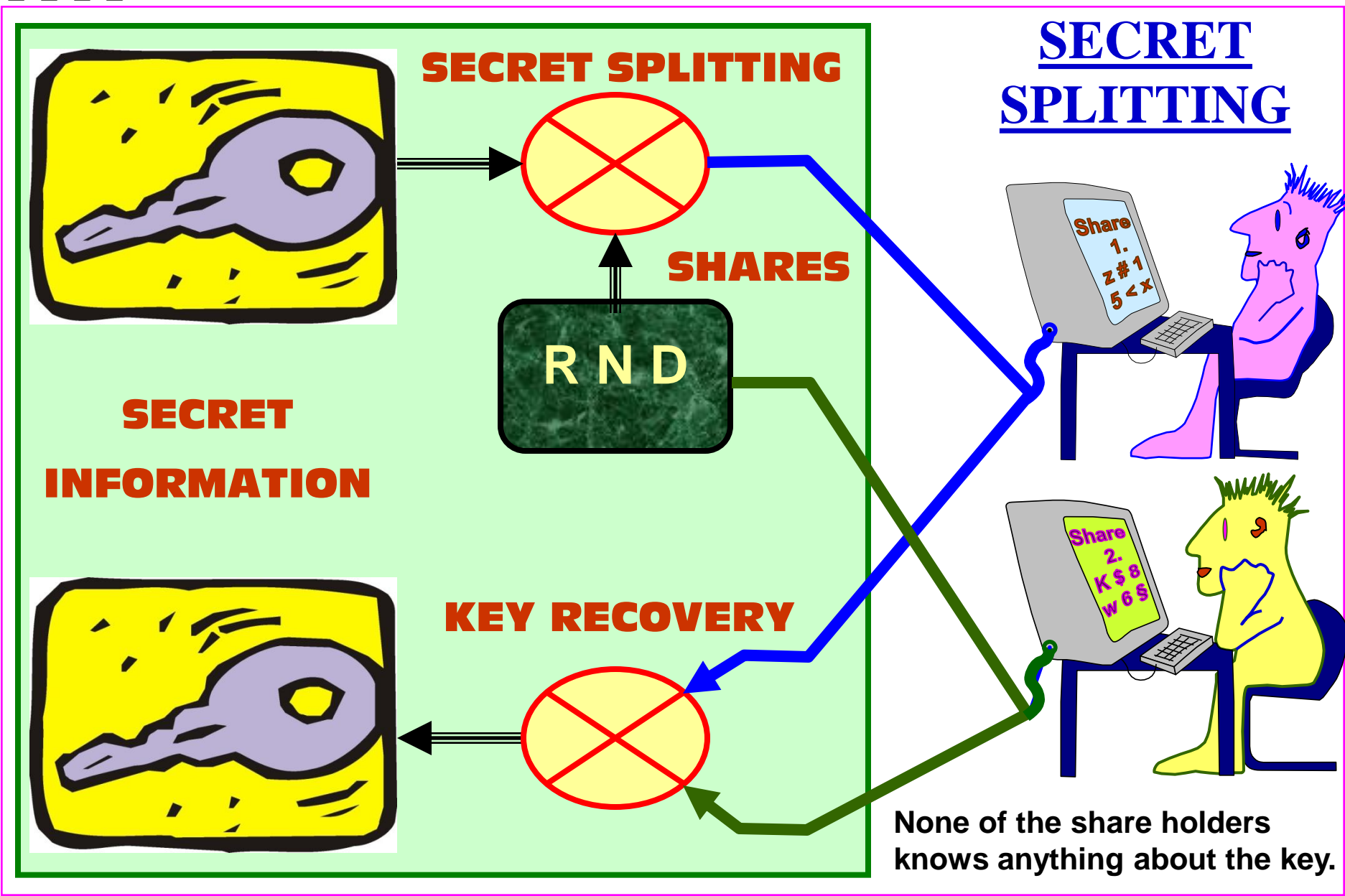
KITAKART DIGITÁLIS ALÁÍRÁS

KITAKARÁS

ELTAKART DIGITÁLIS ALÁÍRÁS

SECRET SPLITTING

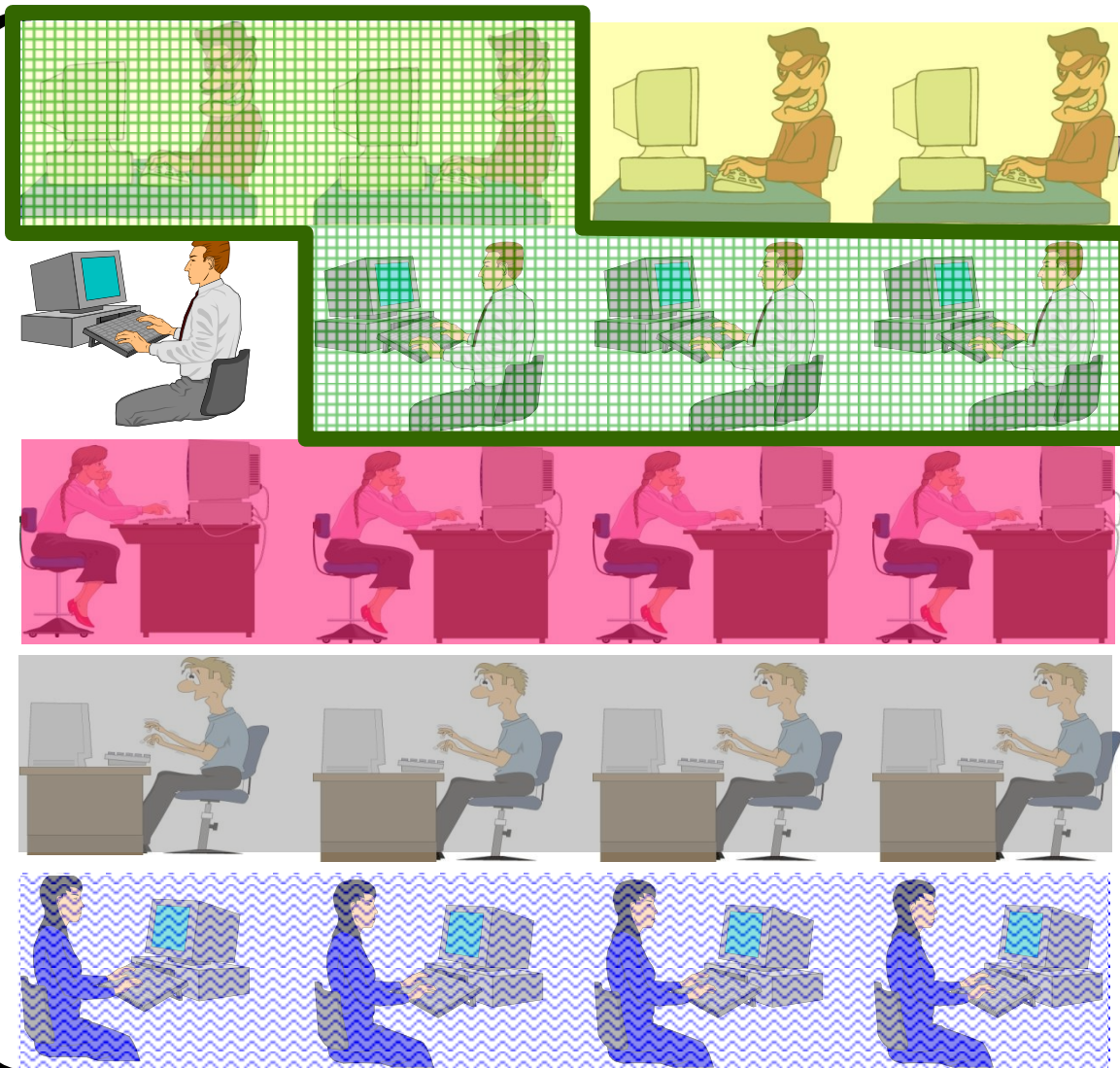
None of the share holders knows anything about the key.

SECRET SHARING: 5 - OUT - OF - 20 SCHEME

DEALER

SHADOWS

BRIBERS,
HACKERS:
4 SHADOW
ARE NOT
ENOUGH

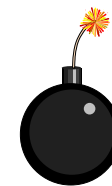
REGAIN the
KEY from
ANY 5
SHADOWS

FIRE,
TECHNICAL
BREAK-
DOWN

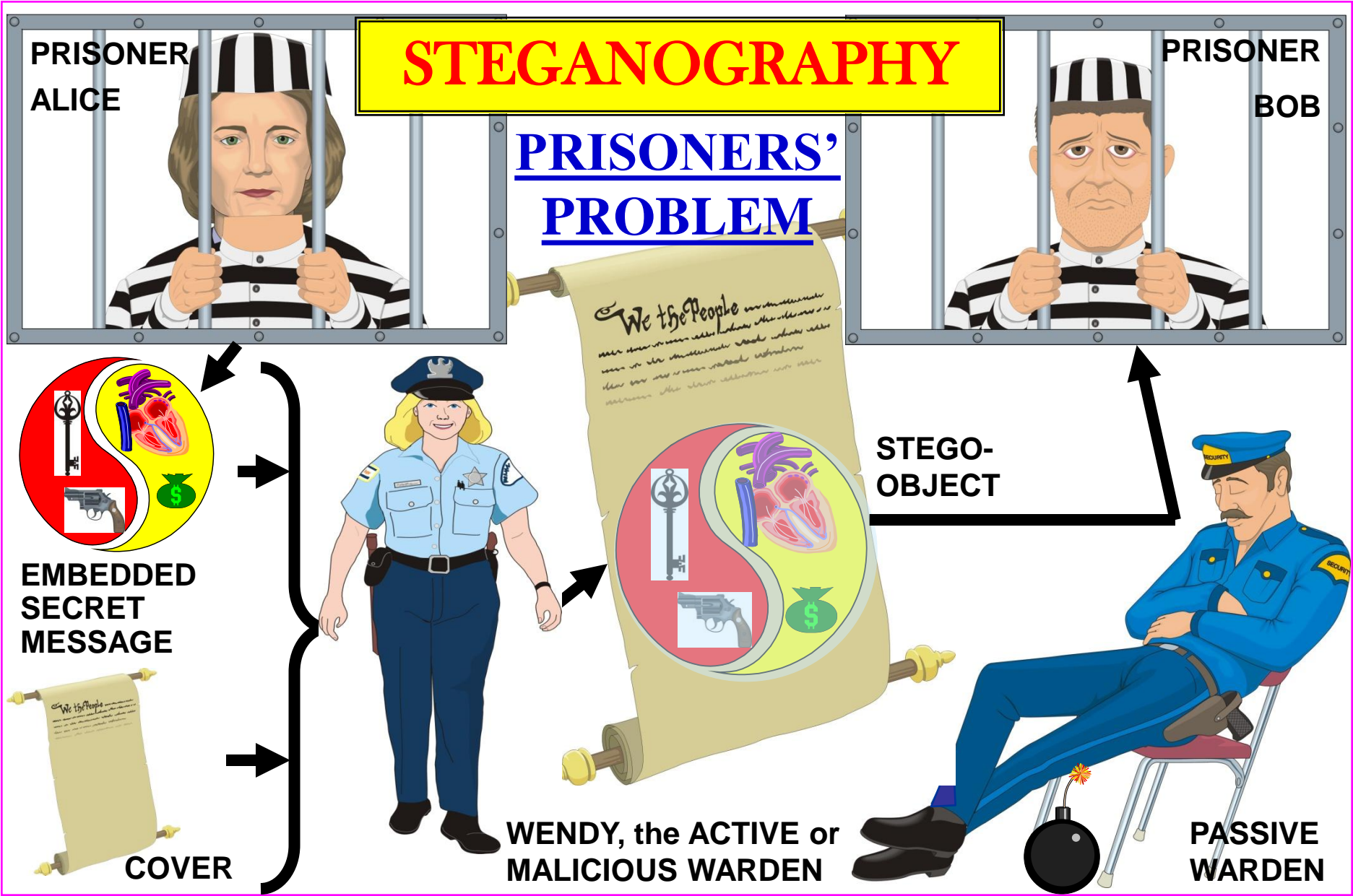
SABOTAGE,
EARTH-
QUAKE,
VIRUSES

FLOOD,
WIND,
HURRICANE

“NULLA ÉRTESÜLÉS” INTERAKTIV BIZONYÍTÁS: PÉLDA

intuitív példa: **Ali Baba barlangja**, ahol **Aliz** a bizonyító és **Bob** a vizsgáló:

Aliz bizonyítani akarja Bobnak, hogy ismeri a titkos varázsszót, amely kinyitja a C-D kaput (állásfoglalás, **commitment**), de

nem akarja, hogy Bob megtudja a varázsszót.

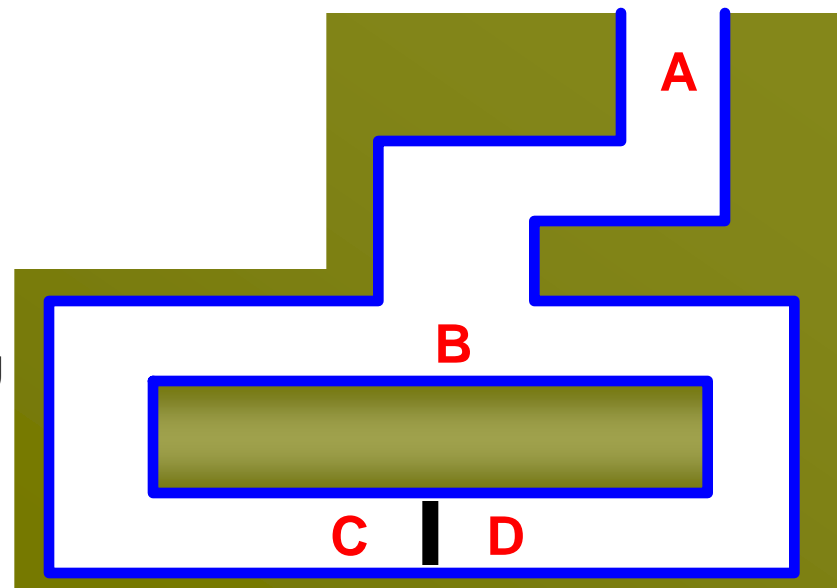
egy üzenetváltás-kör lehet az alábbi:

- ◆ Aliz állásfoglalása (**commitment**): el fog menni a C vagy D pontokhoz és a varázsszóval azt ki tudja nyitni;
- ◆ Bob A-hoz megy és vár míg Aliz a C-hez vagy D-hez megy.
- ◆ Bob ekkor a B ponthoz megy és üzeni (kiáltja), hogy azt akarja, hogy Aliz a jobb vagy a bal oldalról térjen vissza.
- ◆ Bob addig ismétli azt az algoritmust ameddig akarja, ameddig biztos abban, hogy Aliz tudja vagy sem a varázsszót.

Ha Aliz nem ismeri a varázsszót akkor 50% az esélye, hogy balról illetve jobbról térjen vissza; ha ismeri ez a valószínűségi eloszlás változik.

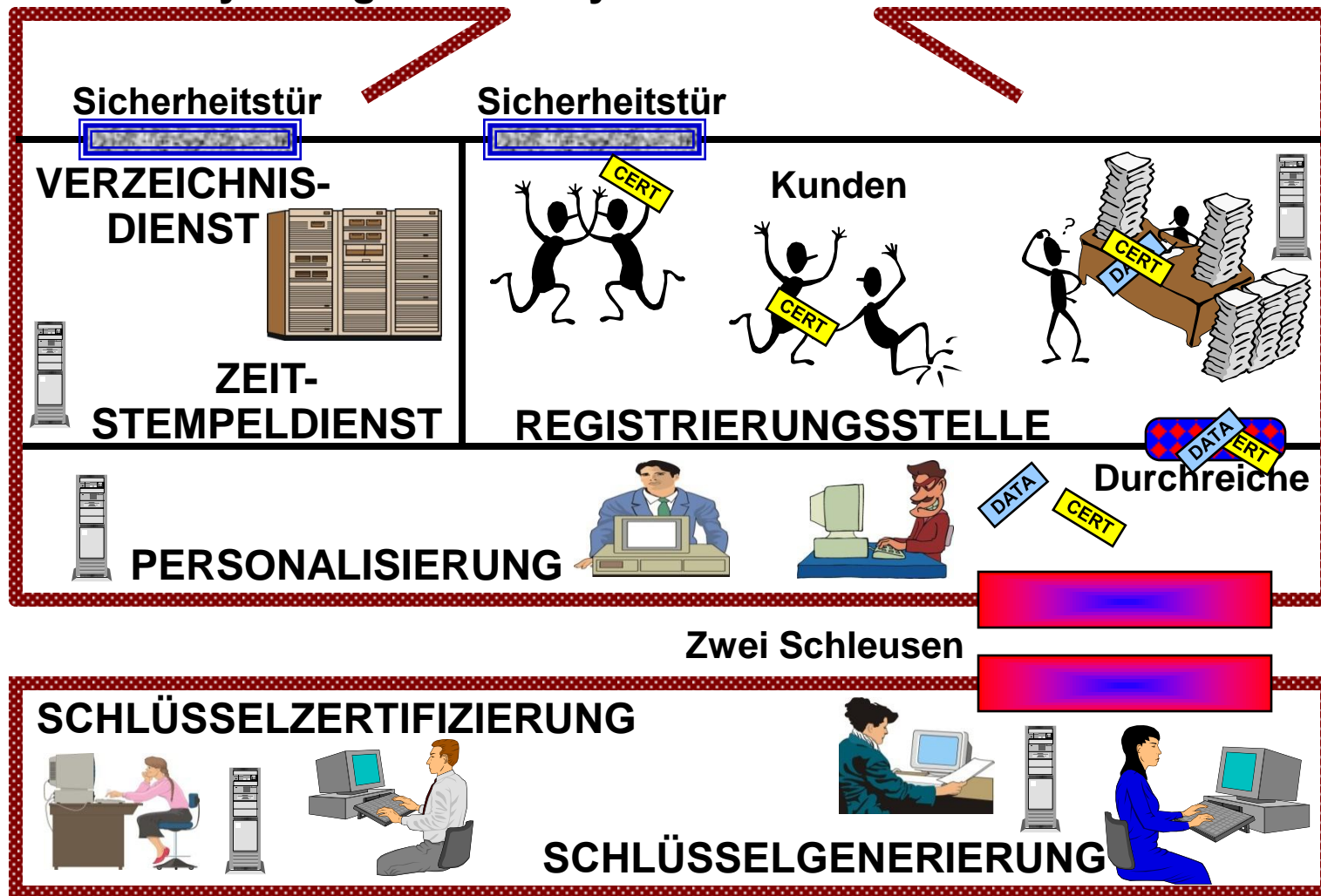
Mindegy, hogy Bob meddig ismételteti a fenti algoritmust, **semmit sem tud meg a varázsszóról**.

Ha a varázsszót csak Aliz tudhatta, akkor Aliz **személyazonosságát** is hitelesítettük

CENTRAL MODEL of a CERTIFICATION AUTHORITY

- No branch offices
- The user's keys are generated by the CA

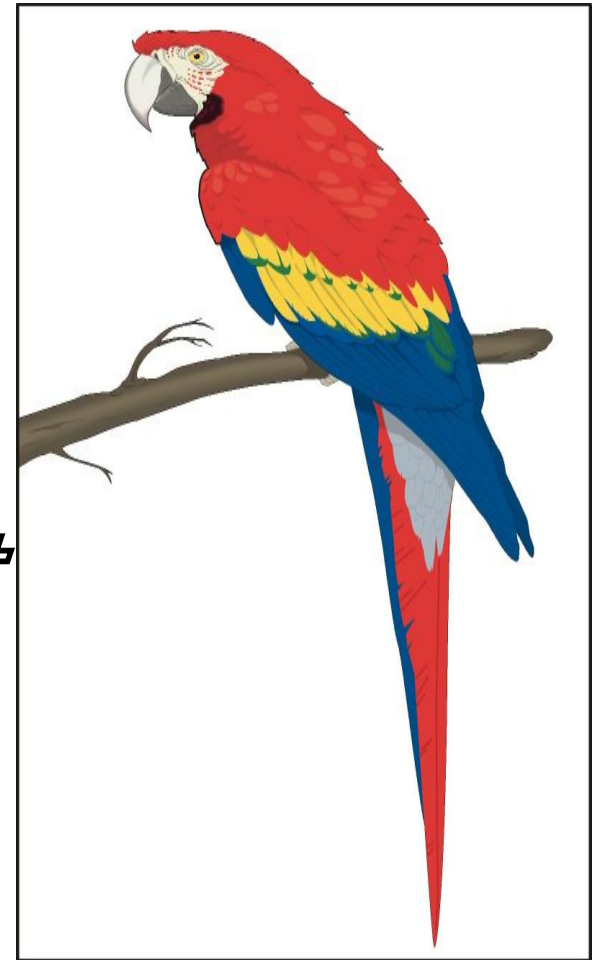
JELSZÓ BIZTONSÁG

Természetesen az én jelszavam is a kedvenc háziállatom neve.

A papagájom neve:

“Q47#XΦ>zö RR5z×μ[§g_ä&Yβ69ΘW
1\$/^+?{ ρ!666 Ψ%@ü>Σa5\|ä=3:j§±Π†
■~”*

amit biztonsági okokból 3 havonta megváltoztatok.

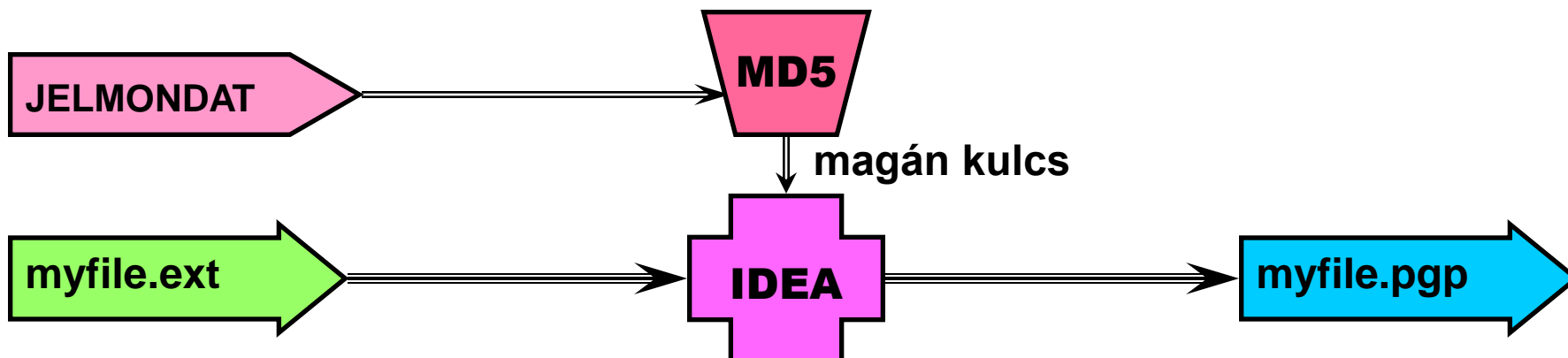
Trevor Linton

Peter Gutmann: Cryptography and Data Security,
University of Auckland, New Zealand, Course Handout

PGP: SZIMETRIKUS KULCSÚ REJTJELZÉS

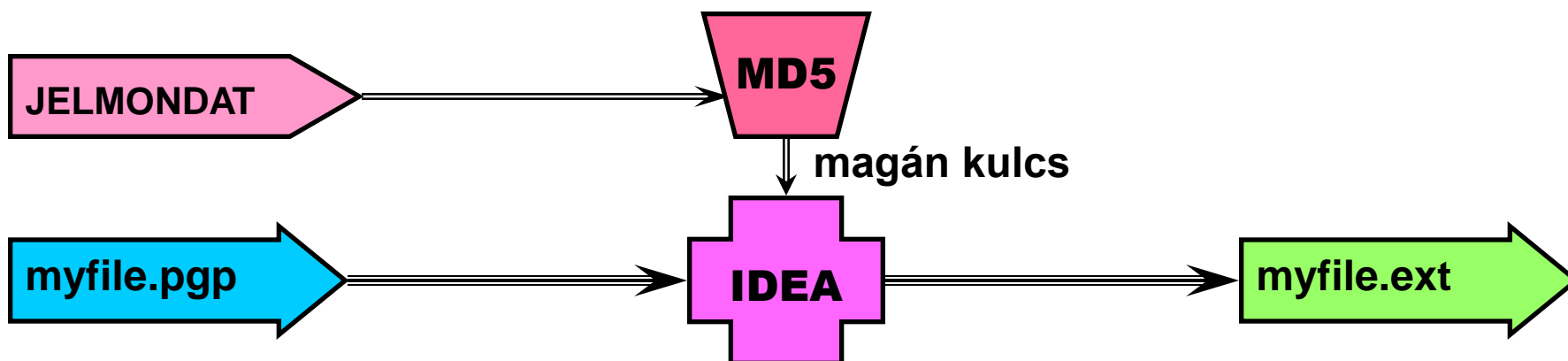
REJTJELZÉS IDEA-val:

`pgp -c myfile.ext`

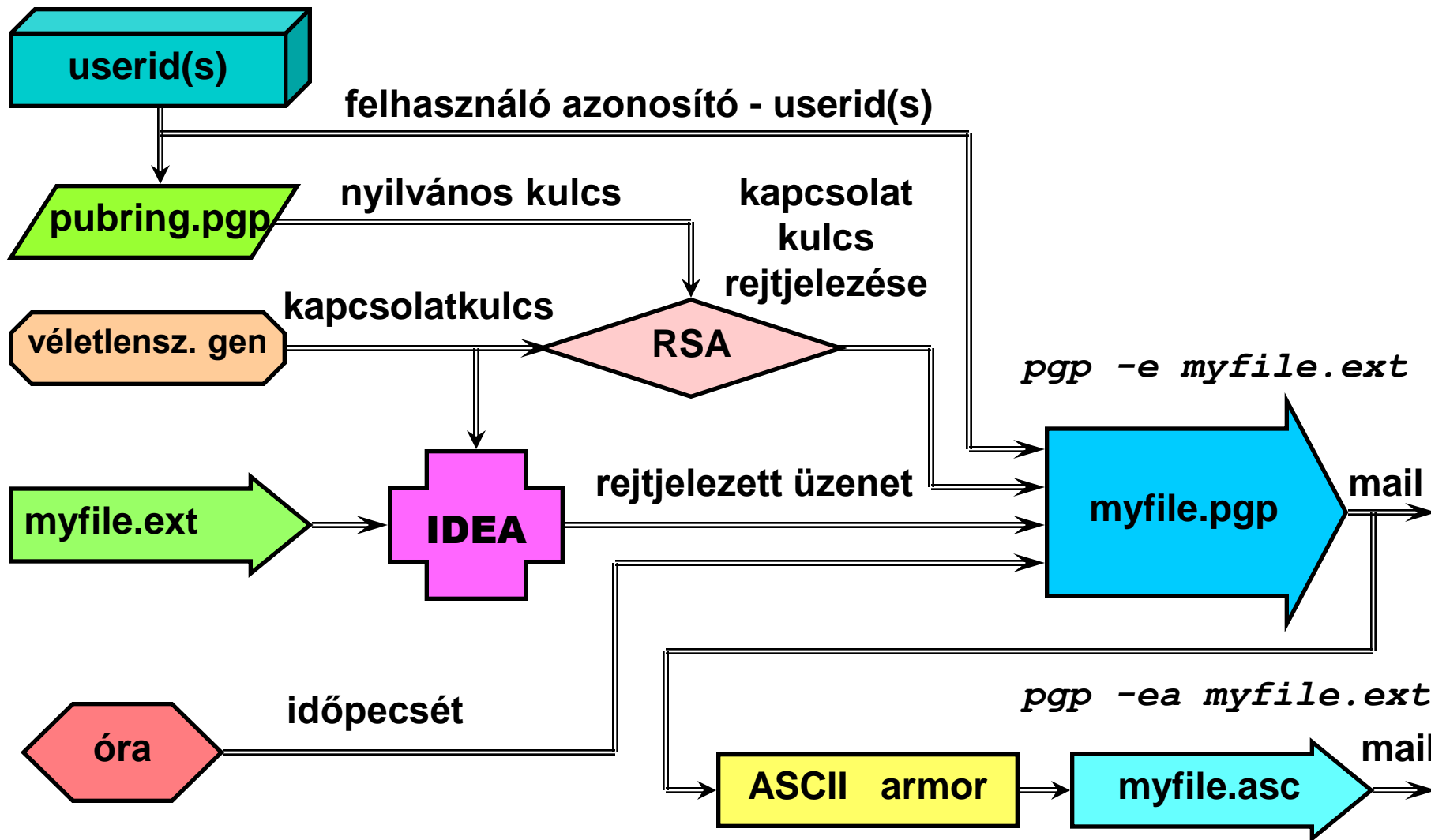

MEGOLDÁS IDEA-val :

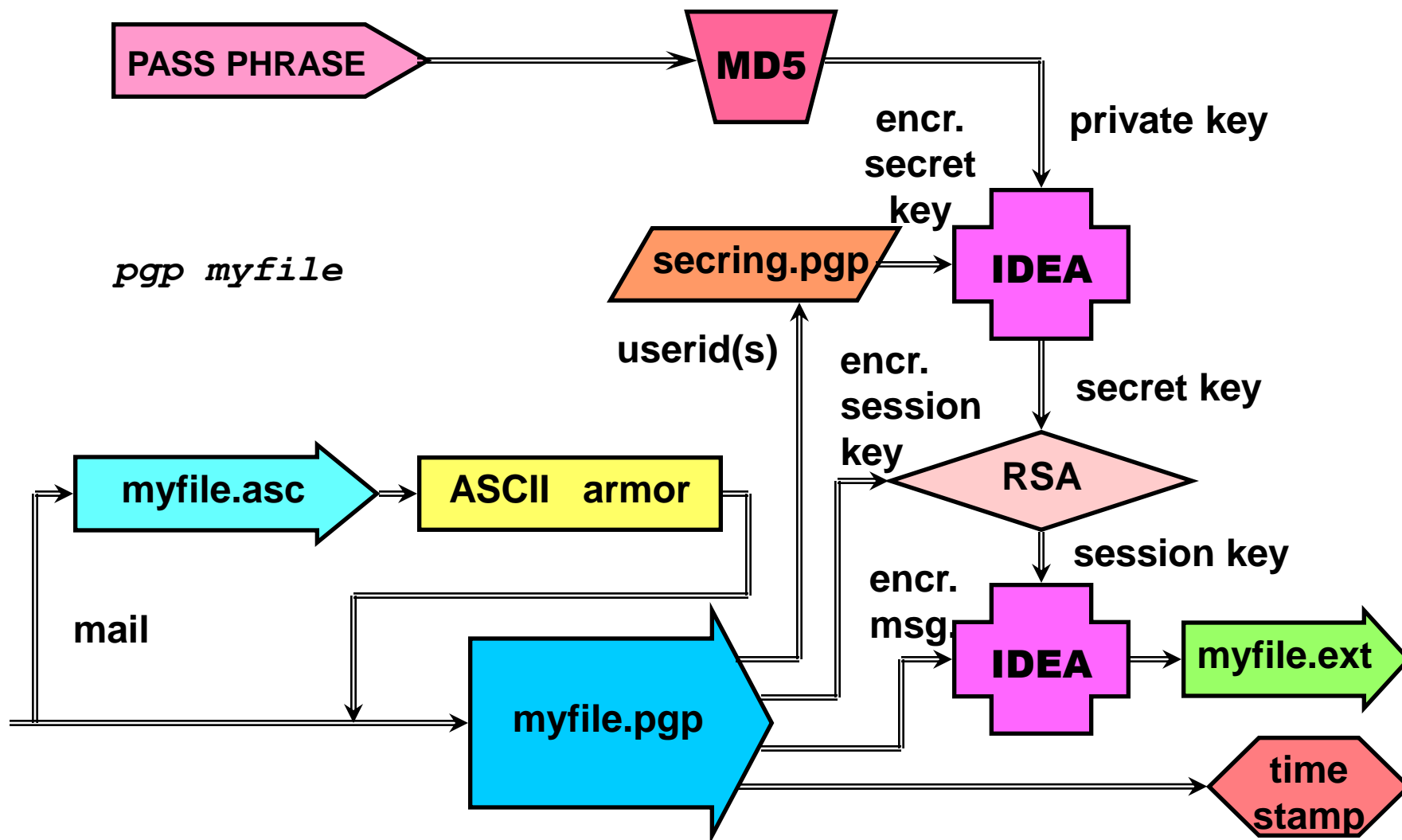
`pgp myfile`

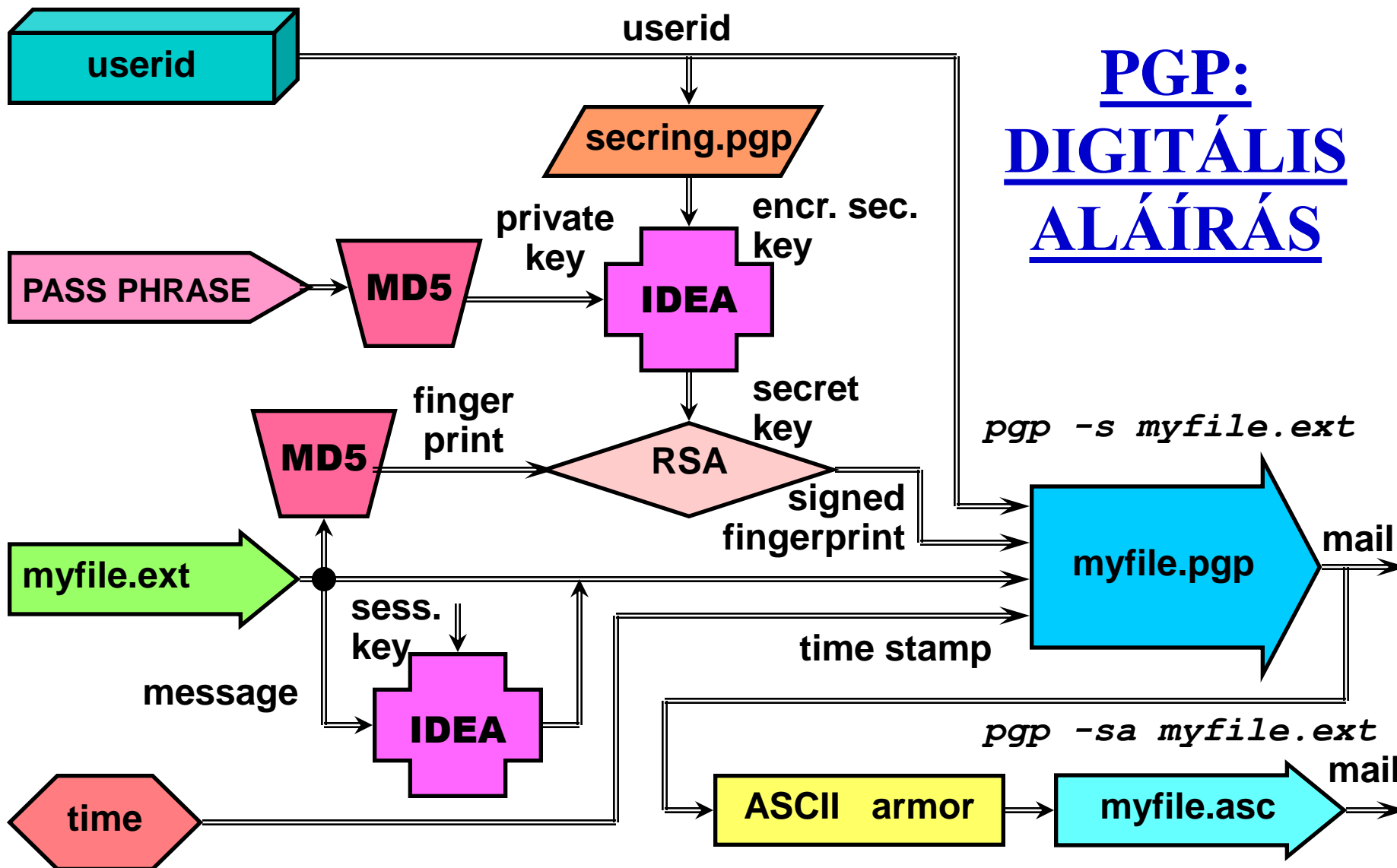
PGP: REJTJELEZÉS és KULCSCSERE

PGP: MEGOLDÁS KULCSCSERÉVEL

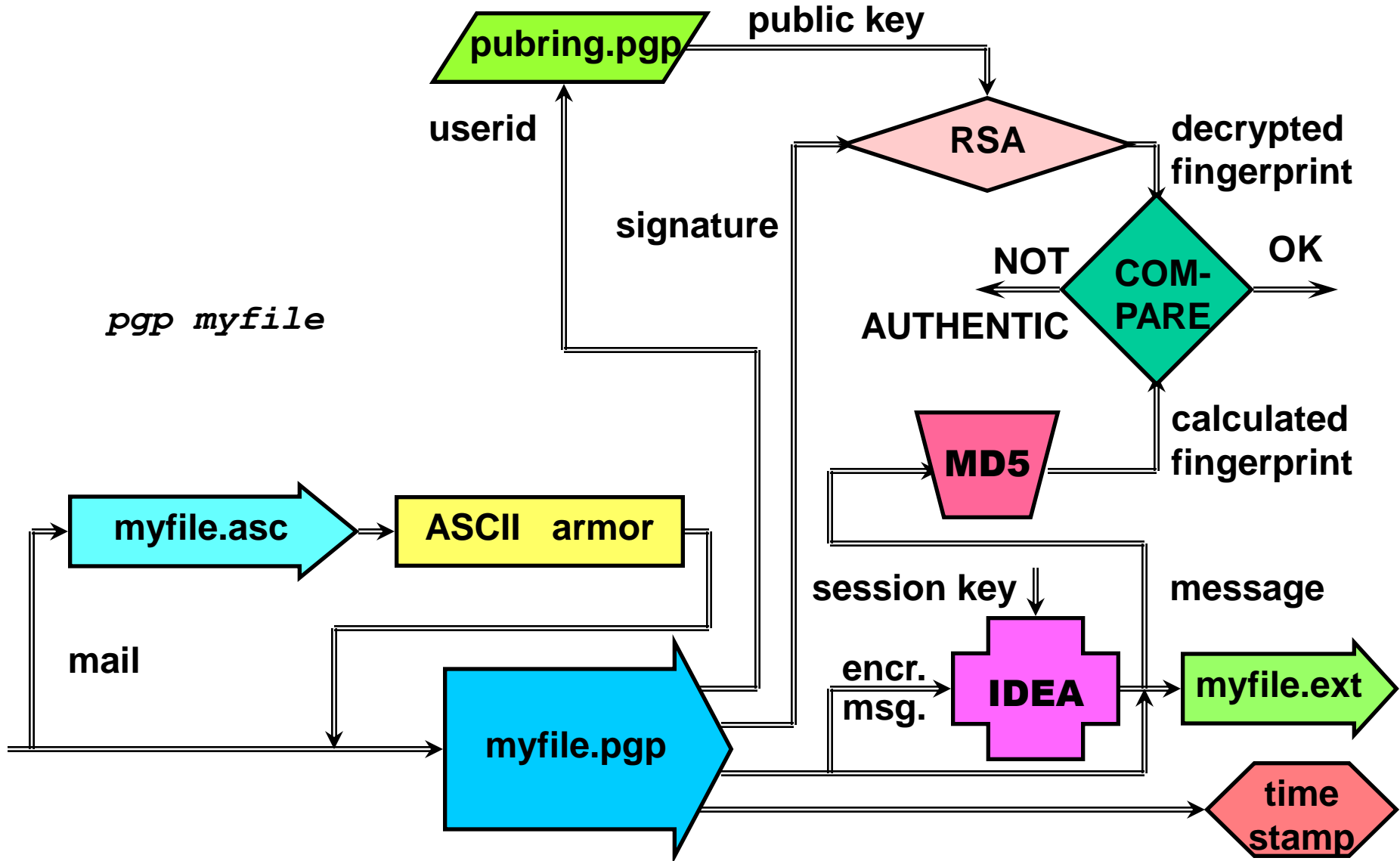
PGP: DIGITÁLIS ALÁÍRÁS

`pgp -sae myfile.ext`: additional encryption of the message in ASCII format

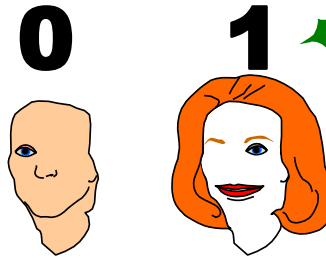

PGP: DIGITÁLIS ALÁÍRÁS ELENŐRZÉSE

ANONYMOUS DIGITAL MONEY with CHEATER IDENTIFICATION - 1

**BIT COMMITMENT
PROTOCOL:**

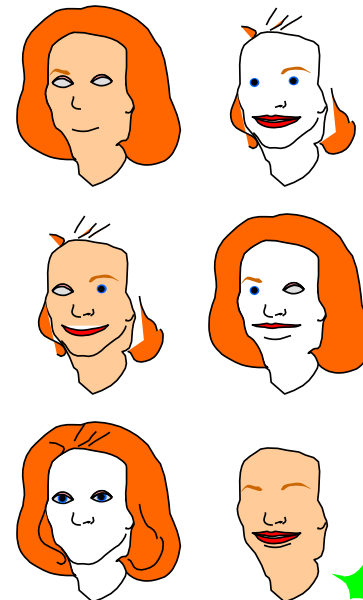
RUS: 19A5F2D569B0129EF493FA55

AMOUNT: \$1000

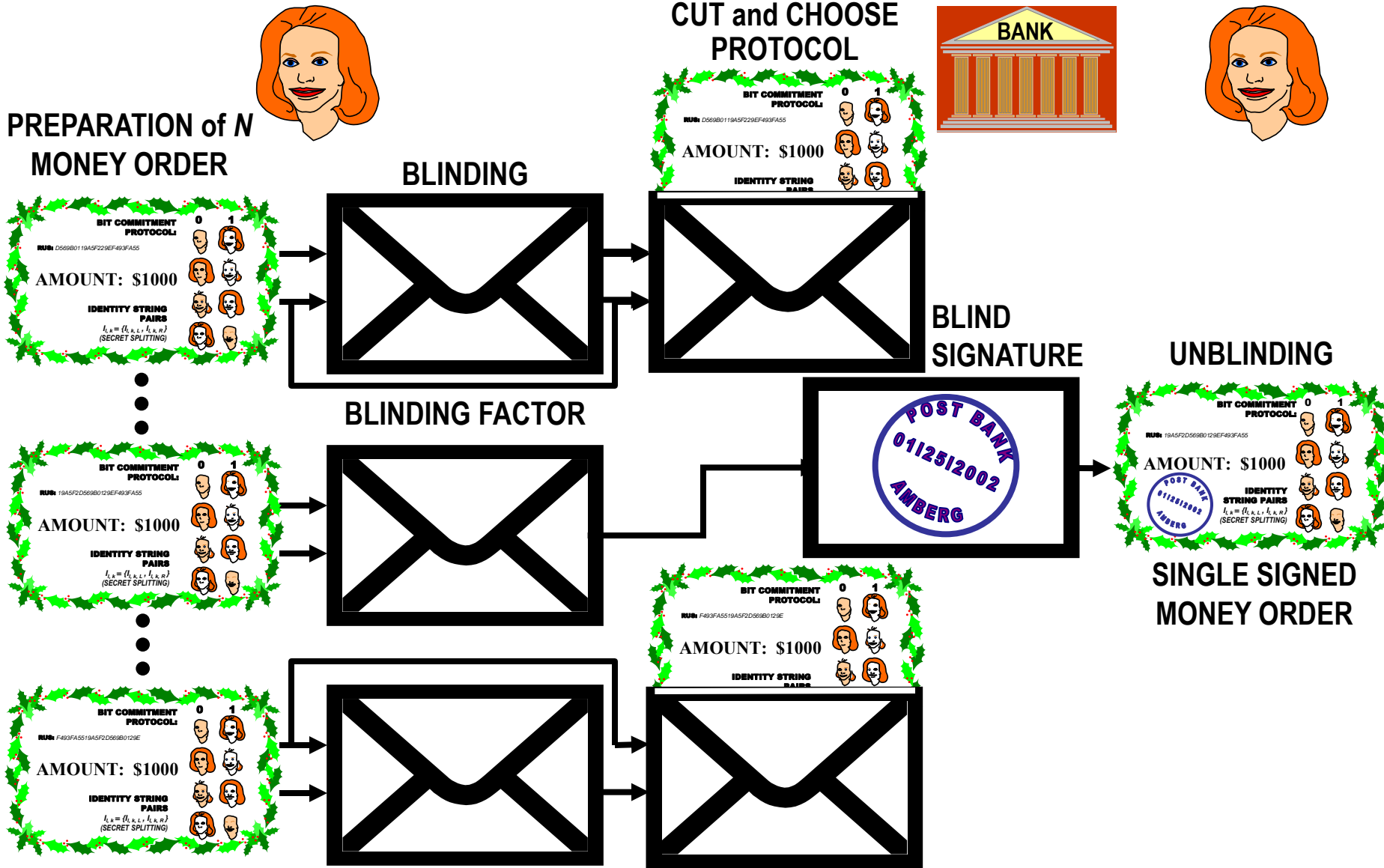

**IDENTITY
STRING PAIRS**

$I_{l,k} = \{I_{l,k,L}, I_{l,k,R}\}$
(SECRET SPLITTING)

ANONYMOUS DIGITAL MONEY with CHEATER IDENTIFICATION - 2

b
o
r
,

ANONYMOUS DIGITAL MONEY with CHEATER IDENTIFICATION - 3

BIT COMMITMENT PROTOCOL 0 1

RUS: 19A5F2D569B0129EF493FA55

AMOUNT: \$1000

POST BANK
0112512002
AMBERG

IDENTITY STRING PAIRS
 $I_{i,k} = \{I_{i,k,L}, I_{i,k,R}\}$
(SECRET SPLITTING)

FIRST LEGAL PAYMENT
SS = 1001

BIT COMMITMENT PROTOCOL 0 1

RUS: 19A5F2D569B0129EF493FA55

AMOUNT: \$1000

POST BANK
0112512002
AMBERG

IDENTITY STRING PAIRS
 $I_{i,k} = \{I_{i,k,L}, I_{i,k,R}\}$
(SECRET SPLITTING)

ANONYMOUS PAYMENT
NO PERSONAL IDENTIFICATION POSSIBLE

THE BANK CHECKS the RUS IN DATABASE

DOUBLE SPENDING
RANDOM SELECTOR STRING
SS = 1011

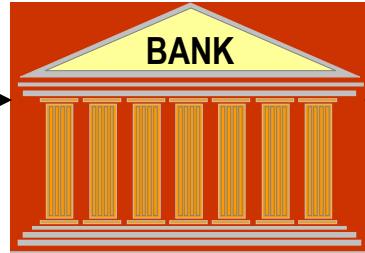
BIT COMMITMENT PROTOCOL 0 1

RUS: 19A5F2D569B0129EF493FA55

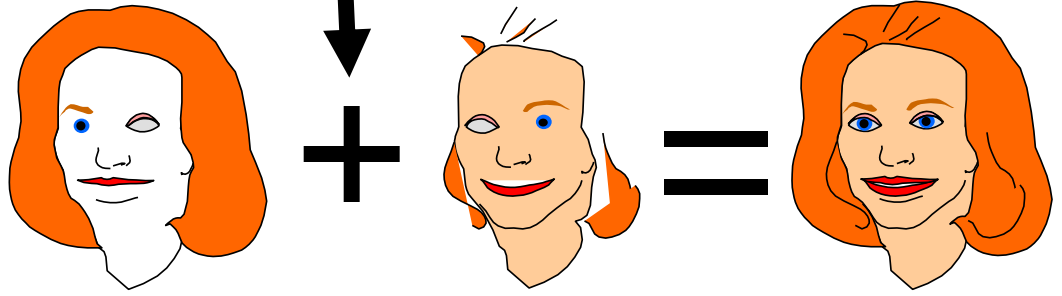
AMOUNT: \$1000

POST BANK
0112512002
AMBERG

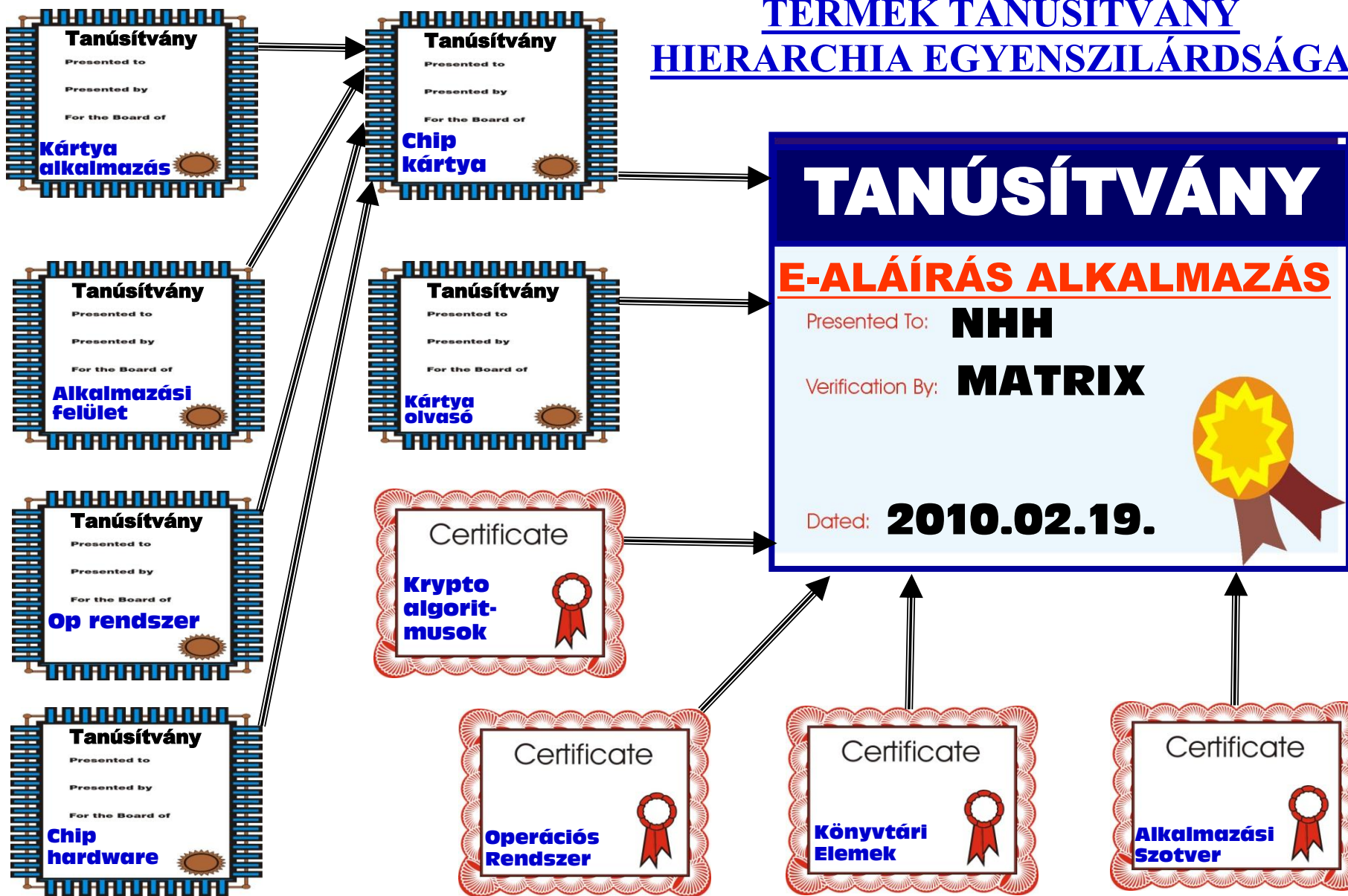
IDENTITY STRING PAIRS
 $I_{i,k} = \{I_{i,k,L}, I_{i,k,R}\}$
(SECRET SPLITTING)

CHEATER IDENTIFICATION
after DOUBLE SPENDING

TERMÉK TANÚSÍTVÁNY HIERARCHIA EGYENSZILÁRDSÁGA

ELEKTRONIKUS KORMÁNYZAT LEGFONTOSABB BIZTONSÁGI KÖVETELMÉNYEI 1.

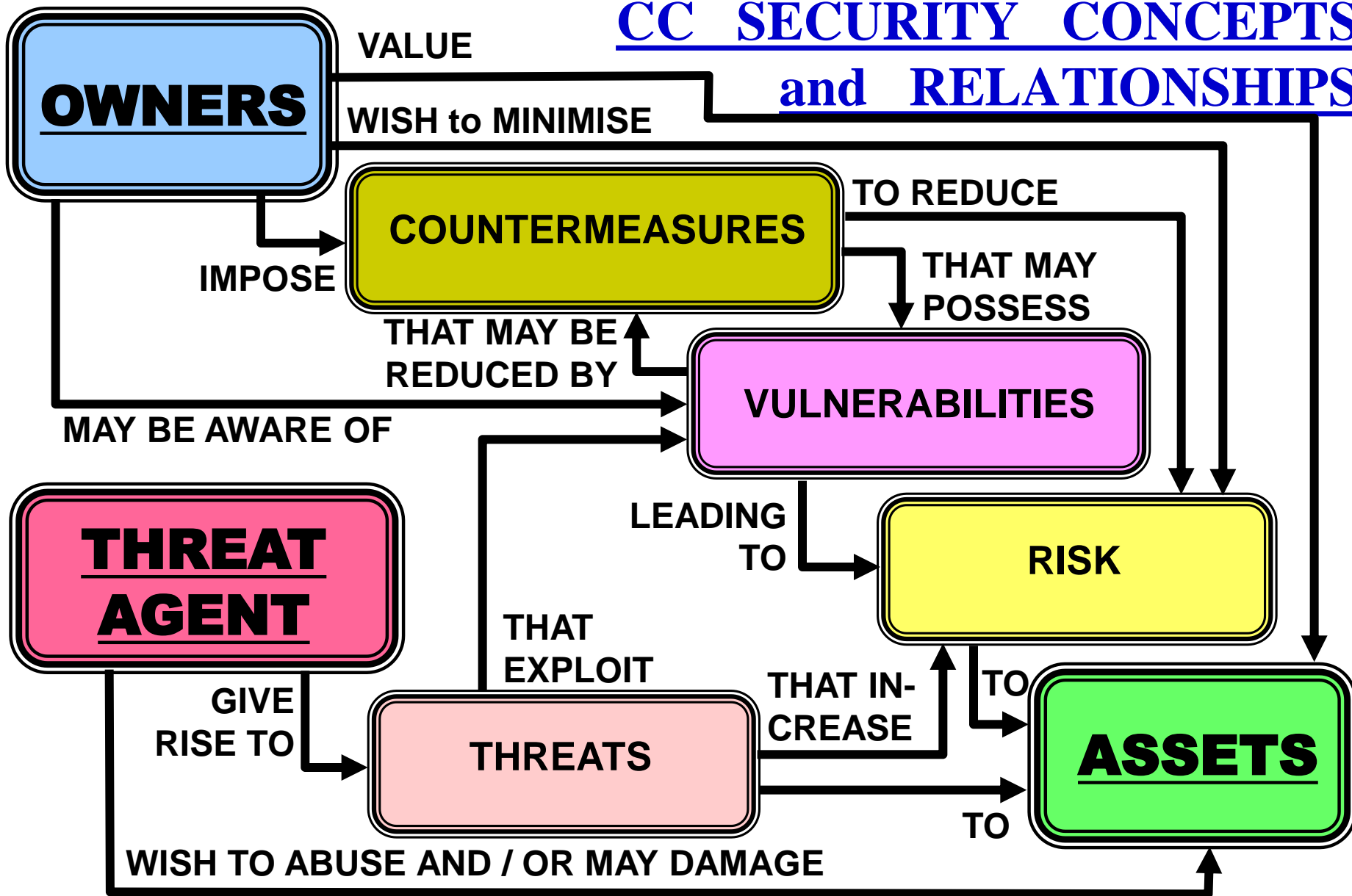
<http://www.fogalomtar.hu/>

<u>Bizalmasság</u> Confidentiality Vertraulichkeit	Az információk vagy adatok esetében a bizalmasság azt jelenti, hogy azokhoz csak az arra jogosítottak és csak az előírt módokon férhetnek hozzá, és nem fordulhat elő úgynevezett jogosulatlan információszerzés. Ez vonatkozhat programokra, mint szélesebb értelemben vett információkra is.
<u>Sértetlenség</u> Integrity Integrität	A sértetlenséget általában az információkra, adatokra, illetve a programokra értelmezik. Ez az alap-veszélyforrás a programokat is érinti, mivel az adatok sértetlenségét csak rendeltetésszerű feldolgozás és átvitel esetén lehet biztosítani. A sértetlenség fogalma alatt gyakran értik a sérthetlenségen túli teljességet, továbbá az ellentmondás mentességet és a helyességet, együttesen: adat-integritást. Az integritás ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy az információ valamennyi része rendelkezésre áll és elérhető.
<u>Hitelesség</u> Authenticity Authentizität	A hitelesség (adatok esetében) az adat olyan biztonsági tulajdonsága, amely arra vonatkozik, hogy az adat (bizonyíthatóan) egy elvárt forrásból származik. Ehhez az szükséges, hogy az informatikai kapcsolatban lévő partnerek kölcsönösen (és egyértelműen) felismerjék egymást, és ez az állapot a kapcsolat teljes ideje alatt fennálljon.
<u>Rendelkezésre állás</u> Availability Verfügbarkeit	Rendelkezésre álláson azt a valószínűséget értjük, amellyel egy meghatározott időintervallumon belül az informatikai rendszer a tervezésekor meghatározott funkcionalitásnak megfelelően, a feljogosított felhasználók által használható, azaz a rendszer működőképessége sem átmenetileg, sem pedig tartósan nincs akadályozva.

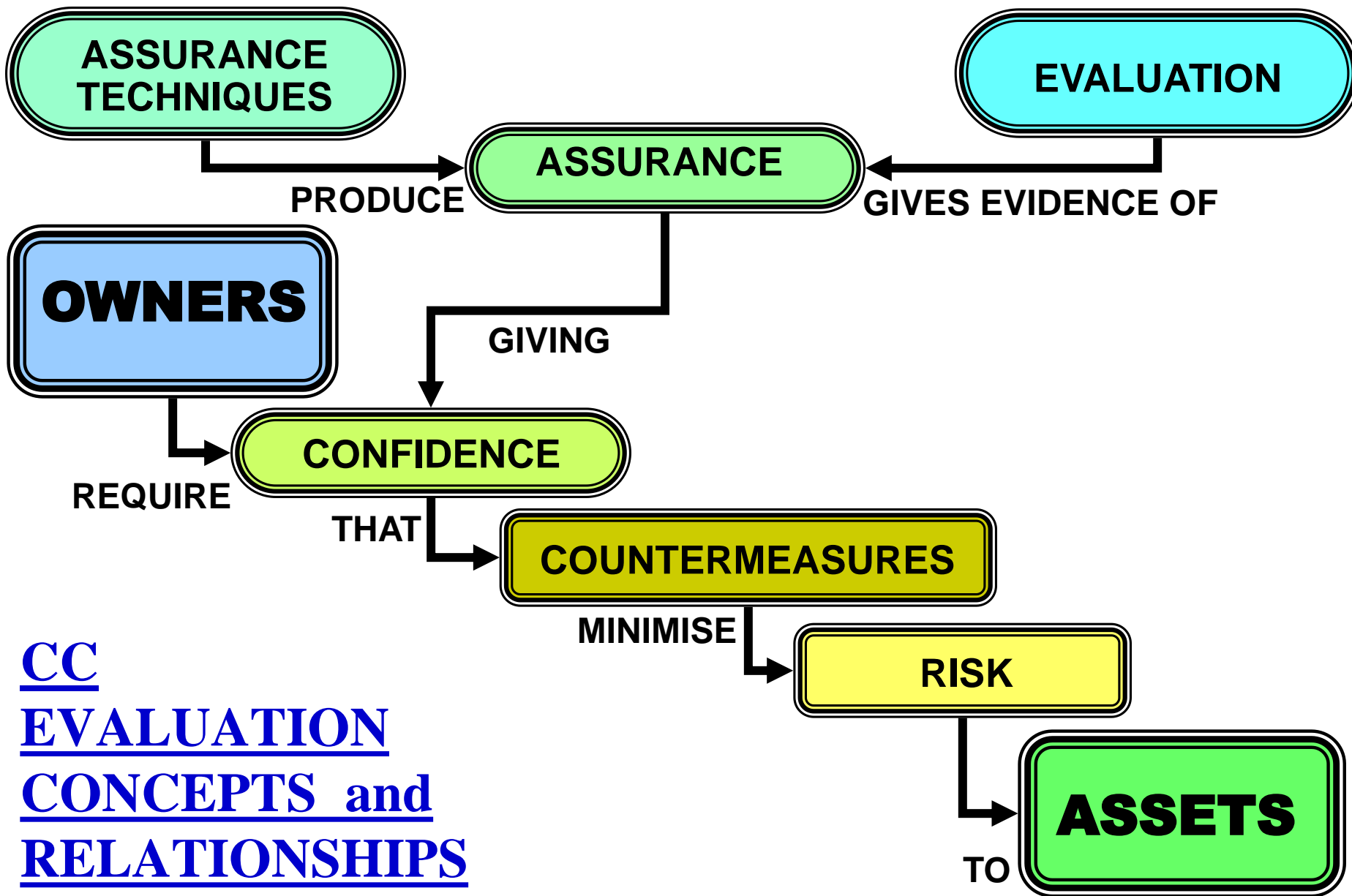
ELEKTRONIKUS KORMÁNYZAT LEGFONTOSABB BIZTONSÁGI KÖVETELMÉNYEI 2.

<u>Partnerazonosság</u> Authenticity Authentizität	A kapcsolat idejére, például SSL/TLS
<u>Megőrzési idő</u> Retention period Aufbewahrungs- fristen	Bizonyító erejű hiteles megőrzés és archiválás.
<u>Meghatározhatóság</u> Definiteness Bestimmtheit	Sértetlenség, hitelesség (eredet) vagy a dokumentum keletkezési, elküldési, megérkezési, feldolgozási stb. idejének meghatározhatósága. Például: Időpecsét.
<u>Hiteltérdemlőség</u> Vertrauenswürdigkeit Trustworthiness	Az a szint amennyire egy termékről, vagy szolgáltatásról elhihető, hogy a meghirdetett biztonsági funkciókkal rendelkezik. Alapja lehet a gyártó nyilatkozata, vagy független vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezet jogkövetkezményekkel járó nyilatkozata.

CC SECURITY CONCEPTS and RELATIONSHIPS

CC
EVALUATION
CONCEPTS and
RELATIONSHIPS

**COBIT IT
PRO-
CESSES**

SZEKELY HIMNUSZ

szövegét Csánády György írta 1921-ben

Ki tudja merre, merre visz a végzet

Göröngyös úton, sötét éjjelen.

Segítsd még egyszer győzelemre néped,

Csaba király a csillag ösvényen.

Maroknyi székely porlik, mint a szikla

Népek harcától zajló tengeren.

Fejünk az ár ezerszer elborítja,

Ne hagyd el Erdélyt, Erdélyt Istenem!

ÉNEKELT, HOSSZÚ VÁLTOZAT:

zenéjét Mihálik Kálmán szerezte

Ki tudja merre, merre visz a végzet

Göröngyös úton, sötét éjjelen.

Segítsd még egyszer győzelemre néped,

Csaba királyfi csillag ösvényen!

Maroknyi székely porlik, mint a szikla

Népek harcának zajló tengerén.

Fejünk az ár, jaj, százszor elborítja,

Ne hagyd elveszni Erdélyt, Istenünk!

Ameddig élünk, magyar ajkú népek,

Megtörni lelkünk nem lehet soha,

Szülessünk bárhol, Földünk bármely pontján

Legyen a sorsunk jó vagy mostoha!

Keserves múltunk - évezredes balsors,

Tatár, török dúlt, a labanc rabigált.

Jussunk e honban, magyar-székelyföldön

Szabad hazában éljünk boldogan!

VÉGE

